

Fremsat den 22. oktober 2009 af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om produktsikkerhed¹⁾

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Loven finder anvendelse på ethvert produkt, der som led i en handelsvirksomhed gøres tilgængeligt på markedet, når produktet er bestemt for forbrugerne, eller når det under forudsigelige omstændigheder kan forventes anvendt af forbrugerne, selvom det ikke er bestemt for dem. Loven finder anvendelse, uanset om produktet er nyt, brugt eller istandsat, og uanset om det stilles til rådighed for forbrugerne mod vederlag eller vederlagsfrit, jf. dog § 2.

§ 2. Loven finder ikke anvendelse på brugte produkter, der forudsætter reparation før brug, eller antikviteter, hvis forbrugeren i forbindelse med erhvervlsen tydeligt underrettes herom.

§ 3. Lovens bestemmelser om forpligtelser for producenter og distributører, jf. kapitel 3, markedsovervågning, jf. kapitel 4 og lovens administration, jf. kapitel 6, finder ikke anvendelse i det omfang, der i en EF-forordning eller i bestemmelser til gennemførelse af specifikke EU-retlige forskrifter er fastsat bestemmelser om disse aspekter.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 6 finder ikke anvendelse, i det omfang der ved eller i medfør af anden lov er fastsat bestemmelser til gennemførelse af specifikke EU-retlige forskrifter om sikkerhedsaspekter eller risikokategorier i forbindelse med et produkt.

Kapitel 2

Definitioner

§ 4. I denne lov forstås ved:

- 1) Sikkert produkt: et produkt, hvor der ikke opstår risiko, eller kun opstår begrænset og acceptabel risiko for sikkerheds- eller sundhedsmæssig fare for forbrugere, når produktet anvendes under almindelige eller forudsigelige omstændigheder og inden for produktets forventede

levetid. Ved vurderingen af om der er tale om begrænsede og acceptable risici, skal følgende inddrages:

- a) Produktets egenskaber, herunder dets sammensætning og emballering samt betingelser for montering og i givet fald installation og vedligeholdelse.
 - b) Produktets virkning på andre produkter, såfremt det kan forudses anvendt sammen med sådanne produkter.
 - c) Produktets præsentationsmåde, mærkning, eventuelle advarsler og anvisninger vedrørende dets anvendelse og bortskaffelse samt alle andre angivelser eller oplysninger om produktet.
 - d) De kategorier af forbrugere, for hvem anvendelsen af produktet udgør en risiko.
- 2) Farligt produkt: ethvert produkt, som ikke er et sikkert produkt, jf. nr. 1. Et produkt anses ikke for at være farligt, alene fordi det er muligt at øge sikkerheden eller skaffe et andet og mere sikkert produkt.
 - 3) Alvorlig risiko: enhver risiko, som kræver de offentlige myndigheders omgående indgriben.
 - 4) Gøre tilgængelig på markedet: enhver levering af et produkt med henblik på distribution, forbrug eller anvendelse på det indre marked som led i handelsvirksomhed mod eller uden vederlag.
 - 5) Bringe i omsætning: første gang et produkt gøres tilgængeligt på det indre marked.
 - 6) Producent:
 - a) den fabrikant, der fremstiller et produkt, hvis denne er etableret i EU,
 - b) enhver, der fremtræder som fabrikant ved at påføre produktet sit navn, mærke eller andet kendetegn eller ved at sætte produktet i stand,
 - c) fabrikantens repræsentant, hvis fabrikanten ikke er etableret i EU,
 - d) importøren af et produkt, hvis fabrikanten eller dennes repræsentant ikke er etableret i EU, eller

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed, EF-Tidende 2002 nr. L 11, side 4.

- e) andre erhvervsdrivende, der udgør et led i afsættningen af produktet, hvis deres virksomhed kan påvirke produktets sikkerhedsmæssige egenskaber.
- 7) Distributør: enhver erhvervsdrivende, der uden at være omfattet af nr. 6 og uden at påvirke produktets sikkerhedsmæssige egenskaber udgør et led i afsættningen af produktet.
- 8) Tilbagekaldelse: enhver foranstaltning med henblik på at få forbrugeren til at returnere et farligt produkt, som producenten eller distributøren tidligere har leveret eller stillet til rådighed for forbrugeren.
- 9) Tilbagetrækning: enhver foranstaltning med henblik på at forhindre, at et farligt produkt distribueres, udstilles eller tilbydes forbrugeren.

Kapitel 3

Producenters og distributørers forpligtelser

§ 5. En producent må kun bringe sikre produkter i omsætning.

§ 6. Et produkt betragtes som sikkert, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, når det er konstrueret og fremstillet i overensstemmelse med de sikkerheds- og sundhedsmæssige krav, der er fastsat i lovgivningen.

Stk. 2. Et produkt formodes at være sikkert, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, når det er konstrueret og fremstillet i overensstemmelse med de sikkerheds- og sundhedsmæssige krav, der er fastsat i nationale standarder, som gennemfører europæiske standarder, hvis referencer er offentliggjort af Europa-Kommissionen i EU-Tidende. Offentliggørelsen skal være sket i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om produktsikkerhed i almindelighed. Listen over referencer for de nævnte standarder offentliggøres på Dansk Standards hjemmeside.

Stk. 3. Er der ikke fastsat sikkerheds- og sundhedsmæssige krav som nævnt i stk. 1 eller 2, vurderes et produkts sikkerhed ud fra en konkret risikovurdering med støtte fra følgende elementer, når de findes:

- 1) En dansk standard, der er baseret på andre europæiske standarder end dem, der er omhandlet i stk. 2,
- 2) en dansk standard,
- 3) henstillinger fra Europa-Kommissionen, som fastlægger retningslinjer for vurdering af produktsikkerhed,
- 4) adfærdskodekser for produktsikkerhed inden for den pågældende sektor, eller
- 5) andre relevante forhold, herunder den aktuelle viden og teknologi samt den sikkerhed, som forbrugere med rimelighed kan forvente.

Stk. 4. I det omfang der i EU-retten er fastsat harmoniserede sikkerhedskrav til produkter, træder disse i stedet for tilsvarende sikkerhedskrav i de forskrifter, der er nævnt i stk. 1, 2 og 3.

§ 7. En producent skal give forbrugere de oplysninger, der er nødvendige for, at forbrugere kan vurdere de risici, der er forbundet med produktet, når det anvendes på forventelig måde og inden for produktets forventede levetid. Oplysningerne kan gives i form af advarselsmærkning, brugsanvisning, in-

stallationsvejledning og lignende. Meddelelse af sådanne oplysninger fritager ikke producenten fra at overholde lovens øvrige krav.

§ 8. En producent skal gøre sig bekendt med de risici, der kan være ved et produkt, som producenten har bragt i omsætning. Dette kan ske på forskellig måde, herunder ved at

- 1) udtage stikprøver af produkter, der er bragt i omsætning,
- 2) behandle klager og om nødvendigt etablere et system herfor, eller
- 3) underrette distributørerne om overvågningen af produkterne for dermed at give dem et bedre grundlag for vurdering og indberetning af risici og skader.

Stk. 2. En producent, der ikke selv har fremstillet et produkt, skal, når det er relevant, opbevare den dokumentation, der er nødvendig for at spore produktets oprindelse. Dokumentationen skal opbevares i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvori produktet er bragt i omsætning. Dokumentationen kan opbevares elektronisk.

§ 9. En producent skal under hensyn til de leverede produkters egenskaber og forventede levetid træffe de forholdsregler, der er nødvendige for at undgå, at et produkt kan udgøre en fare for forbrugere, herunder ved at

- 1) advare forbrugere om faren på en effektiv og hensigtsmæssig måde,
- 2) tilbagetrække produktet, eller
- 3) tilbagekalde produktet.

Stk. 2. For effektivt at træffe de forholdsregler, der er nævnt i stk. 1, kan producenten angive relevant produktinformation på produktet eller dets emballage, herunder produktets referencenr. eller det produktparti, produktet tilhører, samt producentens identitet og adresse.

§ 10. En distributør skal medvirke til, at § 5 overholdes, herunder ved at undlade at gøre et produkt tilgængeligt på markedet, hvis distributøren ved, at produktet ikke er sikkert.

Stk. 2. Distributøren deltager i overvågningen af produkter ved at videregive oplysninger om risici ved produkterne til producenten og myndighederne samt ved at opbevare og videreføre den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse.

Stk. 3. Den dokumentation, der er nævnt i stk. 2, skal opbevares i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst i 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvori distributøren har erhvervet produktet. Dokumentationen kan opbevares elektronisk.

§ 11. Hvis en producent eller en distributør ved, at et produkt, som vedkommende har gjort tilgængeligt på markedet, ikke opfylder § 5, skal vedkommende straks underrette kontrolmyndigheden herom samt om de forholdsregler, der er truffet for at undgå risici.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om de oplysninger, som underretning efter stk. 1 skal indeholde.

§ 12. Producenter, distributører og kontrolmyndigheder skal i videst muligt omfang samarbejde om de forholdsregler,

der skal træffes i medfør af § 9, stk. 1, for at forhindre, at der opstår risiko for fare som følge af leverede produkter.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om samarbejdet mellem producenter, distributører og kontrolmyndigheder. For så vidt angår produkter eller særlige aspekter ved produkter, der henhører under andre ministre, fastsættes reglerne af den pågældende minister.

Kapitel 4

Markedsovervågning

§ 13. Kontrolmyndigheden fører kontrol med, at produkter er sikre.

Stk. 2. Kontrolmyndigheden skal udøve kontrol efter stk. 1 på en sådan måde, at der gribes ind med de midler og med den hurtighed, som risikoens alvor kræver. Myndighederne skal i den forbindelse tage behørigt hensyn til den videnskabelige usikkerhed omkring et produkts indvirkning på menneskers sundhed, forsigtighedsprincippet, samt til hvor alvorlig risikoen er, for at et produkt vil medføre skade på personer.

Stk. 3. I forbindelse med kontrol efter stk. 1, kan kontrolmyndigheden kontrollere, om et produkt uretmæssigt er påført CE-mærkning, jf. forordning 765/2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter.

§ 14. Sikkerhedsstyrelsen varetager opgaven som kontrolmyndighed efter denne lov, medmindre andet følger af § 15, stk. 1, eller regler fastsat i medfør af § 15, stk. 2.

§ 15. Hvis der i eller i medfør af særlovgivningen er fastsat regler om forebyggelse af specifikke risici ved særlige produkter, er den relevante kontrolmyndighed, der påser risici efter denne lov i forhold til sådanne særlige produkter, den myndighed der påser overholdelsen af særlovgivningen. Den minister, under hvem særlovgivningen hører, kan fastsætte regler om sagsbehandling og klageadgang, der afviger fra bestemmelserne i denne lov.

Stk. 2. Hvis der ikke er fastsat bestemmelser om sikkerhed ved produkter i særlovgivningen, kan økonomi- og erhvervsministeren efter forhandling med de berørte myndigheder overføre beføjelser i henhold til denne lov til en anden myndighed ved bekendtgørelse.

§ 16. Kontrolmyndigheden kan af egen drift eller efter anmeldelse træffe afgørelse i en sag om de sikkerhedsmæssige aspekter ved et produkt.

§ 17. Til brug for vurderingen af om et produkt er omfattet af lovens bestemmelser, og om produktet er sikkert, kan kontrolmyndigheden

- 1) kræve, at de berørte parter giver kontrolmyndigheden de oplysninger og dokumenter, som skønnes nødvendige til brug for en sådan vurdering,
- 2) udtage prøveeksemplarer af produktet eller bestanddele heraf uden betaling, og
- 3) foretage relevante og nødvendige undersøgelser af produktet.

Stk. 2. Kontrolmyndigheden kan kræve de oplysninger og dokumenter, der er nævnt i stk. 1, nr. 1, udleveret, uanset om de foreligger på papir eller elektronisk.

Stk. 3. Producenterne kan ikke undlade at give kontrolmyndigheden de oplysninger og dokumenter, der er angivet i stk. 1, nr. 1, under henvisning til, at oplysningerne har karakter af forretningshemmeligheder.

Stk. 4. Økonomi- og erhvervsministeren kan bemyndige en anden offentlig myndighed eller en privat virksomhed til at varetage de beføjelser, som kontrolmyndigheden har i medfør af stk. 1, nr. 2 og 3.

§ 18. Kontrolmyndigheden har, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse og mod behørig legitimation adgang til fabriktions-, salgs- og lagerlokaler mv. og transportmidler, som tilhører nogen, der omfattes af lovens § 4, stk. 1, nr. 6 og 7, med henblik på at føre kontrol som nævnt i § 17.

Stk. 2. Politiet yder kontrolmyndigheden bistand. Nærmere regler om bistanden kan fastsættes af økonomi- og erhvervsministeren efter forhandling med justitsministeren.

§ 19. Kontrolmyndigheden kan forbyde enhver at bringe et produkt i omsætning, hvis det er farligt. Kontrolmyndigheden kan påbyde den, forbuddet retter sig mod, at destruere produktet. Kontrolmyndigheden påser, at påbuddet eller forbuddet efterkommes.

§ 20. Kontrolmyndigheden kan påbyde enhver, der har bragt et farligt produkt i omsætning, eller som har været et led i afsætningen af produktet, at

- 1) advare forbrugerne om de risici, der er ved produktet,
- 2) afhjælpe forhold, som er årsag til faren,
- 3) øjeblikkeligt og effektivt at trække produktet tilbage fra markedet,
- 4) tilbagekalde produktet fra forbrugerne, eller
- 5) destruere produktet.

Stk. 2. Kontrolmyndigheden kan forbyde enhver, der har gjort et farligt produkt tilgængeligt på markedet, at sælge, levere, markedsføre, udstille eller på anden måde gøre produktet tilgængeligt for forbrugerne.

Stk. 3. Foranstaltninger omfattet af stk. 1 og 2 kan, hvis myndigheden vurderer, at det er hensigtsmæssigt, foretages i samarbejde mellem producenter, distributører og kontrolmyndigheden.

Stk. 4. Hvis det er nødvendigt i forbindelse med påbud eller forbud i medfør af §§ 20-22, kan kontrolmyndigheden påbyde enhver anden, der har en tilknytning til produktet, end den der har gjort det tilgængeligt på markedet, på relevant måde at bidrage til at begrænse og forhindre risici i at opstå.

§ 21. Kontrolmyndigheden kan udstede et midlertidigt forbud mod levering, markedsføring, udstilling eller anden tilgængeliggørelse af et produkt, hvis produktet vurderes at kunne være farligt. Forbuddet kan rettes mod enhver, der har gjort et produkt tilgængeligt på markedet. Forbuddets varighed kan ikke strække sig ud over, hvad der er nødvendigt for at træffe kontrolforanstaltninger til brug for undersøgelser eller vurderinger af produktets sikkerhed.

§ 22. Hvis et produkt vurderes at kunne være farligt i særlige situationer, herunder når det anvendes på en bestemt måde, eller når det anvendes ud over den forventede levetid, kan kontrolmyndigheden påbyde enhver, der har gjort et produkt tilgængeligt på markedet, at

- 1) anføre advarsler på dansk om de mulige risici, der er ved produktet, eller
- 2) foretage sikkerhedsforanstaltninger, som fastsat af kontrolmyndigheden, forud for markedsføring eller salg af produktet.

Stk. 2. Hvis et produkt vurderes at kunne være farligt for visse kategorier af personer, herunder børn eller ældre, kan kontrolmyndigheden påbyde enhver, der har gjort et produkt tilgængeligt på markedet at advare de pågældende personer. Advarslen skal være rettet specifikt mod modtagergruppen eller dennes repræsentanter og skal om nødvendigt udsendes som en særlig advarsel. Advarslen skal udformes på dansk.

§ 23. Kontrolmyndigheden afholder udgifterne til indhentelse af sagkyndige erklæringer, som myndigheden skønner nødvendige til afgørelse af, om et påbud eller et forbud skal meddeles. Udgifterne hertil kan myndigheden kræve refunderet af den, som har fået meddelt et påbud eller et forbud.

§ 24. Kontrolmyndigheden kan kræve, at den, der har truffet forholdsregler i medfør af § 9, eller som er pålagt at træffe foranstaltninger i medfør af §§ 19-22 eller 28, oplyser myndigheden om, hvordan forholdsregler eller foranstaltninger er udført samt om effekten heraf.

§ 25. Hvis kontrolmyndigheden ikke kan finde den, der har gjort et produkt tilgængeligt på markedet, eller ikke ved påbud eller forbud kan få den pågældende til at efterleve et påbud eller et forbud, kan myndigheden træffe de foranstaltninger, der er nævnt i §§ 20-22, på den pågældendes vegne.

Stk. 2. Kontrolmyndigheden kan kræve omkostningerne som følge af de foranstaltninger, myndigheden har truffet efter stk. 1, refunderet af den, på hvis vegne myndigheden har handlet.

§ 26. Hvis myndigheden skønner det nødvendigt, herunder for at forhindre en bred kreds af forbrugere i at blive udsat for farlige produkter, eller fordi antallet af producenter og distributører med relation til produktet er meget stort og af forskelligartet karakter, kan forbud i medfør af § 19 og § 20, stk. 2, udstedes ved bekendtgørelse.

§ 27. Kontrolmyndigheden udarbejder, eventuelt i fællesskab med andre relevante myndigheder, markedsovervågningsprogrammer. Programmerne skal danne grundlag for en effektiv kontrol med markedet for dermed at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed.

§ 28. Hvis et produkt uretmæssigt er påført CE-mærkning, kan kontrolmyndigheden påbyde den ansvarlige at fjerne mærkningen inden for en nærmere angivet frist. Hvis dette ikke sker, kan kontrolmyndigheden påbyde enhver, der udbyder produktet, straks eller inden for en nærmere angivet frist at standse salget af produktet og om nødvendigt at trække produktet tilbage.

§ 29. Kontrolmyndigheden skal, i det omfang det er muligt, oplyse offentligheden om faren ved et produkt, herunder om

- 1) relevante kendetegn til brug for identifikation af produktet,
- 2) risikoens art,
- 3) hvilke foranstaltninger der er truffet, og
- 4) hvordan forbrugerne bør forholde sig.

Stk. 2. Kontrolmyndigheden kan, efter stk. 1, kun videregive oplysninger, der har karakter af forretningshemmeligheder, hvis dette findes nødvendigt for at beskytte forbrugernes sikkerhed og sundhed.

Stk. 3. Kontrolmyndigheden kan undlade at offentliggøre oplysninger efter stk. 1, hvis offentliggørelse vurderes at være unødvendig.

Kapitel 5

Gennemførelse af EU-retsakter

§ 30. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte de regler, der er nødvendige for at gennemføre eller anvende EU-retsakter om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, der på grund af ydre fremtræden kan forveksles med andre produkter og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed eller sikkerhed. Økonomi- og erhvervsministeren kan endvidere fastsætte regler til gennemførelse af kommissionsbeslutninger, der vedrører produkter omfattet af produktsikkerhedsdirektivet. Hvis produkter, der omfattes af en kommissionsbeslutning, hører under en anden minister, fastsættes reglerne af den pågældende minister.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan henlægge sine beføjelser i medfør af regler, der er udstedt med hjemmel i stk. 1, til en anden offentlig myndighed. Beføjelser til at udtage prøveeksemplarer af produkter eller bestanddele heraf samt til at foretage relevante og nødvendige undersøgelser af produkter kan endvidere henlægges til en privat virksomhed.

Kapitel 6

Administrative bestemmelser mv.

§ 31. Det Tekniske Sikkerhedsråd, som er nedsat i henhold til kapitel 2 i lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, rådgiver økonomi- og erhvervsministeren om fastsættelsen af administrative regler vedrørende produktsikkerhed inden for Sikkerhedsstyrelsens område. Rådet rådgiver endvidere styrelsens direktør i forbindelse med styrelsens virksomhed på produktsikkerhedsområdet.

§ 32. Sikkerhedsstyrelsen koordinerer samarbejdet mellem kontrolmyndighederne.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter efter forhandling med de relevante ministre nærmere regler om samarbejdet.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan henlægge sine beføjelser i medfør af loven til Sikkerhedsstyrelsen.

§ 33. Hvis Europa-Kommissionen skal underrettes efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om produktsikkerhed i almindelighed, skal kontrolmyndigheden straks underrette Sikkerhedsstyrelsen om påbud og forbud, forholdsregler, henstillinger og frivillige foranstaltninger vedrørende produkters

sikkerhed, der er truffet i medfør af denne lov eller regler, der er udstedt i medfør af denne eller anden lov. Sikkerhedsstyrelsen videregiver denne underretning til Europa-Kommissionen.

Stk. 2. Hvis der er tale om en alvorlig risiko, videregiver Sikkerhedsstyrelsen øjeblikkeligt denne underretning til Europa-Kommissionen via systemet om hurtig udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne i Fællesskabet, RAPEX.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler om anvendelsen af RAPEX samt retningslinjerne for underretning af Europa-Kommissionen.

Kapitel 7

Klage og søgsmål

§ 34. En kontrolmyndigheds afgørelse efter denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. dog § 15, stk. 1.

Stk. 2. Påbud eller forbud udstedt i medfør af §§ 19-22 og 28 kan af den, afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal inden 3 måneder efter, at påbuddet eller forbuddet er meddelt den pågældende, fremsættes overfor kontrolmyndigheden der har truffet afgørelsen. Hvis fristen udløber på en lørdag, en søndag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Kontrolmyndigheden anlægger uden unødigt ophold sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Retten kan bestemme, at en anmodning som nævnt i stk. 2 har opsættende virkning.

Kapitel 8

Straf

§ 35. Med mindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, som

- 1) forsætligt overtræder § 5, § 7 eller § 10, stk. 1 eller 2,
- 2) med forsæt, ved grov uagtsomhed eller gentagne gange, undlader at efterkomme et påbud eller overtræder et forbud efter § 19, § 20, stk. 1, 2, eller 4, § 21, § 22 eller § 28,
- 3) med forsæt eller ved grov uagtsomhed undlader at meddele kontrolmyndigheden en i henhold til § 17, stk. 1, nr. 1, eller § 24 afkrævet oplysning,
- 4) undlader at opbevare dokumentation efter § 8, stk. 2, eller § 10, stk. 3, eller
- 5) undlader at foretage den fornødne underretning af kontrolmyndighederne, efter § 11, stk. 1.

Stk. 2. Hvis uretmæssig anvendelse af CE-mærkning er sket med forsæt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, straffes anvendelsen af CE-mærkning med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning.

Stk. 3. Det kan i regler fastsat i medfør af § 11, stk. 2, § 12, stk. 2, § 26 eller § 30, fastsættes, at overtrædelse af reglerne straffes med bøde.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 9

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 36. Loven træder i kraft den 1. marts 2010.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 364 af 18. maj 1994 om produktsikkerhed.

Stk. 3. Regler, der er udstedt i medfør af §§ 13, 15, 16 og § 25, stk. 1, 3 og 4, i lov nr. 364 af 18. maj 1994 om produktsikkerhed, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af bestemmelser fastsat i henhold til denne lov.

§ 37. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning
2.	Hovedpunkterne i lovforslaget
2.1	Anvendelsesområde
2.1.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.1.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.2	Lovens beskyttelsesobjekt
2.2.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.2.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.3	Producenters og distributørers forpligtelser
2.3.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.3.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.4	Markedsovervågning
2.4.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.4.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.5	Gennemførelse af EU-retsakter
2.5.1	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.6	Lovens administration
2.6.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.6.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.7	Klage og søgsmål
2.7.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.7.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
2.8	Straffebestemmelser
2.8.1	Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser
2.8.2	Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser
3.	De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4.	De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5.	De administrative konsekvenser for borgere
6.	De miljømæssige konsekvenser
7.	Forholdet til EU-retten
8.	Hørte myndigheder og organisationer
9.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget nyaffattes den gældende produktsikkerhedslov. Det sker med det formål at øge forbrugernes tillid til produkternes sikkerhed og samtidig gøre produktsikkerhedsloven mere tidssvarende. Det skal således være lettere for producenter og distributører at efterleve lovens krav og samarbejde med myndighederne om effektive tiltag, hvis der er kommet produkter på markedet, som kan udgøre en risiko for forbrugernes sikkerhed eller sundhed.

Den foreslåede lov om produktsikkerhed erstatter lov nr. 364 af 18. maj 1994 om produktsikkerhed med senere ændringer. Lovforslaget skal sikre korrekt implemente-

ring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (EF-Tidende 2002 nr. L11, s. 4-17) (produktsikkerhedsdirektivet). Derudover har bestemmelsen i forordning nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 339/93 (EU-Tidende nr. L 218 af 13. august 2008, s. 30) nødvendiggjort, at der indsættes en hjemmel, der muliggør, at der gribes ind overfor produkter, der uretmæssigt er påført CE-mærkning.

I regeringsgrundlaget fra 2007 fremgår det, at: "Det er centralt, at vi alle kan have tillid til de varer, som vi køber. Regeringen vil fremsætte forslag om en styrket

produksikkerhedslov, der kan øge forbrugernes tillid til varernes sikkerhed.”

Økonomi- og erhvervsministeren nedsatte på den baggrund et produktsikkerhedsudvalg. I kommissoriet for udvalget var det blandt andet anført, at udvalget skulle vurdere lovens gyldighedsområde, tidsfrist for domstolsprøvelse samt myndighedernes beføjelser og præventive sanktioner. Udvalget skulle desuden vurdere, om lovforslaget burde tage højde for eventuelle afledte konsekvenser af EU's varepakke, som Europa-Parlamentet og Rådet vedtog 23. juni 2008.

I maj 2009 har udvalget afgivet rapport til ministeren med anbefalinger til lovforslaget for så vidt angår de emner, der blev drøftet. Udvalget bestod af en formand (direktør Jacob Schmidt, Økonomi- og Erhvervsministeriet (Sikkerhedsstyrelsen)) og 6 andre medlemmer, som repræsentanter for Dansk Industri, Dansk Erhverv, Forbrugerrådet, Beskæftigelsesministeriet (Arbejdstilsynet), Miljøministeriet (Miljøstyrelsen) og Transportministeriet (Færdselsstyrelsen).

Udvalget har helt overvejende været af den opfattelse, at dette lovforslag i videst muligt omfang bør følge produktsikkerhedsdirektivet, da det skaber de bedste rammer for samarbejde mellem virksomheder, myndigheder og EU-medlemsstater til gavn for forbrugerne. Udvalgets anbefalinger er afgivet i enighed, bortset fra et enkelt medlem af udvalget, der på tre specifikke områder er kommet med en mindretalsudtalelse.

Lovforslaget er udarbejdet i lyset af Produktsikkerhedsudvalgets anbefalinger. Med forslaget foretages der en række ændringer af strukturel karakter for dermed at skabe en mere enkel og entydig lov. Mange af de strukturelle ændringer er uden væsentlig betydning for indholdet i bestemmelserne. Kun strukturelle ændringer, som har væsentlig betydning for lovforslaget, fremgår af de almindelige bemærkninger, mens ændringerne er beskrevet nærmere i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Forslaget indeholder bestemmelser om lovens anvendelsesområde, definitioner, sikkerhedskrav, forpligtelser for producenter og distributører, kontrol og overvågning, hjemmel til gennemførelse af EU-retsakter, administration af loven, klage og søgsmål samt om straf.

I forhold til den gældende lov ændres anvendelsesområdet, så det alene gælder forbrugerprodukter, mens tjenesteydelser, råvarer og naturprodukter samt fast ejendom udgår. Lovens beskyttelsesobjekt ændres, så kun forbrugere omfattes. I den gældende lov er også ejendom, herunder løsøre og dyr, beskyttet af lovens bestemmelser.

Bestemmelserne om producenters og distributørers forpligtelser er ændret, så de i højere grad lægger sig op ad direktivets formuleringer, end det er tilfældet i den gældende lov.

Det foreslås, at kontrolmyndighedernes beføjelser i højere grad end hidtil beskrives, så beføjelserne afspejler risikoens alvor. Det vil sige, at jo større risiko, jo mere indgribende beføjelser har kontrolmyndigheden. I forhold til den gældende lov foreslås det endvidere, at myndighederne gives en række beføjelser, som bevirker, at de i højere grad kan variere den måde, de fører kontrol på.

Det fremgår således udtrykkeligt, at myndighederne har mulighed for at føre kontrol med produkter på baggrund af dokumentation. Der indsættes også en bestemmelse, der giver myndighederne mulighed for at føre kontrol med, om der er foretaget afhjælpende foranstaltninger, og om der er sket uretmæssig anvendelse af CE-mærkning. Det er i lovforslaget præciseret, at myndighederne i tilfælde af, at et produkt kan være farligt i særlige situationer eller farligt for særligt sårbare personer, kan påbyde, at enhver, der har bragt produktet i omsætning, anfører passende advarsler på dansk.

Forslaget indeholder også bestemmelser, der gør det muligt for kontrolmyndighederne at gennemføre foranstaltninger i forhold til et farligt produkt, hvis det ikke er muligt at finde den, der har bragt produktet i omsætning. Kontrolmyndighederne kan i den forbindelse benytte sig af de foranstaltninger, de kan påbyde producenter og distributører at foretage. De kan samtidig kræve omkostningsdækning i de situationer, hvor myndighederne har ageret på en producents vegne.

For at sikre at kontrolmyndighederne kan foretage en effektiv kontrol, foreslås bestemmelsen om kontrolmyndighedernes adgang til ikke offentligt tilgængelige lokaler ændret. Kontrolmyndighederne skal, når det skønnes nødvendigt, uden retskendelse og mod behørig legitimation, kunne få en sådan adgang.

Som noget nyt foreslås det også, at der indsættes en bestemmelse om, at kontrolmyndigheden skal udarbejde markedsovervågningsprogrammer, som sikrer en effektiv overvågning af markedet, for derigennem at beskytte forbrugerne bedst muligt.

På samme måde som i den gældende lov, foreslås der en hjemmel til gennemførelse af fremtidige EU-retsakter om sikkerhedskrav til legetøj og om produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med andre produkter og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed eller sikkerhed. Derudover kan hjemlen anvendes til gennemførelse af kommissionsbeslutninger, der træffes i medfør af produktsikkerhedsdirektivet.

Af andre bemyndigelsesbestemmelser kan nævnes den foreslåede hjemmel til at fastsætte bestemmelser om koordinationen af opgavevaretagelsen mellem relevante myndigheder.

Endelig indeholder lovforslaget bestemmelser om klage og søgsmål og om straf for overtrædelse af lovens bestemmelser.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

2.1 Anvendelsesområde

Den gældende produktsikkerhedslov dækker med visse undtagelser ethvert produkt, der bringes i omsætning. Ved produkt forstås enhver løsøregenstand, uanset om det er en råvare eller et naturprodukt. Desuden er fast ejendom og tjenesteydelser, der har tilknytning til et produkt, omfattet af produktbegrebet.

Loven gælder ikke for antikviteter eller brugte produkter, som skal repareres eller sættes i stand, inden de skal tages i brug, når sælgeren har gjort skriftligt opmærksom på, at produktet er undtaget fra produktsikkerhedsloven. Den finder heller ikke anvendelse på produkter og tjenesteydelser, der udføres til et land uden for EU, medmindre andet er hjemlet i international aftale, eller følger af regler fastsat af ministeren.

Loven kan betegnes som en opsamlingslov. Det vil sige, at den både finder anvendelse i forhold til produkter, der ikke er reguleret andet steds og i forhold til produkter, der kun er delvist reguleret af anden lovgivning. På den måde udfylder loven de huller, der måtte være i særlovgivningens krav til produkters sikkerhed og dertil hørende håndhævelsesbeføjelser. Det betyder, at loven kan anvendes som supplement til særlovgivning i tilfælde, hvor særloven ikke regulerer de relevante sikkerhedsaspekter ved et produkt fuldstændigt, eller hvor særlovgivningen ikke indeholder indgrebsbeføjelser, der svarer til dem, myndighederne har i medfør af produktsikkerhedsloven.

2.1.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Udvalget har drøftet, i hvilket omfang lovens anvendelsesområde bør bibeholdes eller ændres i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til en ny produktsikkerhedslov. De emner, udvalget har drøftet i relation til anvendelsesområdet, er forbrugerprodukter, råvarer og naturprodukter, fast ejendom, produkter, der udveksles mellem private, produkter, der udføres til et land uden for EU, tjenesteydelser og endelig antikviteter og brugte genstande.

Diskussionerne i relation til forbrugerprodukter har taget afsæt i, om produktsikkerhedsloven bør begrænses til kun at gælde forbrugerprodukter. Den gældende lovs

anvendelsesområde omfatter i dag en langt bredere vifte af produkter, uanset at produktsikkerhedsdirektivets anvendelsesområde er begrænset til forbrugerprodukter.

Udvalget har anbefalet, at loven fremover kun omfatter forbrugerprodukter frem for, som i dag, ”ethvert produkt”. Dermed bringes loven i overensstemmelse med produktsikkerhedsdirektivet for så vidt angår beskrivelsen af de produkter, der omfattes. Med den anbefalede ændring vil loven fremstå enklere til gavn for alle relevante interessenter.

For så vidt angår råvarer og naturprodukter har udvalget anbefalet, at disse udgår af ordlyden i lovforslaget, men at det i bemærkningerne anføres, at råvarer og naturprodukter, i det omfang de kan forårsage skade på forbrugere, fortsat skal være omfattet af loven. Det skyldes, at der i sådanne tilfælde er tale om forbrugerprodukter.

Det anbefales, at fast ejendom ikke omfattes af produktsikkerhedslovens anvendelsesområde. Anbefalingen tager udgangspunkt i, at det er mere hensigtsmæssigt at lade særlovgivning om fast ejendom tage hånd om de farlige situationer og produkter, som den gældende produktsikkerhedslov hidtil har kunnet anvendes i forhold til.

Udvalget har endvidere anbefalet, at bestemmelsen om produkter, der handles mellem private, udgår. Direktivet omhandler produkter, der tilbydes, leveres eller på anden måde stilles til rådighed for forbrugerne som led i en handelsvirksomhed. Ved i lovforslaget at anvende direktivets formulering giver afgrænsningen mellem private og erhvervsdrivende sig selv, og der er således ikke behov for en bestemmelse, der særskilt undtager handel mellem private.

På spørgsmålet om der fortsat skal være mulighed for at fastsætte regler om forbud mod eksport til lande uden for EU, har udvalget anbefalet dette. Sådanne bestemmelser kan blive nødvendige på baggrund af fx kommissionsbeslutninger. Bestemmelsen bør dog ikke hjemle rene nationale forbud, men alene gennemførelse af EU-retlige og andre internationale bestemmelser om eksportforbud i dansk ret.

Spørgsmålet om produktsikkerhedsloven fortsat skal omfatte tjenesteydelser, eller om området skal tilpasses direktivets anvendelsesområde, har været et kardinalpunkt i udvalgets drøftelser.

Flertallet har anbefalet, at tjenesteydelser ikke omfattes af en ny produktsikkerhedslov. Anbefalingen er hovedsageligt baseret på en opfattelse af, at lovens bestemmelser om tjenesteydelser ikke er en hensigtsmæssig måde at regulere tjenesteydelser på. Det skyldes, at tjenesteydelser ikke har samme karakter som et pro-

dukt. En tjenesteydelse er således forbrugt, når den er leveret, og vil ikke kunne leveres tilbage i tilfælde af, at den er udført på en måde, der er farlig for forbrugeren. Dertil kommer, at reglerne ikke hidtil har været anvendt til at gribe ind over for farlige tjenesteydelser. Såfremt der senere måtte opstå et behov for at kunne regulere sikkerheden ved tjenesteydelser, vil en mere målrettet regulering af tjenesteydelser som sådan være at foretrække.

Mindretallet har anbefalet, at tjenesteydelser, der har tilknytning til et produkt, fortsat reguleres i produktsikkerhedsloven. På denne måde sikres det, at der ikke opstår situationer, hvor der ikke kan gribes ind over for en tjenesteyder, der har leveret en farlig tjenesteydelse, ligesom muligheden for at påbyde tjenesteyderen at informere andre forbrugere om faren bibeholdes.

Et enigt udvalg har anbefalet, at bestemmelsen, om at man skal kunne undtage brugte produkter og antikviteter fra at være omfattet af produktsikkerhedsloven, bibeholdes. Det anbefales dog af et flertal i udvalget, at der ikke kræves skriftlighed, således som det er tilfældet i dag. Kravet om skriftlighed bør i stedet erstattes af begrebet underretning, som også anvendes i produktsikkerhedsdirektivet. Det skyldes, at der med skriftlighedskravet ikke opnås væsentlige fordele frem for et underretningskrav. Hvis der ikke stilles krav om skriftlighed, men blot om underretning, som kan være mundtlig eller skriftlig, vil det solgte produkt blive omfattet af produktsikkerhedsloven, hvis sælgeren ikke kan bevise, at vedkommende har underrettet forbrugeren om, at produktet er defekt og forudsætter istandsættelse.

Mindretallet har anbefalet, at kravet om skriftlighed opretholdes. Stilles der alene krav om underretning, der ikke nødvendigvis skal være skriftlig, vil det næppe heller kunne kræves, at den erhvervsdrivende kan fremlægge dokumentation for, at underretning er givet, og med hvilket indhold. Det kan derfor blive vanskeligt at fastslå, om underretningskravet er tilsidesat med den konsekvens, at loven alligevel finder anvendelse.

2.1.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Økonomi- og Erhvervsministeriet er enigt i udvalgets, henholdsvis flertallets, anbefalinger, og lovforslaget er på de punkter, udvalget har forholdt sig til, udformet i overensstemmelse hermed.

Lovforslaget gælder for produkter, der gøres tilgængelige som led i en handelsvirksomhed, og som ikke er underlagt anden lovgivning. På den måde udfylder lovforslaget på samme måde som den gældende lov de huller, der måtte være i særlovgivningens krav til produkters sikkerhed og tilhørende håndhævelsesbeføjelser. Det betyder, at loven fortsat vil kunne anvendes som

supplement til særlovgivning i tilfælde, hvor særloven ikke regulerer de relevante sikkerhedsaspekter ved et produkt fuldstændigt, eller hvor særlovgivningen ikke indeholder indgrebsbeføjelser, der svarer til dem, myndighederne har i medfør af dette lovforslag. På samme måde som hidtil vil loven forpligte producenter og distributører til at overholde de bestemmelser, der er henvendt til dem.

Da lovforslaget på baggrund af udvalgets anbefalinger ikke omfatter tjenesteydelser, vil der i det følgende ikke være knyttet særlige bemærkninger til tjenesteydelser. Det præciseres imidlertid, at produkter, der er leveret i tilknytning til en tjenesteydelse, naturligvis fortsat er omfattet af loven, uanset selve tjenesteydelsen ikke foreslås omfattet. Som eksempler på produkter, der er leveret i tilknytning til en tjenesteydelse, og som omfattes, kan nævnes fitnessredskaber, der er opstillet i et fitnesscenter, og som, uanset de udbydes som led i en tjenesteydelse, fortsat er produkter i lovens forstand.

2.2 Lovens beskyttelsesobjekt

Den gældende produktsikkerhedslov beskytter ikke alene personer, men også ejendom, herunder løsøre og dyr. Dermed rækker lovens beskyttelsesobjekt videre end direktivet, der udelukkende beskytter forbrugere.

2.2.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Udvalget har anbefalet, at lovforslagets beskyttelsesobjekt er forbrugerne, og at ejendom, hvorved forstås løsøre, herunder dyr, udgår af loven.

Anbefalingen skal ses i lyset af, at produktsikkerhedsloven, uanset om produktet som udgangspunkt er henvendt til dyr, også vil finde anvendelse i de situationer, hvor en forbruger kommer til skade ved håndteringen af produktet. Udvalget har ved anbefalingen lagt vægt på, at muligheden for at gribe ind over for produkter, der forårsager skade på ejendom, herunder dyr, mest hensigtsmæssigt reguleres i relevant særlovgivning. Et eksempel herpå er dyreværnsloven, der blandt andet hjemler regler, der forbyder ejeren af et dyr at anvende et nærmere defineret produkt i forhold til dyret, eller som forbyder reklame for og salg af genstande, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr.

2.2.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Økonomi- og Erhvervsministeriet er enigt i udvalgets anbefalinger, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

2.3 Producenter og distributørers forpligtelser

I den gældende lov er begrebet ”sikkert produkt” samt beskrivelsen af, hvornår et produkt kan anses for sikkert,

og hvornår det formodes at være sikkert (formodningsreglen), omfattet af lovens definitionskapitel.

Udvalget har ikke været forelagt spørgsmål vedrørende kravet om, at produkter kun må bringes i omsætning hvis de er sikre, det der betegnes det almindelige sikkerhedskrav, og har derfor ikke haft bemærkninger her til.

Det foreslås, at alle definitioner samles i et kapitel, hvor også definitionen af sikkert produkt indgår. Reglen om, hvornår et produkt kan betragtes som sikkert, samt formodningsreglen er ikke udtryk for definitionsbestemmelser, men materielle bestemmelser, der beskriver hvad der skal til, før et produkt kan betragtes eller formodes at være sikkert.

Det vurderes derfor at være hensigtsmæssigt, at bestemmelserne, som angiver de forskellige redskaber, producenter og importører kan benytte sig af for at sikre sig, at de lever op til lovens krav om kun at sælge sikre produkter, adskilles fra definitionskapitlet og placeres i kapitlet om producenters og distributørers forpligtelser.

Den foreslåede ændring er alene af strukturel karakter og medfører ingen ændringer i virksomhedernes muligheder for at leve op til lovens bestemmelser eller definitionen af et sikkert produkt.

Ifølge den gældende lov må kun sikre produkter bringes i omsætning, ligesom tjenesteydelser, der har tilknytning til et produkt, kun må udføres, hvis de er sikre. Det fremgår af loven hvilke forpligtelser, der gælder for producenter og distributører, som bringer produkter i omsætning eller udfører tjenesteydelser. Producenter og distributører skal inden for rammerne af deres virksomhed træffe alle rimelige foranstaltninger for at hindre fare for personer eller ejendom.

Producenter og distributører skal endvidere foretage forebyggende foranstaltninger, så det undgås, at et produkt forvolder fare for personer eller ejendom. Enhver, der bringer et produkt i omsætning, skal på en egnet måde oplyse om en eventuel risiko for fare, og om hvorledes den kan forebygges.

Det påhviler både producenten og distributøren inden for rammerne af deres virksomhed at træffe de nødvendige forholdsregler for at undgå, at farlige produkter bringes i omsætning. Dette kan ske ved mærkning af produkter, ved stikprøvekontrol af produkter, der er bragt i omsætning, og ved behandling af klager samt ved videregivelse af oplysninger om fare ved produkter. Enhver, der bringer et produkt i omsætning, skal desuden tilvejebringe og opbevare den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse, herunder navn og adresse på det foregående afsætningsled.

Hvis disse forebyggende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, har producenter og distributører en forpligtelse til at træffe afhjælpende foranstaltninger. Således skal de inden for rammerne af deres virksomhed trække produktet tilbage eller tilbagekalde produktet, hvis de ovenfor beskrevne foranstaltninger ikke har kunnet forhindre, at et farligt produkt er kommet på markedet.

Endelig skal producenter og distributører straks underrette kontrolmyndigheden, hvis de får kendskab til, at et produkt, som de har markedsført, udgør en risiko for forbrugeren. Formålet med bestemmelsen er, at kontrolmyndighederne kan yde vejledning til virksomhederne og desuden foretage en vurdering af, om de truffene foranstaltninger er tilstrækkelige, eller om det er nødvendigt for myndigheden at foretage indgreb.

2.3.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Udvalget har været forelagt spørgsmålet, om de gældende regler om opbevaring af dokumenter, der er nødvendige for at spore produktets oprindelse, samt virksomhedernes egen registrering af klager er tilstrækkelige, eller om der i lovforslaget bør fastsættes nye og skærpede krav. Efter det gældende produktsikkerhedsdirektiv er der krav om, at man kan spore produkterne, men ikke om, at det nødvendigvis skal kunne ske ved hjælp af mærkning af de enkelte produkter.

Udvalget har i sine drøftelser lagt til grund, at det ikke kan udelukkes, at der på et senere tidspunkt vil blive stillet et decideret krav om sporbarhedsmærkning på det enkelte produkt eller emballagen.

Flertallet i udvalget anbefaler, at forpligtelserne for både producenter og importører bør ligge tæt op ad forpligtelserne i direktivet. Det gælder således også for så vidt angår sporbarhed, klageregistrering og opbevaring af oplysninger. På den måde angives der eksempler på de redskaber, producenter og distributører kan benytte sig af, når de skal leve op til det helt overordnede krav om alene at bringe sikre produkter i omsætning.

Anbefalingen skal ses i lyset af, at en mærkningsordning vil være omkostningstung og ikke vurderes at ville blive modsvaret af tilsvarende forbedrede muligheder for at spore de farlige produkter. De krav om at opbevare relevant produktinformation, som loven allerede i dag stiller til den, der har bragt et produkt i omsætning, har hidtil været tilstrækkelige til at skaffe den information, der har været nødvendig for at kunne spore farlige produkter i Danmark.

Det samme gør sig gældende i forhold til de øvrige instrumenter, producenterne kan benytte sig af, når de skal udfylde forpligtelsen til at gøre sig bekendt med de

risici, der måtte være ved deres produkter, herunder muligheden for at oprette et klageregister.

Mindretallet anbefaler for så vidt angår spørgsmålet om sporbarhed, at der indføres krav om sporbarhedsmærkning på enten produkt eller emballage. Det er mindretallets vurdering, at det vil give en højere grad af sikkerhed og medvirke til, at producenten er opmærksom på at undgå gentagelser, hvis relevante kontakt- og produktdata angives på produkterne.

2.3.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Økonomi- og Erhvervsministeriet er enig i flertallets anbefaling om, at forpligtelserne for producenter og distributører bør lægge sig op ad direktivet for så vidt angår reglerne om sporbarhed, klageregistrering og opbevaring af oplysninger. Lovforslaget er derfor udformet i overensstemmelse hermed.

Det er utvivlsomt, at sporbarhedsmærkning af de enkelte produkter isoleret set vil være en fordel, når farlige produkter skal fjernes fra markedet. Ministeriet finder dog ikke, at der bør indføres krav om sporbarhedsmærkning, medmindre det bliver et krav i hele EU. Et generelt krav om sporbarhedsmærkning må forventes at medføre prisstigninger, hvilket ikke vurderes at være i forbrugernes interesse, når det er muligt at spore farlige produkter på baggrund af de regler, der allerede gælder i dag.

Lovforslaget lægger ikke op til, at producenter og distributører pålægges nye forpligtelser, men heller ikke færre. Med forslaget sker imidlertid en omstrukturering af bestemmelserne, således at der på hensigtsmæssig måde gives eksempler på de redskaber, producenter og distributører kan benytte sig af, når de skal leve op til det helt overordnede krav om alene at bringe sikre produkter i omsætning.

Producenter er forpligtet til at give forbrugerne tilstrækkelige oplysninger om produkterne, således at forbrugerne kan anvende produktet på den forventede måde, uden at der opstår risiko for deres sikkerhed eller sundhed. Oplysningerne kan fx gives i form af advarselmærkning, brugsanvisning og installationsvejledning. Producenter skal desuden foretage en passende overvågning af sikkerheden ved de produkter, som de bringer i omsætning. Dette kan fx ske ved, at der i deres virksomhed er et system til kontrol af produkter, hvor der løbende føres kontrol med produkternes sikkerhed. Der bør også foreligge procedurer til behandling af klager og underretning af distributørerne om resultaterne af producentens overvågning af produkterne, hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt.

Producenter skal desuden være i stand til at foretage passende foranstaltninger, hvis det viser sig, at deres

virksomhed på trods af overvågningssystemet har solgt produkter, som kan udgøre en risiko for forbrugernes sikkerhed og sundhed. I den forbindelse skal producenterne kunne advare forbrugerne effektivt og standse salget fra butikkerne, hvis der er behov for det. Hvis produktet udgør en særlig risiko for forbrugerne, skal producenterne kunne tilbagekalde produkterne.

Distributørerne skal medvirke til, at sikkerhedskravene overholdes. De skal primært undlade at sælge produkter, som de ved kan udgøre en risiko for forbrugerne. Distributørerne skal deltage i overvågningen af produkterne ved at videregive oplysninger om eventuelle farer til producenten. De skal også opbevare den dokumentation, som er nødvendig for at spore produkternes oprindelse.

Der stilles i lovforslaget krav om, at såvel producenter som distributører skal opbevare dokumentation vedrørende produkternes oprindelse i hele produktets sædvanlige levetid, dog højst 5 år fra udgangen af det regnskabsår, hvor produkterne er erhvervet.

Det skal bemærkes, at de forpligtelser, der pålægges producenter og distributører, finder anvendelse uanset handelsformen. Det er således ikke afgørende, om salg af produktet sker fx i en fysisk butik, via internettet eller på anden måde.

Hvis producenter eller distributører får kendskab til, at et produkt, de har solgt, kan udgøre en risiko for forbrugeren, skal de straks underrette kontrolmyndigheden herom. De skal også underrette om de forholdsregler, der er truffet. Hjemlen i forslagets § 11, stk. 2, kan anvendes til at fastsætte nærmere regler om hvilke oplysninger, underretningen som minimum skal indeholde.

Producenter og distributører skal i videst muligt omfang samarbejde med kontrolmyndighederne om de forholdsregler, der skal tages for at forhindre risiko for farer ved de leverede produkter.

2.4 Markedsovervågning

Efter den gældende produktsikkerhedslov varetager Sikkerhedsstyrelsen opgaven som kontrolmyndighed og forestår kontrollen med produkters og tjenesteydelsers sikkerhed.

Hvis der er fastsat bestemmelser om produktsikkerhed i særlovgivningen, kan særmyndigheden i forbindelse med kontrol efter særlovens bestemmelser anvende de beføjelser, som kontrolmyndighederne har efter produktsikkerhedsloven, hvis tilsvarende beføjelser ikke findes i særloven.

Hvis der ikke er fastsat bestemmelser om sikkerhed i særlovgivningen, kan økonomi- og erhvervsministeren efter forhandling med andre myndigheder overføre be-

føjelser efter produktsikkerhedsloven til disse myndigheder. Det betyder, at der er en række danske myndigheder, der hver især beskæftiger sig med produktsikkerhed på deres særlige område, og som foruden særloven kan benytte produktsikkerhedslovens bestemmelser.

Efter den gældende lov har kontrolmyndigheden beføjelser til at foretage kontrol med sikkerheden af produkter og tjenesteydelser med tilknytning til et produkt. Myndigheden har i den forbindelse ret til at udtage stikprøver af et produkt. Hvis der er formodet risiko for, at et produkt kan indebære fare for forbrugernes sundhed og sikkerhed, har myndigheden adgang til fabrikations-, salgs- og lagerlokaler mv. uden retskendelse.

Kontrolmyndighederne kan endvidere kræve at få alle de oplysninger, der er nødvendige for overvågningen af markedet.

Herudover har kontrolmyndigheden beføjelser til at foretage en række indgreb i tilfælde, hvor et produkt, der er bragt eller skal bringes i omsætning, udgør en fare.

For produkter, der endnu ikke er bragt i omsætning, kan kontrolmyndigheden bestemme, at produktet kun må bringes i omsætning med nærmere angivne oplysninger om de farer, der kan være forbundet med produktet. Myndigheden kan endvidere bestemme, at produktet ikke må bringes i omsætning. Det kan midlertidigt forbydes, at produktet tilbydes, leveres eller udstilles, så længe det er nødvendigt med henblik på gennemførelse af kontrolforanstaltninger. Endelig kan det bestemmes, at nærmere angivne krav til produktet skal være opfyldt, før det må bringes i omsætning.

Kontrolmyndigheden kan påbyde den, der har bragt produktet i omsætning, at give oplysninger om faren ved produktet, at afhjælpe forhold, der er årsag til faren, at trække produktet tilbage eller at tilbagekalde produktet og destruere det på forsvarlig måde.

Enhver, der har været led i afsætningskæden fra det tidspunkt, hvor faren er opstået, kan påbydes at medvirke til at gennemføre et påbud vedrørende et produkt eller en tjenesteydelse, som er meddelt en anden erhvervsdrivende.

Reglerne om produkter, der er bragt i omsætning, kan kombineres med reglerne om produkter, der endnu ikke er bragt i omsætning. Det vil således være muligt at nedlægge forbud mod at udbyde flere produkter og samtidig påbyde, at de produkter, der allerede er bragt i omsætning, fx tilbagekaldes fra forbrugerne.

Fælles for indgrebsbeføjelserne gælder, i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at der skal anvendes den foranstaltning, der er mindst indgribende for den erhvervsdrivende, og som

samtidig opfylder formålet. Derfor vil kontrolmyndigheden typisk rette sit påbud mod producenten eller det første led i afsætningskæden i Danmark.

Kontrolmyndigheden kan, når der er behov for det, oplyse offentligheden om faren ved et produkt, hvis myndigheden har foretaget indgreb over for produktet. Muligheden for at oplyse offentligheden om faren ved et produkt gælder også, når producenten eller distributøren selv har oplyst kontrolmyndigheden om faren ved produktet og eventuelt frivilligt har foretaget en foranstaltning. Det er overladt til kontrolmyndigheden at vælge, i hvilken form offentliggørelse skal ske.

2.4.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Udvalget finder, at det er af interesse for alle parter, at der kan føres en passende kontrol og markedsovervågning. Det er dog samtidig væsentligt, at kontrollen udføres på en måde, så den belaster virksomhederne mindst muligt.

Udvalget har på det grundlag anbefalet, at der skabes en udtrykkelig hjemmel til, at myndighederne kan føre kontrol på baggrund af dokumentation, der på relevant måde giver oplysninger om produktets sikkerhedsmæssige egenskaber. De oplysninger, der kan kræves som dokumentation, vil variere fra produkt til produkt. Oplysningerne skal være relevante for det, kontrollen skal belyse, og skal derudover være lettilgængelige for virksomheden. Der er således ikke tale om, at myndighederne kan kræve, at virksomhederne foretager nye tests, som så efterfølgende skal sendes til myndighederne.

Muligheden for at føre kontrol på baggrund af dokumentation udelukker ikke, at der vil kunne føres fysisk kontrol. Hvis en virksomhed fx ikke sender den udbedte dokumentation, eller dokumentationen ikke er tilfredsstillende, vil det konkret kunne føre til, at kontrolmyndigheden i stedet vil foretage fysisk kontrol eller anmelde sagen til politiet.

Udvalget har endvidere anbefalet, at der indføres en bestemmelse, der giver mulighed for, at myndighederne kan føre kontrol med, at de relevante og eventuelt påbudte foranstaltninger er fulgt. Kontrollen kan ske ved, at den erhvervsdrivende fremsender oplysninger om de udførte foranstaltninger. En sådan bestemmelse kan lette administrationen for både myndigheder og erhvervsdrivende.

Det er ifølge produktsikkerhedsdirektivet og forordningen om akkreditering og markedsovervågning et krav, at myndighederne skal kunne foretage destruktion af farlige produkter, hvis det er nødvendigt. Udvalget anbefaler derfor, at der indføres en hjemmel i produkt-

sikkerhedsloven til, at myndigheden kan foretage destruktion.

Udvalget har også drøftet, om der i forhold til de berørte virksomheder bør fastsættes en særlig partshøringsfrist. Dette er ikke anbefalet, idet det alligevel vil skulle vurderes fra sag til sag, hvor lang fristen kan og bør være. I forbindelse med fastsættelsen af partshøringsfristen i den enkelte sag vil der skulle gives virksomhederne en rimelig frist til at svare, ligesom fristen vil kunne variere, afhængigt af om det er forordningen om akkreditering og markedsovervågning eller forordningen om gensidig anerkendelse, der finder anvendelse parallelt med produktsikkerhedsloven.

Udvalget har desuden drøftet, om der bør indsættes en hjemmel, der gør det muligt at gribe ind over for produkter, der uretmæssigt er påført CE-mærkning. Det er forordningen om akkreditering og markedsovervågning, der har aktualiseret drøftelsen. Efter forordningen skal medlemsstaterne kunne gribe ind over for uretmæssig anvendelse af mærket. Produkter, der er omfattet af produktsikkerhedsdirektivet, må som udgangspunkt ikke påføres CE-mærkning. Mærket må alene anvendes på produkter, der omfattes af de direktiver, der kræver CE-mærkning. Produktsikkerhedsdirektivet er ikke et sådant CE-mærkedirektiv.

Udvalget har anbefalet, at der i produktsikkerhedsloven indsættes de hjemler, der er nødvendige for at føre kontrol med, at der ikke sker uretmæssig anvendelse af CE-mærkningen. Det skyldes, at forordningen om akkreditering og markedsovervågning kræver en sådan kontrol. Udvalget har fundet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at indføre indgrebs- og sanktionsbestemmelser i produktsikkerhedsloven. Dermed vil kontrolmyndigheden efter produktsikkerhedsloven kunne kontrollere CE-mærkningen, når den alligevel foretager kontrol med produkter. Der vil således ikke være behov for, at en anden myndighed skal kontrollere CE-mærkningen af produkter, den ellers ikke ville foretage kontrol med.

Udvalget har også diskuteret, om kontrolmyndighederne med den gældende produktsikkerhedslov har de nødvendige redskaber i forhold til at sikre, at der ikke bringes farlige produkter i omsætning.

Efter den gældende produktsikkerhedslov har myndighederne adgang til de forretningsdrivendes lokaler uden retskendelse, hvis der er en formodet risiko for, at et produkt er farligt for forbrugernes sundhed og sikkerhed. Det er fx tilfældet, hvis et tilsvarende produkt fra samme producent allerede har forårsaget skade. Hvis der ikke er en sådan formodet risiko for fare ved et produkt,

har myndigheden kun adgang, når der er indhentet en retskendelse.

Spørgsmålet om rækkevidden af bestemmelsen om adgang uden retskendelse aktualiseres af forordningen om akkreditering og markedsovervågning, der stiller øgede krav til myndighedernes beføjelser med henblik på at sikre forbrugerne mod farlige produkter.

Udvalget har på den baggrund diskuteret rækkevidden af den gældende bestemmelse, herunder behovet for at ændre bestemmelsen.

Flertallet i udvalget finder som udgangspunkt ikke, at der er behov for en regel, der begrænser kontrolmyndighedernes adgang uden retskendelse til situationer, hvor der er en formodet risiko for, at et produkt kan udgøre fare. Det skyldes, at myndighedernes kontrolvirksomhed altid vil skulle udøves under hensyn til proportionalitetsprincippet. Et mindretal mener derimod ikke, at det er nødvendigt for at føre en effektiv kontrol, at adgangen til ikke offentligt tilgængelige lokaliteter udvides.

På den baggrund har udvalget, som alternativ til begrebet "formodet risiko", drøftet muligheden for at anvende begreberne "nødvendigt og begrundet", således som det også er formuleret i forordningen om akkreditering og markedsovervågning.

Udvalget har anbefalet, at der i forbindelse med lovens udarbejdelse foretages en juridisk fortolkning af begreberne "nødvendigt og begrundet" med henblik på, om der med anvendelsen af disse begreber er tale om en udvidelse af kontrolmyndighedernes muligheder, og udstrækningen af udvidelsen. Udvalget har anbefalet, at den juridiske afgrænsning af begreberne som udgangspunkt bør være det, der indgår i den reviderede produktsikkerhedslov.

Justitsministeriet har oplyst, at begreberne "nødvendigt og begrundet" skal ses i lyset af det almindelige proportionalitetsprincip. Myndighedernes behov for adgang skal således vejes op mod de gener, indgrebet medfører. En bestemmelse om adgang uden retskendelse må derudover ikke være bredere end nødvendigt. Rækkevidden af en bestemmelse om adgang uden retskendelse vil bero på den beskrivelse, der fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen. Administrationen af forslaget kontrolbeføjelser skal endvidere ske i overensstemmelse med reglerne i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, jf. lov nr. 442 af 9. juni 2004.

2.4.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

For så vidt angår anbefalingen vedrørende adgang uden retskendelse er forslaget udformet således, at kon-

trolmyndigheden, hvis det skønnes nødvendigt, har adgang til at foretage kontrol i fx lagerlokaler. Bestemmelsen er udtryk for en begrænset udvidelse i forhold til den formulering, der er i den gældende bestemmelse om adgang uden retskendelse. Det skyldes, at forordningen om akkreditering og markedsovervågning forudsætter, at der er adgang til de erhvervsdrivendes lokaler for at føre kontrol, hvis dette skønnes nødvendigt. Der vil være situationer, hvor kontrolmyndigheden kan skønne, at en sådan adgang er nødvendig, uden der nødvendigvis er en formodet risiko for, at der er produkter, der kan udgøre en fare for forbrugernes sikkerhed eller sundhed. Hvis den gældende bestemmelse skulle opretholdes, ville det således ikke være muligt fuldstændigt at imødekomme kravene om adgang til de erhvervsdrivendes lokaler, som angivet i forordningen.

Udover de elementer, der er baseret på udvalgets anbefalinger, skal forslaget bestemme om kontrol og markedsovervågning sikre, at de bestemmelser i produktsikkerhedsloven, der ikke er tilstrækkeligt entydigt implementeret i den gældende lov, gennemføres korrekt. Det drejer sig primært om bestemmelserne om, hvilke foranstaltninger kontrolmyndighederne kan træffe over for farlige produkter.

For at gøre loven mere overskuelig og tilgængelig foreslås en struktur, der på visse punkter ligger tættere op ad produktsikkerhedsdirektivets struktur.

Kapitlet om markedsovervågning er struktureret således, at det først fremgår hvilke forpligtelser og beføjelser, der påhviler kontrolmyndighederne i forbindelse med deres kontrol af, at der kun er sikre produkter på markedet. Herefter beskrives det, hvem der varetager hvervet som kontrolmyndighed, herunder at Sikkerhedsstyrelsen er kontrolmyndighed i medfør af loven.

Lovforslaget indeholder herefter de bestemmelser, som sikrer, at kontrolmyndigheden har adgang til at kræve oplysninger. Det være sig i form af dokumentation eller ved at udtage stikprøver af produkter eller på anden relevant måde, hvis det er nødvendigt for at foretage en effektiv kontrol. Økonomi- og erhvervsministeren kan bemyndige andre offentlige myndigheder eller private virksomheder til at udtage prøver og foretage test af produkter.

Herefter følger bestemmelserne om, hvilke foranstaltninger myndighederne kan træffe. Disse er i højere grad end tidligere afstemt i forhold til direktivets struktur. Jo farligere produkterne er, jo mere indgribende er de foranstaltninger, myndighederne kan anvende over for de relevante erhvervsdrivende. Tilbagekaldelse og tilbagetrækning af produkter kan således alene anvendes, hvis der er tale om produkter, der er konstateret farlige, og

hvis andre mindre indgribende foranstaltninger ikke vil være tilstrækkelige til at forhindre eller i tilstrækkelig grad begrænse risici eller skader.

Kontrolmyndighederne får desuden mulighed for at foretage kontrol med, om der er foretaget afhjælpende foranstaltninger i overensstemmelse med et påbud herom. Kontrolmyndigheden får også mulighed for at gennemføre foranstaltninger i forhold til et farligt produkt, hvis det ikke er muligt at finde den, der har bragt produktet i omsætning. En af de foranstaltninger, kontrolmyndighederne kan benytte sig af, er destruktion af produkter. Udgifterne til disse foranstaltninger kan pålægges den virksomhed, på hvis vegne myndighederne har handlet. Der vil også være mulighed for at følge op på de forholdsregler producenter og distributører har truffet på egen foranledning.

Som noget nyt indeholder lovforslaget desuden bestemmelser om, at kontrolmyndighederne skal udarbejde markedsovervågningsprogrammer, som sikrer en effektiv kontrol med markedet, for derigennem at give forbrugerne et højt beskyttelsesniveau. Et andet nyt element er muligheden for at kontrollere og gribe ind over for produkter, der uretmæssigt er påført CE-mærkning.

Endelig præciseres det, hvilke oplysninger forbrugerne kan forvente, at der stilles til rådighed for dem.

2.5 Gennemførelse af EU-retsakter

Efter den gældende produktsikkerhedslov kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med andre produkter og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed eller sikkerhed.

2.5.1 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Der vil fortsat kunne være behov for, med hjemmel i produktsikkerhedsloven, at gennemføre ændrede EU-retsakter om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med andre produkter og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed og sikkerhed. I første omgang skal Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2009/48/EF om sikkerhedskrav til legetøj således gennemføres med hjemmel i bestemmelsen.

Bestemmelsen hjemler også gennemførelse af kommissionsbeslutninger, der udstedes på baggrund af produktsikkerhedsdirektivet, og som fastsætter specifikke krav til produkter eller som forbyder bestemte produkter. Et eksempel herpå er ”Kommissionens beslutning af 11. maj 2006 om et krav til medlemsstaterne om at træffe foranstaltninger til at sikre, at der kun markedsføres bør-

nesikrede lightere, og forbyde markedsføringen af lightere, der kan henføres under kategorien gadgets”.

For så vidt angår kommissionsbeslutninger, der vedrører produkter, der henhører under andre ministre, fastsættes reglerne af den pågældende minister

Desuden giver forslaget en bemyndigelse til at fastsætte straf i form af bøde for overtrædelse af den danske retsakt, som gennemfører et direktiv eller en kommissionsbeslutning.

2.6 Lovens administration

En række af de bestemmelser, som er anført i den gældende lovs kapitel 6 om lovens administration, foreslås af strukturelle årsager flyttet til kapitlet om markeds- overvågning. En nærmere beskrivelse af ændringerne fremgår af bemærkningerne til de kapitler, bestemmelserne indgår i. De bestemmelser, der fremgår af lovforslagets administrationskapitel, er primært bestemmelser, der retter sig mod kontrolmyndighedernes varetagelse af deres myndighedsforpligtelser, herunder koordinationen af hvordan loven administreres.

Sikkerhedsstyrelsen koordinerer kontrolmyndighedernes arbejde. Det betyder, at styrelsen skal medvirke til, at sager om produktsikkerhed bliver behandlet af myndigheder med den nødvendige kompetence, og at overvågningen af markedet bliver udført af de relevante myndigheder på en ensartet måde.

Der kan fastsættes nærmere regler om lovens administration, herunder om koordinationen af kontrolmyndighedernes indsats. Hjemlen er udmøntet i bekendtgørelsen om koordination af administrationen af produktsikkerhedsloven.

Efter den gældende lov skal kontrolmyndighederne straks underrette Sikkerhedsstyrelsen om forbud, påbud henstillinger eller frivillige foranstaltninger vedrørende produkters sikkerhed, som er truffet i medfør af loven eller bekendtgørelser udstedt med hjemmel i loven. Hvis Europa-Kommissionen skal underrettes om foranstaltninger truffet i henhold til anden lovgivning, skal Sikkerhedsstyrelsen også underrettes herom. Sikkerhedsstyrelsen videregiver oplysningerne til Europa-Kommissionen i henhold til bestemmelserne om RAPEX-systemet, der vedrører hurtig udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om produkter med alvorlige risici for forbrugernes sundhed og sikkerhed.

Den gældende lov indeholder endvidere regler om, at Det Tekniske Sikkerhedsråd rådgiver økonomi- og erhvervsministeren om fastsættelse af administrative regler vedrørende produktsikkerhed indenfor Sikkerhedsstyrelsens område, og at Rådet rådgiver styrelsens

direktør i forbindelse med styrelsens virksomhed på produktsikkerhedsområdet.

Økonomi- og erhvervsministeren kan bemyndige statslige eller kommunale myndigheder eller private foretagender til at foretage godkendelses-, tilsyns- og kontrolforanstaltninger. Forbud og påbud i henhold til denne bestemmelse skal meddeles af Sikkerhedsstyrelsen. Dog kan styrelsen bemyndige andre af kontrolmyndighederne til at udstede påbud og forbud på styrelsens vegne.

2.6.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Ifølge kommissoriet skulle udvalget forholde sig til, hvilke afledte konsekvenser forordningen om akkreditering og markedsovervågning kunne have på en ny produktsikkerhedslov, særligt lovens bestemmelse om koordinering af kontrolmyndighedernes arbejde.

Det blev imidlertid konstateret, at den gældende bestemmelse om koordinering er tilstrækkelig rummelig til også at finde anvendelse i forbindelse med opgaver, der skal varetages i medfør af forordningen.

På den baggrund har spørgsmålet om koordinering mellem myndighederne ikke været drøftet yderligere i udvalget.

2.6.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Økonomi- og Erhvervsministeriet har i forbindelse med dette lovforslag affattet et administrationskapitel, der primært tager sigte på at fastlægge de bestemmelser, der har betydning for myndighedernes arbejde og koordinationen heraf samt forpligtelserne med hensyn til indberetning af farlige produkter til Europa-Kommissionen gennem RAPEX-systemet.

Bestemmelsen i den gældende lov om, at Det Tekniske Sikkerhedsråd rådgiver økonomi- og erhvervsministeren om fastsættelse af administrative regler vedrørende produktsikkerhed indenfor Sikkerhedsstyrelsens område og rådgiver styrelsens direktør i forbindelse med styrelsens virksomhed på produktsikkerhedsområdet, er videreført i lovforslaget.

Det foreslås, at det fortsat er Sikkerhedsstyrelsen, der koordinerer kontrolmyndighedernes arbejde. Det betyder, at styrelsen skal medvirke til, at sager om produktsikkerhed bliver behandlet af den myndighed, som har den nødvendige kompetence, og at overvågningen af markedet bliver udført af de relevante myndigheder på en ensartet måde. Til dette formål foreslås det også, at hjemlen til at fastsætte nærmere regler for samarbejdet om koordinationen af kontrolmyndighedernes indsats opretholdes. Hjemlen er udmøntet i bekendtgørelsen om

koordination af administrationen af produktsikkerhedsloven.

Kravet om, at de øvrige kontrolmyndigheder straks skal underrette Sikkerhedsstyrelsen om forbud, påbud henstillinger eller frivillige foranstaltninger vedrørende produkters sikkerhed, som er truffet i medfør af loven eller bekendtgørelser udstedt med hjemmel i loven, foreslås også opretholdt. Det samme gælder bestemmelsen om indberetning til RAPEX-systemet.

Som noget nyt foreslås en bemyndigelsesbestemmelse, der hjemler fastsættelse af regler for anvendelsen af RAPEX-systemet og retningslinjer for underretning af EU-kommissionen.

2.7 Klage og søgsmål

Produktsikkerhedsloven indeholder i dag en bestemmelse om, at afgørelser truffet i medfør af loven ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. I stedet kan en virksomhed, der har fået et påbud eller et forbud, forlange, at kontrolmyndigheden uden unødigt ophold indbringer sagen for domstolene. Der er ingen tidsmæssig begrænsning i forhold til at begære sagen indbragt for domstolene, hvilket kan føre til, at en sag trækkes i langdrag.

2.7.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Udvalget har drøftet, om der er behov for, at der indsættes en tidsfrist for at bede myndigheden om at indbringe et påbud eller et forbud for domstolene.

I udvalgets drøftelser af, om det vil være hensigtsmæssigt at fastsætte en frist for, hvornår en virksomhed kan bede myndigheden om at indbringe et påbud for domstolene, har der været lagt vægt på, at en frist i de fleste tilfælde vil være til gavn for både virksomheder og myndigheder. Der er samtidig lagt vægt på, at det ikke påvirker mulighederne for at trække farlige produkter tilbage fra markedet, da påbud og forbud ikke har opsættende virkning, medmindre retten bestemmer andet.

For så vidt angår længden af fristen, har udvalget under drøftelserne lagt vægt på, at det kan være nødvendigt for virksomhederne at få foretaget nye test af produkterne, og at der kan være behov for at udveksle diverse oplysninger vedrørende produkter med producenter i fx fjernøsten for at vurdere, om sagen skal indbringes for domstolene.

Udvalget anbefaler, at der indføres en frist for, at virksomhederne kan anmode myndighederne om at indbringe et påbud for domstolene. Fristen bør fastsættes til 3 måneder, da dette vil give virksomhederne tilstrækkelig tid til at foretage de nødvendige vurderinger af, om der er grundlag for at søge påbuddet prøvet ved domstolene.

Det er endvidere udvalgets anbefaling, at der ikke bør ændres ved den bestående ordning, der giver mulighed for at bede myndighederne om at indbringe et påbud for domstolene. Indførelse af en administrativ klageadgang vurderes på baggrund af sagernes karakter ikke at ville føre til væsentligt forbedrede vilkår for virksomhederne, men frygtes blot at ville udgøre et ekstra led med forlænget sagsbehandlingstid til følge.

2.7.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Økonomi- og Erhvervsministeriet er enig i udvalgets anbefalinger, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

2.8 Straffebestemmelser

Ligesom det er tilfældet i andre erhvervslove, kan man i den gældende produktsikkerhedslov alene benytte straf som sanktionsmiddel i tilfælde, hvor overtrædelsen kan tilregnes som forsætlig eller groft uagtsom, eller hvis der ved simpel uagtsomhed er tale om gentagne overtrædelser af forbud eller undladelser af at efterkomme kontrolmyndighedens påbud.

Straffen for overtrædelse af den gældende lov er bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Det er således ikke muligt i medfør af produktsikkerhedsloven at idømme strengere straf end bøde, selv når der foreligger skærpede omstændigheder.

2.8.1 Produktsikkerhedsudvalgets overvejelser

Produktsikkerhedsudvalget har diskuteret, om den gældende sanktionsbestemmelser præventive effekt er tilfredsstillende, eller om der er behov for at søge bestemmelsen skærpet med henblik på at forebygge skader som følge af farlige produkter.

Det er udvalgets opfattelse, at der bør lægges vægt på, at der skal være sammenhæng mellem bødens størrelse og den farlige situation, som regelovertrædelsen har medført, antallet af forekomne skader, gentagen overtrædelse af reglerne og virksomhedens omsætning.

Udvalget anbefaler derfor, at det kommer til at fremgå af bemærkningerne til den nye lov, at de sanktioner, der fastsættes i medfør af loven, skal afspejle overtrædelsens karakter. Bøden skal således have en størrelse, der har en præventiv effekt. Udvalget har ikke i øvrigt forholdt sig til, hvilke bestemmelser der bør strafbelægges.

2.8.2 Økonomi- og Erhvervsministeriets overvejelser

Økonomi- og Erhvervsministeriet er enig i udvalgets anbefalinger, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

I forhold til den gældende lov lægger forslaget endvidere op til, at man skal kunne straffes, hvis man ved

påbud er pålagt at afgive visse oplysninger eller at oplyse om de foranstaltninger, man har benyttet sig af ved afhjælpning af et problem med et farligt produkt eller fjernelse af uretmæssigt påsat CE-mærkning. Endvidere foreslås det, at vildledende CE-mærkning af produkter kan straffes uden forudgående påbud.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at forslaget vil kunne føre til begrænsede øgede økonomiske omkostninger for staten, mens der ikke vil være økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.

De øgede omkostninger for staten vil kunne forekomme i de situationer, hvor myndigheden har været nødsaget til fx at tilbagekalde produkter eller foretage destruktion af produkter på vegne af en erhvervsdrivende. I nogle situationer vil det være muligt at kræve udgifterne tilbagebetalt, mens det i andre ikke vil være muligt. De situationer, hvor det ikke er muligt at kræve udgifterne tilbagebetalt, forventes at kunne opstå 0 – 3 gange årligt. Omkostningerne, i forbindelse med at myndighederne træffer de nødvendige forholdsregler på den erhvervsdrivendes vegne, anslås at ville kunne beløbe sig til mellem 0,2 og 2,4 mio. kr. afhængigt af de forholdsregler, der træffes. Omkostningerne afholdes som udgangspunkt inden for egen ramme. Erfaringer fra området tyder på, at behovet for, at myndighederne skal gribe ind, vil opstå yderst sjældent.

Herudover vurderes der ikke at være ændrede økonomiske konsekvenser i forhold de konsekvenser, der følger af den gældende lov.

Lovforslaget vurderes ikke at få administrative konsekvenser for hverken staten, regionerne eller kommunerne.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der er tale om en nyaffattelse af en gældende lov. I forhold til de bestående erhvervsøkonomiske omkostninger og erhvervsadministrative konsekvenser medfører lovforslaget ikke nye sådanne omkostninger eller konsekvenser.

Forslaget har været sendt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering (CKR) med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel. CKR vurderer ikke, at forslaget indeholder administrative konsekvenser i et omfang, der berettiger, at lovforslaget bliver forelagt virksomhedspanelet. Forslaget bør derfor ikke forelægges Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel.

5. De administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget er udtryk for reimplementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (2001/95) (produktsikkerhedsdirektivet). De bestemmelser, der ikke er implementeret korrekt i den gældende produktsikkerhedslov, vil blive implementeret med lovforslaget.

I lovforslaget indføres endvidere en kontrol- og en sanktionsbestemmelse til brug for situationer, hvor produkter, omfattet af produktsikkerhedsdirektivet, uretmæssigt er påført CE-mærkning. Anledningen er Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om akkreditering og markedsovervågning, som forudsætter, at der i national ret indsættes sanktionsbestemmelser for uretmæssig anvendelse af CE-mærkning. Hvis der er tale om en alvorlig overtrædelse, skal der endvidere være mulighed for strafferetlige sanktioner.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet, Brancheorganisationen ForbrugerElektronik, Bryggeriforeningen, Campingbranchen, Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark, Danboat Søsportens brancheforening, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Automobilforhandler Forening D.A.F., Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danmarks Fotohandler Forening, Danmarks Skohandlerforening, Danmarks Sportshandler-Forening, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Byggeri, Dansk Dagligvareleverandør Forening, Dansk Design Center, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Supermarked, Danske Cykelhandlere, Danske Gaveartikel- og Brugskunstleverandører, Dansk IT, Dansk Standard, Dansk Textil & Beklædning, Danske Andelsselskaber, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Guldsmede og Urmagere, Danske Møbelhandlere, De Danske Bilimportører, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, DI, DS Håndværk og Industri, Energi- og Olieorganisationerne, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, FDB, FDM, Finansministeriet, Finanstilsynet, Foreningen af Fabrikanter og Importører af Elektriske Husholdningsapparater, Foreningen af Legetøjsfabrik-

anter i Danmark, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen for Distance- og Internethandel, Forsikring & Pension, Forsvarsministeriet, Fotobranchens Leverandør Forening, Fyrværkeribrancheforeningen, Færdselsstyrelsen, Fødevarestyrelsen, Grønne Familier, Håndværksrådet, Indenrigs- og Socialministeriet, IT Brancheforeningen Kontor & Data, ITEK Dansk Industris Branchefællesskab for IT, IT- og Telestyrelsen, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klima- og Energiministeriet, Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Kooperationen, Kulturministeriet, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark, Legetøjsbranchens Fællesråd, Liberale Erhvervs Råd, Lægemedelstyrelsen, Materialistforeningen, Mil-

jøministeriet, Miljøstyrelsen, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Patent- og Varemærkestyrelsen, Skatteministeriet, SPT-Branche-forening for Sæbe, Parfume og Teknisk/Kemiske Artikler, Statens Luftfartsvæsen, Sundhedsstyrelsen, Sø- og Handelsretten, Søfartsstyrelsen, Teknologisk Institut, Transportministeriet, Trafikstyrelsen, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark V.S.O.D., Økonomi- og Erhvervsministeriet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindre udgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Det vurderes, at forslaget vil kunne føre til begrænsede øgede økonomiske konsekvenser for staten, mens der ikke vil være økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner. De øgede omkostninger for staten vil kunne forekomme i de situationer, hvor myndigheden har været nødsaget til fx at tilbagekalde eller destruere produkter på vegne af en erhvervsdrivende, uden at det er muligt for staten at kræve udgifterne tilbagebetalt. Omkostningerne anslås at ville kunne beløbe sig til mellem 0,2 og 2,4 mio. kr. afhængigt af de forholdsregler, der træffes.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget er udtryk for reimplementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (2001/95) (produktsikkerhedsdirektivet). De bestemmelser, der ikke er implementeret korrekt i den gældende produktsikkerhedslov, vil blive implementeret med lovforslaget. I lovforslaget indføres endvidere en kontrol- og en sanktionsbestemmelse til brug for situationer, hvor produkter, omfattet af produktsikkerhedsdirektivet, uretmæssigt er påført CE-mærkning. Anledningen er Europa-Parla-	

<p>mentets og Rådets forordning nr. 765/2008 af 9.juli 2008 om akkreditering og markedsovervågning, som forudsætter, at der i national ret indsættes sanktionsbestemmelser for uretmæssig anvendelse af CE-mærkning. Hvis der er tale om en alvorlig overtrædelse, skal der endvidere være mulighed for strafferetlige sanktioner.</p>
--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Den gældende lov om produktsikkerhed omfatter ifølge § 1, stk. 1, produkter og tjenesteydelser, der har tilknytning til et produkt. Produktbegrebet er videre, end hvad der normalt forstås ved et produkt, idet råvarer, naturprodukter og fast ejendom, bortset fra grunden, samt bestanddele og tilhører til den faste ejendom også er omfattet, jf. lovens § 3. Produktsikkerhedsdirektivet omfatter derimod alene forbrugerprodukter, således som det fremgår af artikel 2, litra a.

Det foreslås med § 2, at lovens anvendelsesområde ændres, således at det bringes i overensstemmelse med produktsikkerhedsdirektivets artikel 2, litra a. Et produkt er således omfattet af forslaget, når det er bestemt for forbrugerne, eller når det under forudsigelige omstændigheder kan forventes anvendt af forbrugerne, selv om det ikke er bestemt for dem, når det stilles til rådighed som led i en handelsvirksomhed. Det er i den forbindelse uden betydning, om det sker mod vederlag eller vederlagsfrit.

Bestemmelsen har som udgangspunkt været brugt til at gribe ind over for produkter, der henvender sig til forbrugere. Det gælder uanset, at loven i dag finder anvendelse på alle produkter med undtagelse af produkter, der udveksles mellem private, og produkter der udelukkende fremstilles eller udføres til brug for produktionen i en erhvervsvirksomhed.

Loven har således reelt ikke været brugt til at regulere produkter, der er brugt af professionelle. Præciseringen af, at loven finder anvendelse på forbrugerprodukter, ændrer således ikke noget i forhold til den måde, reglerne er administreret på hidtil.

Da forslaget alene omhandler produkter, der udveksles som led i en handelsvirksomhed, undtages produkter, der handles mellem private, dermed også umiddelbart som følge af lovens afgrænsning. Der er således ikke behov for en særlig undtagelse svarende til den gældende lovs § 1, stk. 3, 1. led.

Det foreslås, at tjenesteydelser, der har tilknytning til et produkt, ikke længere omfattes af loven. Bestemmelserne om tjenesteydelser har endnu ikke været anvendt til at gribe ind over for farlige tjenesteydelser, uanset at loven siden 1994 har hjemlet sådanne indgreb. Det ændrede anvendelsesområde er således ikke udtryk for, at

den måde reglerne administreres på ændres, men er nærmere et udtryk for regelsanering.

Lovens indgrebsbeføjelser er i højere grad møntet på produkter end på tjenesteydelser med tilknytning til et produkt. Tjenesteydelser har i sagens natur en anden karakter end fysiske produkter. De sikkerhedsmæssige aspekter ved tjenesteydelser bør derfor håndteres på en anden måde end sikkerheden ved fysiske produkter. Det samme er tilfældet med indgreb over for en tjenesteyder, der ofte vil have andre og langt mere alvorlige konsekvenser for den enkelte, end indgrebet over for et farligt produkt. I yderste konsekvens kan et indgreb over for en tjenesteyder således betyde, at den pågældende forhindres i at udøve sit erhverv. Sådanne indgreb bør foretages med største forsigtighed og bør derudover baseres på flere elementer end spørgsmålet om ydelsens farlighed. Hvis et produkt, der er leveret i tilknytning til en tjenesteydelse, vurderes at være farligt, vil produktet fortsat være omfattet af loven. Der vil således kunne gribes ind over for farlige produkter, der anvendes af tjenesteyderen, på samme måde, som hvis produktet var anvendt direkte af forbrugeren.

Hvis der skulle vise sig at opstå et behov for at regulere tjenesteydelser, der ikke allerede er reguleret ved lov, som eksempelvis autorisationsordninger for el-installatører og vvs-installatører, bør der foretages en konkret vurdering af, om behovet er så stort, at der bør udarbejdes nærmere regler på området. Der bør i givet fald også tages stilling til, hvordan og i hvilket regi dette bør ske.

I modsætning til den gældende lov foreslås begrebet ”produkt” ikke defineret. Det skyldes, at det væsentligste fokus i de foreslåede regler er forbrugerne. Hvis noget omfattes af den almindelige forståelse af et produkt, og dette produkt er henvendt til forbrugerne, vil det således være omfattet. Dette er også årsagen til, at råvarer og naturprodukter ikke nævnes specifikt i lovens bestemmelser. Uanset at loven siden den trådte i kraft, har indeholdt råvarer og naturprodukter i produktdefinitionen, har den ikke været brugt til at gribe ind over for fx farligt ler, sten, bær eller rødder. Dette skyldes formentlig, at sådanne varer i vid udstrækning er reguleret i særlovgivningen, som det fx er tilfældet i fødevarer- og miljølovgivningen, og at disse love giver de fornødne redskaber til at gribe ind, hvis der bringes farlige produkter af denne karakter i omsætning.

Med den foreslåede afgrænsning af lovens anvendelsesområde vil de råvarer og naturprodukter, der erhverves og anvendes af forbrugere, være omfattet af loven, mens råvarer, der ikke anvendes af forbrugerne, ikke er omfattet.

Heller ikke bestemmelserne om fast ejendom har været anvendt til at gribe ind over for farlige situationer, der er opstået i tilknytning til fast ejendom. Fast ejendom og dele af fast ejendom er reguleret i byggevedloven og den danske implementering heraf samt i bygge-loven. Disse regler vurderes at være tilstrækkelige til at sikre, at der kan gribes ind over for farlige produkter, der relaterer sig til fast ejendom. Det ændrede anvendelsesområde er således på dette punkt udtryk for regelsænering.

Efter forslaget finder loven anvendelse på ethvert produkt, der gøres tilgængeligt på markedet, når det er bestemt for forbrugerne, eller når det under forudsigelige omstændigheder kan forventes anvendt af forbrugerne, selvom det ikke er bestemt for dem. På den måde sikres det, at produkter, der i udgangspunktet var tilsigtet anvendt af og henvendt til professionelle, men som reelt også anvendes af forbrugere, vil blive omfattet af produktsikkerhedsloven og dermed kravet om, at produkter skal være sikre.

Denne migration af produkter fra kategorien ”professionelt produkt” til ”forbrugerprodukt” forekommer i højere og højere grad. Særligt med udbredelsen af internettet vil produkter, som tidligere kun blev solgt til professionelle, kunne udbydes langt bredere ved markedsføring på nettet. Også produkter, der efter at have udtjent en tid som ”professionelt” produkt, sælges til forbrugerne, vil blive omfattet, hvis det må anses for forudsigeligt, at dette vil ske.

Det må bero på en konkret vurdering, om produkter, som ikke åbenlyst er forbrugerprodukter, alligevel kan betragtes som sådanne, og dermed omfattes af reglerne i produktsikkerhedsloven. Ved vurderingen af om det er tilfældet, kan fx inddrages elementer som salgsstedet (en gros eller detailsalg), markedsføringen (henvender den sig til private eller professionelle), prisen (meget dyre produkter kan afhængigt af deres karakter og anvendelighed i øvrigt, pege på, at der i udgangspunktet er sigtet mod professionel anvendelse), holdbarheden (professionel anvendelse kræver ofte stærkere materialer end forbrugerprodukter, der ikke udsættes for samme påvirkning og slid) og karakteren af den eventuelt ledsagende brugsvejledning (hvordan er karakteren af denne, henvender den sig til fagfolk med særligt indforståede termer, eller er der tale om en brugsvejledning, der i højere grad er møntet på forbrugere uden særlig faglig indsigt og ordforråd).

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende lovs § 1, stk. 4, som gennemfører produktsikkerhedsdirektivets artikel 2, litra a, 2. afsnit. Efter bestemmelsen kan brugte produkter, der skal repareres, inden de sælges, og antikviteter undtages fra lovens anvendelsesområde, hvis der skriftligt underrettes herom. Brugte produkter, der ikke forudsætter reparation, er således omfattet af produktsikkerhedsloven på samme måde som nye produkter. Det skyldes, at deres sikkerhedsmæssige egenskaber ikke ændres blot fordi produktet er brugt.

Det foreslås, at bestemmelsen i forhold til den gældende lov ændres, så det ikke er et krav, at underretningen sker skriftligt, men blot at der sker underretning. Dette skyldes, at et krav om underretning vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre, at forbrugerne får den nødvendige information om et produkt, der skal repareres, før det anvendes.

Hvis sælgeren ikke kan bevise, at vedkommende har underrettet forbrugeren om, at produktet er defekt og forudsætter reparation, vil produktet blive omfattet af produktsikkerhedsloven.

Til § 3

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 1, stk. 5-6, der beskriver forholdet til anden regulering af de sikkerhedsmæssige aspekter ved produkter. Der er alene foretaget sproglige og henvisningsmæssige tilpasninger.

Til § 4

I nr. 1 foreslås begrebet ”sikkert produkt” defineret. Efter bestemmelsen er et produkt sikkert, når det ikke indebærer sikkerheds- eller sundhedsmæssig fare for forbrugere. Bestemmelsen indeholder ikke en specifik beskrivelse af de forhold, der skal inddrages ved vurderingen af, om produktet er sikkert, herunder om de risici, et produkt kan medføre, kan betegnes som acceptable. Dette har fået Europa-Kommissionen til at bemærke, at produktsikkerhedsdirektivet ikke er implementeret fuldstændigt, for så vidt angår definitionen af et sikkert produkt i direktivets artikel 2, litra b.

Den foreslåede bestemmelse er i udgangspunktet en fortsættelse af den gældende lovs § 6. Bestemmelsen er dog begrænset således, at det alene er forbrugere, der beskyttes. Dermed omfattes ejendom, herunder løsøre og dyr, ikke længere af beskyttelsesområdet. Dette fører til, at produktsikkerhedslovens bestemmelser ikke kan anvendes til at gribe ind over for produkter, der kan forårsage skade på ejendom. Det bemærkes, at hvis et produkt foruden at forårsage skade på ejendom, herun-

der løvsøre og dyr, også kan forårsage skade på forbrugere ved håndtering af produktet, vil det fortsat være omfattet af lovens bestemmelser.

Dyr betragtes i anden dansk lovgivning som genstande og nyder som udgangspunkt ikke samme beskyttelse som mennesker.

Heller ikke de hensyn, der tages ud fra en sikkerhedsmæssig betragtning, vil være de samme, som de hensyn, der vil skulle tages til mennesker. Dyreværnsloven indeholder regler om dyrs velfærd, der skal sikre, at dyrene, når de holdes af mennesker, behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Dyreværnsloven indeholder mulighed for, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om behandling og beskyttelse af dyr, herunder regler om produkter, der anvendes i forhold til dyr.

Da hensynene er væsentligt forskellige, og da dyrenes sikkerhed og sundhed bedst varetages i det regi, der er møntet direkte på dyrene, nemlig dyreværnslovens regi, vurderes det ikke hensigtsmæssigt at lade dyr indgå som et led i definitionen af, hvem et produkt skal være sikkert i forhold til. Det samme er tilfældet med anden ejendom, hvor det økonomiske hensyn, der kan være at tage til den, der får en genstand ødelagt som følge af et farligt produkt, i de fleste tilfælde vil kunne varetages med produktansvarsreglerne. Det vurderes derfor ikke nødvendigt at opretholde en beskyttelse af personers ejendom af hensyn til ejendommens sikkerhed og sundhed.

Med henblik på at sikre fuldstændig gennemførelse af direktivets artikel 2, litra b, er den foreslåede bestemmelse udvidet, for så vidt angår en nærmere beskrivelse af de elementer, der kan tillægges vægt ved vurderingen af, om en risiko må anses for acceptabel. En risiko er acceptabel, når den er forenelig med produktets anvendelse og tager hensyn til et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed.

Som led i vurderingen skal der blandt andet ses på produktets egenskaber. En kniv skal således være skarp for at fungere efter hensigten, uanset den dermed også er farlig. Det vil imidlertid blive betragtet som en acceptabel risiko, da kniven ellers ikke vil kunne fungere efter hensigten.

Hvis et produkt, når det anvendes i forbindelse med et andet produkt, kan blive farligt, vil der være tale om en acceptabel risiko, hvis den skadelige effekt er meget begrænset, og fordelene ved at acceptere den trods alt begrænsede skadelige effekt, opvejer ulemperne ved at et produkt ikke vil kunne anvendes. Et eksempel er sko, der ved kontakt med et tæppe i visse situationer frembringer statisk elektricitet. På trods af den statiske elektricitet, vil skoene således blive betragtet som sikre.

En risiko kan også være acceptabel, hvis det er muligt at advare på tilstrækkelig måde mod den anvendelse, der gør, at produktet bliver farligt.

Ved vurderingen af, om en risiko er acceptabel, må også indgå, hvilken kategori af personer produktet er bestemt for. Eksempelvis må en sut eller tandbørste være konstrueret på en måde, så den ikke volder skade, når den kommer i hænderne på små børn, mens en erfaren hobbymekaniker kan anvende potentielt farlige produkter, så længe de er forsynet med de nødvendige beskyttelsesanordninger, herunder at der oplyses om risikoen.

Forslaget omfatter også udviklingsskader, dvs. skader, der skyldes egenskaber ved et produkt, der på grund af utilstrækkelig teknisk og videnskabelig viden ikke var kendt på det tidspunkt, hvor markedsføringen fandt sted. Produkter skal løbende undergå undersøgelser, som beskrevet i forslagets § 8, med henblik på, at producenten kan gribe ind i tide, hvis dette skulle blive nødvendigt.

Den foreslåede nr. 2 er ny i forhold til den gældende produktsikkerhedslov, hvor et "farligt produkt" ikke er defineret specifikt. Bestemmelsen implementerer produktsikkerhedsdirektivets artikel 2, litra c, der definerer et farligt produkt.

Det foreslås, at vurderingen af, om et produkt indebærer en fare, skal ske i lyset af definitionen af et sikkert produkt, som beskrevet i nr. 1. Der skal dog også tages hensyn til, om produktet er anvendt forkert eller atypisk eller sammen med et andet produkt, der kan resultere i uventede følger. Det kan som udgangspunkt ikke gøre et produkt usikkert og dermed farligt, at der kan opstå skader som følge af brug i strid med de forskrifter, der følger med produktet. Ofte vil faren ved et produkt være af en sådan karakter, at det hurtigt kan konstateres, at der er tale om en uacceptabel risiko og dermed et farligt produkt.

Sikkerheden skal vurderes ud fra produktet, som det fremtræder, og ikke som det kunne fremtræde, hvis der var brugt flere ressourcer i forbindelse med produktionen, herunder at en mere omhyggelig forarbejdning var gennemført. Et produkt er altså ikke farligt, blot fordi et andet tilsvarende produkt er mere sikkert. Først når man generelt kan forvente, at den pågældende sikkerhedsforanstaltning er almindeligt forekommende ved en given type produkter, kan det forhold, at en sådan foranstaltning mangler, anses som en sikkerhedsrisiko ved produktet.

I nr. 3 foreslås en ny bestemmelse, der implementerer direktivets artikel 2, litra d, der definerer en alvorlig risiko. I den gældende produktsikkerhedslov er "alvorlig risiko" ikke defineret, hvilket har fået Europa-Kommis-

sionen til at bemærke, at der ikke er overensstemmelse med direktivet.

Ved alvorlig risiko forstås, at den situation, et farligt produkt har resulteret i, nødvendiggør, at myndigheden griber ind omgående. Hvis der er en alvorlig risiko ved et produkt, vil det således ikke være muligt for myndigheden at afvente, at producenten på egen foranledning træffer de nødvendige forholdsregler.

Der kan være situationer, hvor den alvorlige risiko først indtræder efter nogen tids anvendelse af produktet. Det vil dog fortsat være en alvorlig risiko, hvis det kræver myndighedernes omgående indgriben.

Oplysninger om et farligt produkt kommer typisk til myndighedernes kundskab på baggrund af en skade, der er opstået. Afhængigt af skadens karakter, antallet af skader og eventuelt andre aspekter, vil myndigheden hurtigt skulle tage stilling til, om der er tale om en alvorlig risiko.

Hvis der er tale om alvorlig risiko, får dette endvidere betydning for indberetningen til RAPEX, jf. forslagets § 33, hvortil der henvises.

I nr. 4 og 5 foreslås henholdsvis ”gøre tilgængelig på markedet” og ”bringe i omsætning” defineret. I den gældende lov er ingen af begreberne defineret i selve loven. Begrebet at ”bringe i omsætning” er imidlertid beskrevet i bemærkningerne til § 1, stk. 1. Ved at ”bringe i omsætning” forstås, at et produkt gøres tilgængeligt på markedet ved at blive bragt til den virksomhed eller person, der distribuerer produktet i Fællesskabet. I den danske oversættelse af produktsikkerhedsdirektivets artikel 1, stk. 1, anvendes begrebet ”markedsførte” produkter. I den engelske udgave er begrebet ”placed on the market” anvendt. Dette begreb svarer til det begreb, der er anvendt i forordning nr. 765/2008 om akkreditering og markedsovervågning.

I den danske oversættelse af forordningen anvendes begrebet ”bringe i omsætning”. Forordningens beskrivelse af, hvad der ligger i ordet ”bringe i omsætning,” er ”den første tilgængeliggørelse af et produkt på det indre marked”. Ved tilgængeliggørelse forstås i forordningen, enhver levering af et produkt med henblik på distribution, forbrug eller anvendelse på det indre marked som led i erhvervsvirksomhed mod eller uden vederlag.

Da forordningens beskrivelse ligger tæt op ad forståelsen af begrebet i den gældende lov, foreslås det i nr. 4, at begrebet at ”gøre tilgængelig på markedet” defineres, uanset det ikke har været tilfældet tidligere. Begrebet er efter forordningens definition, en forudsætning for at kunne definere at ”bringe i omsætning”. Det foreslås i nr. 5, at begrebet ”bringe i omsætning” bibeholdes og

defineres i overensstemmelse med den forståelse af begrebet, der er anvendt i forordningen.

Hvis producenten har leveret produktet til distributøren med henblik på distribution eller forbrug, er produktet altså bragt i omsætning. Dette får den konsekvens, at produktet skal være sikkert i overensstemmelse med kravet i forslagets § 5.

Det er alene producenten, der kan bringe et produkt i omsætning. Når producenten leverer produktet til det næste led i afsætningskæden, vil selve handlingen - leveringen af produktet - føre til, at produktet for første gang gøres tilgængeligt på det indre marked, det vil sige, at det bringes i omsætning.

Al senere levering vil således vedrøre et produkt, der er bragt i omsætning, og dermed efterfølgende blot gøres tilgængeligt på markedet.

I den gældende lovs § 4 er begrebet producent defineret. Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 2, litra e, og beskriver den kreds af personer, som i sidste instans har det endelige ansvar for, at der kun markedsføres sikre produkter.

I nr. 6 foreslås en videreførelse heraf. Dog får ændringen af lovens anvendelsesområde den konsekvens, at definitionen af en producent ikke indeholder en bestemmelse om den, der bringer en råvare eller et naturprodukt i omsætning. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2.

Det foreslås, at definitionen af begrebet producent i højere grad lægger sig op ad direktivets definition.

Efter forslaget er producenten først og fremmest den, der fysisk fremstiller et produkt, uanset om der er tale om et industrielt eller et håndværksmæssigt fremstillet produkt eller om et produkt, der er sat i stand. Endvidere omfattes den, der, selv om vedkommende ikke har fremstillet produktet, ved at anbringe sit navn, mærke eller andet kendetegn på et produkt fremtræder som fabrikant.

Det kan formentlig i visse situationer give anledning til tvivl, hvem der kan anses for at være producent i relation til et repareret produkt. Her er det afgørende, hvornår faren ved produktet er opstået. Hvis der eksempelvis er tale om en risiko ved et produkt, der er opstået i forbindelse med fremstillingen, må fabrikanten betragtes som ”producent”. Er der derimod tale om en risiko, der først er opstået i forbindelse med reparationen, og fabrikanten derfor ikke har haft nogen indflydelse på faren, må den, der har repareret produktet, betragtes som producent.

Fabrikantens repræsentant, hvis fabrikanten ikke har sit forretningssted i et andet EU-land, vil også være omfattet af producentbegrebet.

Hvis producenten ikke er etableret i EU, anses importøren som producent.

Desuden vil den erhvervsdrivende, der kan påvirke de sikkerhedsmæssige egenskaber ved et produkt være at betragte som producent. Det gælder fx, hvis den pågældende installerer et produkt i et privat hjem eller udskifter en reservedel i et installeret produkt, og i den forbindelse ændrer ved produktets sikkerhedsmæssige egenskaber.

Det foreslåede *nr. 7* er en videreførelse af den gældende lovs § 5, der gennemfører direktivets artikel 2, litra f. Bestemmelsen definerer distributøren som enhver erhvervsdrivende i afsætningskæden, som ikke er omfattet af *nr. 6*, og hvis virksomhed ikke påvirker produktets sikkerhedsmæssige egenskaber.

Distributøren skal således være et led i afsætningskæden. Eksempelvis kan en vognmand, der alene transporterer et produkt, ikke betegnes som distributør. Udenfor falder også den, der indfører et produkt fra et EU-land til et andet, hvis indførslen er sket uden henblik på salg eller anden form for afsætning. Vedkommende skal derudover være en ”erhvervsdrivende”, dvs. en fysisk eller juridisk person, der handler erhvervsæssigt.

Det foreslåede *nr. 8* viderefører med enkelte sproglige tilpasninger den gældende lovs § 7 a, stk. 2, og gennemfører direktivets artikel 2, litra g, hvor begrebet tilbagekaldelse er defineret. Tilbagekaldelse omfatter foranstaltninger, eksempelvis annoncer i dagblade og på internettet, opslag i butikker, hvor produktet er solgt, kundeskriverler, meddelelser i radio og på tv samt andre kommunikationsmidler, der skal medvirke til at fjerne de farlige produkter fra forbrugerne. Direktivet pålægger ikke medlemsstaterne at indføre bestemmelser om det civile retlige opgør i forbindelse med tilbagekaldelse, jf. præambelens pkt. 19. Dette spørgsmål reguleres efter de almindelige civile retlige bestemmelser om mangler.

Det foreslåede *nr. 9* er en videreførelse af den gældende lovs § 7 a, stk. 1, og gennemfører direktivets artikel 2, litra h, hvor begrebet tilbagetrækning er defineret. Tilbagetrækning omfatter de foranstaltninger, der sikrer, at forbrugerne fremover ikke vil kunne købe det pågældende produkt. Det kan eksempelvis være fjernelse af produkter fra salgsstedet. Tilbagetrækning berører derimod ikke produkter, der allerede befinder sig hos forbrugerne. Hvis der træffes foranstaltninger med henblik på at fjerne produkter, der allerede er leveret til forbrugerne, er der tale om en tilbagekaldelse.

Til § 5

Bestemmelsen viderefører den gældende lovs § 8, stk. 1, og gennemfører direktivets artikel 3, stk. 1.

Bestemmelsens indhold er, for så vidt angår kravet til produkter, uændret, idet der dog er foretaget en sproglig tilpasning som følge af den foreslåede afgrænsning af anvendelsesområdet.

Som følge af at forslaget lægger sig tættere op ad produktsikkerhedsdirektivet end den gældende lov, foreslås det, at kravet om at producenter kun må bringe sikre produkter i omsætning, det vil sige det almindelige sikkerhedskrav som beskrevet i produktsikkerhedsdirektivets artikel 3, placeres sammen med de forpligtelser, der påhviler producenterne og distributørerne. Dermed skabes et mere samlet og entydigt billede af, hvem der i henhold til loven pålægges hvilke pligter.

Til § 6

Den foreslåede bestemmelse, er en videreførelse af den gældende lovs § 7, som gennemfører direktivets artikel 3, stk. 2 – 4. Der er, som følge af at tjenesteydelser ikke foreslås omfattet af forslaget, foretaget sproglige tilpasninger, der tager højde herfor.

Derudover fremgår det som noget nyt i *stk. 2, 3. pkt.*, at Dansk Standard offentliggør listen over referencerne for de nævnte standarder. Tilføjelsen skyldes, at Europa-Kommissionen har stillet spørgsmål ved, om bestemmelsen er gennemført i tilstrækkeligt omfang i den gældende lov. Dansk Standard er via internationale aftaler forpligtet til at offentliggøre listen over referencerne.

Endelig er det i *stk. 3* tilføjet, at den sikkerhedsmæssige vurdering der foretages efter bestemmelsen, baserer sig på en konkret risikovurdering, hvor de elementer, der anføres i *nr. 1 - 5* skal indgå, hvis de findes. Dette er en præcisering af, hvilke elementer myndigheden skal udøve sin kontrol under hensyn til.

Til § 7

Den gældende § 9, stk. 1, gennemfører direktivets artikel 5, stk. 1, 1. og 2. afsnit, og handler om producenternes forpligtelse til at oplyse om risici for fare, og om hvordan denne kan forebygges.

Den foreslåede bestemmelse er i udgangspunktet en videreførelse af den gældende lovs § 9, stk. 1. Dog er ordlyden ændret, så den i højere grad lægger sig op ad direktivets formuleringer og således, at tjenesteydelser ikke længere omfattes.

Formålet med bestemmelsen er, at producenten er forpligtet til at give forbrugerne de oplysninger, der er nødvendige, for at forbrugerne kan vurdere en eventuel risiko, og derved undgå at den opstår. Hvis et produkt er produceret af materialer, der har en sådan karakter, at holdbarheden og dermed også den forventede sikkerhed

ved produktet er begrænset, uden at det nødvendigvis kan konstateres af den almindelige forbruger, og uden at det forudsætter anden end sædvanlig brug, bør der oplyses om det. Som eksempler på hvordan oplysningerne kan gives, kan nævnes advarselsmærkning, brugsanvisning, installationsvejledning og lignende.

Det er ikke afgørende, hvordan informationen gives. Det kan være i form af mærkning på produktet, vedlagt brugsanvisning og sikkerhedsinformation, information på salgsstedet eller på anden måde. Det er derimod afgørende, at informationen gives på en efter forholdene hensigtsmæssig måde, herunder sådan at forbrugerne lægger mærke til informationerne. Det er også afgørende, at kravet iagttages, uanset om produktet erhverves mod betaling, eller om det leveres eller stilles til rådighed gratis. Kravet om sikkerhedsinformation gælder således også for produkter, som fx udleveres i reklameøjemed. Det sprog, der anvendes, bør i stavemåde ikke adskille sig væsentligt fra dansk.

Til § 8

Det foreslåede *stk. 1* er sammen med forslaget § 9 en videreførelse af den gældende lovs § 9, stk. 2. Bestemmelsen er udtryk for en gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 1, 3. afsnit, litra a, og 4. afsnit, litra b. Den gældende bestemmelse handler om de pligter, producenterne har til at træffe de forholdsregler, der er nødvendige for at undgå, at farlige produkter bringes i omsætning. Dog er der ikke i den gældende bestemmelse angivet muligheden for, at den erhvervsdrivende kan føre et register over klager, således som angivet i direktivet.

Bestemmelsen er nyaffattet for at medvirke til at gøre loven til et mere anvendeligt instrument. Som det også er tilfældet med den gældende bestemmelse, angiver forslaget eksempler på, hvilke redskaber producenterne kan benytte sig af, når de skal gøre sig bekendt med de risici, der kan være ved et produkt. Der er således ikke tale om en udtømmende opregning, ligesom der ikke er tale om redskaber, som myndighederne kan stille krav om, at producenterne tager i anvendelse.

Udtagning af stikprøver vil medvirke til løbende at give producenterne et indtryk af sikkerheden ved produkterne. Producenternes stikprøveudtagning vil ved at bibringe producenterne øget viden skabe grundlag for mere sikre produkter til gavn for producenterne selv, forbrugerne og samfundet. Behandling af klager og eventuelt etablering af et klageregister er producenternes metode til at indsamle relevant viden om et givet produkt. Derved skaber producenten det bedste grundlag for at kunne gribe ind på en hensigtsmæssig måde, hvis der opstår fare ved et produkt.

Et klageregister vil endvidere kunne fungere som en vidensbank for producenten. Det kan blandt andet medvirke til at tilføre produktionsprocessen en række relevante oplysninger til gavn for den fremtidige produktion.

Ved at underrette distributørerne om klagernes karakter skabes et bedre grundlag for, at distributørerne kan efterleve de forpligtelser, loven fastsætter for dem.

Ved klageregister i produktsikkerhedslovens forstand forstås et register, der alene indeholder oplysninger om og beskriver udviklingen i de risici, der er ved det konkrete produkt. Der er således ikke behov for oplysninger om, hvem der har været udsat for et farligt produkt, hvorimod det godt kan være relevant, om den pågældende er barn eller voksen, kraftig eller spinkel, da sådanne oplysninger kan være med til at tegne et billede af, hvorfor eller hvornår produktet er farligt. Hvis virksomheden foretager en registrering af personlige data, skal den imidlertid være opmærksom på, at kravene i den til enhver tid gældende lovgivning om registrering af personoplysninger overholdes, herunder fx persondatalovens §§ 28 og 29.

Det foreslås i *stk. 2*, at der indsættes en bestemmelse, der svarer til den gældende lovs § 9, stk. 3 og 4. Bestemmelsen retter sig mod de producenter, som ikke er producenter i traditionel forstand. Det vil sige, at de ikke har produceret produktet, men fungerer som fabrikanter repræsenteret i Danmark, eller eventuelt er importører. Disse skal opbevare de oplysninger, der er nødvendige for at spore det forrige afsætningsled for dermed nemt og så lidt byrdefuldt som muligt at kunne gribe ind over for farlige produkter.

Bestemmelsen tager således ikke sigte på en erhvervsdrivende, der i forbindelse med installationen af et produkt, har været nødsaget til at ændre ved dets sikkerhedsmæssige egenskaber, og dermed er blevet producent. Årsagen til at disse ikke omfattes af forslaget er, at der vil være tale om enkeltstående produkter, hvor der ikke er behov for oplysningerne for at sikre sig, at der kan informeres bedst muligt om risikoen ved produktet. Et oplysningskrav vil, overfor denne gruppe, være unødigt byrdefuldt, og vil endvidere ikke have den ønskede effekt.

Det er ikke et krav i medfør af forslaget, at producenten opbevarer oplysninger om, hvem et produkt er solgt til. Der kan dog være anden lovgivning, der stiller krav om, at producenten opbevarer sådan information. Det kan også være, at producenten af anden årsag, uanset om det er et krav eller en hensigtsmæssig forretningsgang, er i besiddelse af informationen. I det omfang det er tilfældet, vil sådanne oplysninger kunne indgå som et redskab i processen med at finde farlige produkter. Det antages,

at sådanne oplysninger endvidere kan medvirke til at gøre arbejdet med at finde de farlige produkter billigere.

Bestemmelsen retter sig således som udgangspunkt ikke mod den danske producent, der reelt har produceret produktet. Denne producent kan selvsagt ikke opbevare oplysninger om tidligere afsætningsled. Dog kan det være relevant, at producenten opbevarer oplysninger om råvarer og halvfabrikata, der er indgået i produktionen. I forbindelse med fx tilbagekaldelse vil muligheden for specifikt at udpege de produkter, hvor det farlige halvfabrikata er indgået, gøre det nemmere at spore produkterne. Dermed vil selve tilbagekaldelsesprocessen omfatte så få produkter som muligt med færrest mulige omkostninger til følge.

Til § 9

Den gældende § 9, stk. 5 og 6, indeholder en delvis gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 1, 3. afsnit, litra b. Bestemmelsen beskriver de forpligtelser, producent og distributører har til fx at tilbagekalde et farligt produkt, hvis det ikke har været tilstrækkeligt at oplyse eller advare om potentielle risici ved produktet.

Forslagets *stk. 1* er en videreførelse og udbygning af den gældende lovs § 9, stk. 5, og sikrer en fuldstændig gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 1, 3. afsnit, litra b.

Udgangspunktet er, at producenten er forpligtet til at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at undgå, at et produkt udgør en fare. Foranstaltningerne kan træffes af producenten på egen foranledning, på anmodning fra myndighederne eller på baggrund af et udstedt påbud eller forbud i medfør af forslagens §§ 20-22, således som det også er beskrevet i direktivets artikel 5, stk. 1, 5. afsnit.

Producenten skal således som udgangspunkt have mulighed for selv at foretage det fornødne, før myndigheden meddeler påbud eller forbud i medfør af bestemmelserne i §§ 20-22. I det omfang myndigheden vurderer, at det ud fra en sikkerhedsmæssig betragtning ikke er muligt at afvente eventuelle tiltag fra producentens side, vil myndigheden straks kunne iværksætte det fornødne. Producenten såvel som myndighederne skal overveje, om den foranstaltning, man ønsker at anvende, er proportional med det, man tilsigter at opnå. Tilbagekaldelse er således sidste udvej, når andre forholdsregler ikke er tilstrækkelige til at forebygge risici. Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af myndighedernes kontrol i forslagens kapitel 4.

Ved vurderingen af hvad der er nødvendigt, skal produktets egenskaber og forventede levetid og den konkrete risiko, produktet frembyder, indgå. Producenten

vil således ikke være forpligtet til straks at iværksætte tilbagekaldelse af et produkt, hvis de risici, produktet frembyder, fx kan forebygges ved effektiv advarsel af forbrugerne.

Bestemmelsen omhandler de produkter, der har udviklet sig til at være farlige. Det kan være fordi, det fx har vist sig, at de materialer, der er indgået i produktionen ikke har været så holdbare som forudsat. I sådanne situationer vil producenterne skulle advare om den opståede fare, og hvis ikke det er tilstrækkeligt også sikre, at produkterne enten tilbagetrækkes eller tilbagekaldes.

Hvis der derimod er tale om produkter, som producenterne ved, kan være farlige, hvis de fx anvendes ud over en vis af producenterne angivet tid, finder forslagens § 7 anvendelse.

Det bemærkes, at de foranstaltninger der træffes, finder anvendelse uanset handelsformen. Det er således ikke afgørende, om salg af produktet er sket i en fysisk butik, via internettet eller på anden måde.

Forslagets *stk. 2* er en videreførelse af den gældende lovs § 9, stk. 2, 2. pkt., 1. led, hvorefter der fx kan stilles krav om mærkning på produkt eller emballage. Bestemmelsen er en gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 1, 4. afsnit, litra a. Efter forslaget kan producenten for effektivt at advare forbrugerne eller for at foretage en effektiv tilbagekaldelse eller tilbagetrækning af produktet, foretage mærkning af produktet, således at producentens navn og kontaktdata samt relevant produktinformation fremgår af produktet.

Hvis producenten på anden måde end ved mærkning kan sikre en effektiv tilbagekaldelse, vil dette være tilstrækkeligt for at leve op til kravet i stk. 1. I sådanne situationer er mærkning på produkterne ikke nødvendig.

Det er således ikke et krav, at de nævnte oplysninger fremgår, men en angivelse af hvordan producenterne kan sikre sig, at de på effektiv måde kan træffe de rigtige forholdsregler overfor farlige produkter. I langt de fleste tilfælde vil mærkning af produktet i sidste ende kunne føre til, at omkostningerne ved en tilbagekaldelse kan begrænses, fordi producenten som følge af mærkningen kan adskille det ene parti fra det andet. Det gælder også ved tilbagetrækning, idet mængden af farlige produkter i flere tilfælde vil kunne begrænses til et enkelt parti.

Til § 10

Bestemmelsen er til dels en videreførelse af de bestemmelser, den gældende lovs §§ 8 og 9 indeholder om de foranstaltninger, der skal træffes over for et farligt produkt. De forpligtelser, der fremgår af loven, påhviler henholdsvis producenter, distributører og enhver. De er således ikke møntet specifikt på distributørerne. Pro-

duktsikkerhedsdirektivets artikel 5, stk. 2, indeholder specifikke pligter, der retter sig mod distributørerne.

For at skabe en mere entydig lov foreslås det som i direktivet, at der særskilt redegøres for de forpligtelser, der påhviler distributørerne, ligesom de forpligtelser, der påhviler producenterne, er skilt ud i §§ 5-9.

Som i de gældende regler lægges der i forslagens *stk. 1* vægt på, at distributørerne forholder sig aktivt til den information, de eventuelt måtte få fra producenterne på baggrund af den viden, der indsamles om klager vedrørende et produkt jf. forslagens § 8, stk. 1, nr. 3.

En distributør vil efter omstændighederne være forpligtet til at vurdere, om salg af et produkt bør stoppes eller eventuelt ledsages af særlig information. Det vil fx være tilfældet, hvis distributøren er blevet gjort opmærksom på, at et produkt på trods af, at det er markedsført som sikkert i overensstemmelse med kravet i § 5, alligevel ikke kan betragtes som sådant, fordi det kan forårsage skade, hvis det fx anvendes på en særlig måde, og det ikke er usandsynligt, at flere forbrugere vil anvende produktet på denne måde.

De forpligtelser, der pålægges distributøren, finder anvendelse uanset handelsformen, på samme måde som det gælder for producenten. Det er således ikke afgørende, om salg af produktet er sket i en fysisk butik, via internettet eller på anden måde.

Stk. 2 er en videreførelse af de pligter, der efter den gældende lovs § 9, stk. 2 og 3, pålægges distributørerne. I overensstemmelse med de gældende regler foreslås det, at distributørerne skal deltage i overvågningen af produkterne ved fx at videregive oplysninger om risici ved produkterne og ved at opbevare og videreformidle den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkternes oprindelse.

Kravet om videregivelse af oplysninger om risici ved produkterne er særligt relevant, hvor distributøren fx i kraft af sin kontakt med forbrugerne bliver orienteret om opståede skader. I sådanne tilfælde skal distributørerne medvirke til at formidle disse oplysninger videre til såvel producenten som myndighederne.

Som et vigtigt led i muligheden for at spore de farlige produkter skal distributøren endvidere opbevare og videreformidle den dokumentation, der er nødvendig for at spore produkterne gennem tidligere afsætningsled. Dokumentationen skal gøre det muligt at finde frem til producenten. Hvis producenten er importør, er den pågældende i medfør af forslagens § 8, stk. 2, forpligtet til at opbevare dokumentation, der gør det muligt også at finde den, importøren har købt produktet hos.

De oplysninger, der skal opbevares, er fx navn og adresse på tidligere afsætningsled, uanset om det er en

producent, importør eller distributør. Hvis distributøren er i besiddelse af oplysninger om vare- eller serienummer eller andre relevante produktoplysninger, der gør det muligt at identificere produkt og producent, vil disse også skulle opbevares. Formålet er, at det skal være så nemt og så hurtigt som muligt at spore farlige produkter til gensidig gavn for både producenter, distributører, forbrugere og myndigheder.

Fristen på 5 år, som angivet i forslagens *stk. 3*, er en videreførelse af kravet i den gældende lovs § 9, stk. 4. Det ændrer ikke ved opbevaringspligten i *stk. 3*, at oplysningerne er videregivet i medfør af *stk. 2*.

Til § 11

Efter den gældende § 9, stk. 6, skal producenter og distributører underrette kontrolmyndigheden, hvis de får eller burde få kendskab til, at et produkt udgør en risiko for forbrugerne. Bestemmelsen er en delvis gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 3.

Det foreslåede *stk. 1* er indholdsmæssigt set en videreførelse af den gældende lovs § 9, stk. 6. For i fuld udstrækning at efterkomme direktivets artikel 5, stk. 3, foreslås det, at der i *stk. 2* indsættes en hjemmel til, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om hvilke oplysninger, producenter og distributører skal give kontrolmyndigheden. Kravene til oplysningerne skal i grove træk følge produktsikkerhedsdirektivets bilag 1, som indeholder en oversigt over de oplysninger, som producenter og distributører skal give kontrolmyndigheden, når der er tale om alvorlig risiko ved et produkt. Oplysningerne skal blandt andet gøre det muligt præcist at identificere det pågældende produkt eller produktparti, og skal til det formål indeholde en beskrivelse af den risiko, som produktet frembyder, samt oplysninger der kan være nyttige ved sporingen af produktet. Der foreslås endvidere et krav om, at der skal oplyses om de forholdsregler, der er truffet for at forhindre risici i at opstå.

Til § 12

Der er i den gældende lov en hjemmel til, at ministeren kan fastsætte nærmere regler for samarbejdet mellem producenter, distributører og kontrolmyndigheder. Bestemmelsen fremgår af lovens § 25, stk. 4, og gennemfører produktsikkerhedsdirektivets artikel 5, stk. 4.

Som noget nyt foreslås det i *stk. 1*, at forpligtelsen til at samarbejde fremgår udtrykkeligt af loven. Dermed gøres det tydeligt, at en væsentlig forudsætning for loven er, at der sker et samarbejde mellem de relevante parter. Samtidig sikres en fuldstændig gennemførelse af direktivets artikel 5, stk. 4.

Forslagets *stk. 2* er en videreførelse af den gældende bestemmelse i § 25, *stk. 4*. Hjemlen har endnu ikke været udmøntet i en bekendtgørelse, og der er i bemærkningerne til den gældende bestemmelse lagt op til, at myndigheden skal anvendes restriktivt, og at der kun fastsættes strengt nødvendige regler for samarbejdet. På baggrund af forpligtelserne i direktivets artikel 5, *stk. 4*, vil det dog være relevant, at der fastsættes regler om den sædvanlige samarbejdsprocedure for dermed at skabe et ensartet afsæt for samarbejdet til gavn for både producenter, distributører og kontrolmyndigheder.

Til § 13

Beskrivelsen af kontrolmyndigheden, og de forpligtelser myndighederne har, er omfattet af den gældende lovs § 10, *stk. 1*, og § 17, *stk. 1*. Bestemmelserne gennemfører produktsikkerhedsdirektivets artikel 6, *stk. 1*.

Som følge af at lovens struktur i langt højere grad end hidtil følger direktivets, vil også beskrivelsen af kontrolmyndighedens overordnede pligter blive samlet i én bestemmelse. Indholdsmæssigt adskiller forslaget § 13 sig ikke væsentligt fra de gældende bestemmelser. Bestemmelsens *stk. 1* angiver således, at kontrolmyndigheden skal føre kontrol med, at produkter er sikre. Kontrol kan alene ske i forhold til færdigt forarbejdede produkter, uanset om disse er bragt i omsætning eller ej. Vurderingen af produkternes sikkerhed skal basere sig på en konkret risikovurdering, der er baseret på de elementer, der fremgår af forslaget § 6.

Uanset loven finder anvendelse i forhold til produkter, der er gjort tilgængelige på det indre marked, vil kontrolbestemmelserne kun kunne finde anvendelse i forhold til indgreb overfor produkter, der befinder sig på det danske marked. Ved udførelse af kontrolvirksomhed, herunder når der træffes afgørelse om påbud eller forbud, finder de almindelige forvaltningsretlige regler anvendelse.

Det foreslås præciseret i *stk. 2*, at kontrolmyndigheden skal kunne gribe ind med den hurtighed, risikoens alvor tilsiger. Dette sker allerede i praksis i dag, uden at det fremgår udtrykkeligt af loven. Bestemmelsen er således udtryk for en kodificering af den bestående retstilstand.

På samme måde som i den gældende § 10, *stk. 2*, skal kontrolmyndigheden tage behørigt hensyn til forsigtighedsprincippet, når den træffer foranstaltninger over for erhvervsdrivende, eksempelvis i forbindelse med et påbud om tilbagekaldelse af et produkt. Forsigtighedsprincippet er hverken defineret nærmere i direktivet, i traktaten eller i dansk ret i øvrigt, men er nævnt i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab artikel 174, *stk. 2*, som en del af grundlaget for EU's miljøpolitik. Princippet er endvidere uddybet i Kommissionens

meddelelse af 2. februar 2000 om forsigtighedsprincippet.

Anvendelsen af forsigtighedsprincippet er relevant i de tilfælde, hvor der foreligger videnskabelig usikkerhed omkring de mulige følger af anvendelsen af et produkt på eksempelvis menneskers sundhed. Der kan således være usikkerhed om, hvorvidt en given skade på menneskers sundhed vil indtræde og sandsynligheden for det. Hvis det alligevel besluttes at foretage et indgreb mod produktet i denne situation, kan forsigtighedsprincippet siges at være bragt i anvendelse. Forsigtighedsprincippet må ikke forveksles med den risikovurdering, der foretages, hvor der er fuld videnskabelig klarhed omkring et produkts evne til at forvolde skade og sandsynligheden for, at denne indtræffer. Her kan myndigheden vurdere, at risikoen ved et produkt er så uacceptabel, at der skal foretages et indgreb, også selv om produktet ikke forvolder skade ved enhver anvendelse. Indgrebet er i dette tilfælde ikke udtryk for anvendelse af forsigtighedsprincippet, fordi der er fuld videnskabelig klarhed omkring årsagssammenhænge.

Som noget nyt foreslås i *stk. 3*, at kontrolmyndigheden i forbindelse med der foretages kontrol med, at produkter er sikre, også kan føre kontrol med, om produkterne uretmæssigt er påsat CE-mærkning. Mærkning må ikke ske på produkter, der er omfattet af produktsikkerhedsloven. Kun hvis produkterne er omfattet af anden særlovgivning, hvor CE-mærkning er påkrævet, og produktsikkerhedsloven anvendes fordi særlovgivningen fx ikke indeholder alle de relevante indgrebsbeføjelser, vil mærkning lovligt kunne påføres produkter, der til dels er omfattet af produktsikkerhedsloven.

Til § 14

Den gældende lovs § 17, *stk. 2*, 1. pkt., indeholder bestemmelsen om, at det er Sikkerhedsstyrelsen, der varetager opgaven som kontrolmyndighed efter produktsikkerhedsloven. Forpligtelsen for medlemsstaterne til at udpege kontrolmyndigheder fremgår af produktsikkerhedsdirektivets artikel 6, *stk. 2*.

På baggrund af ønsket om en mere hensigtsmæssig struktur i loven foreslås det, at bestemmelsen om hvem, der varetager rollen som kontrolmyndighed efter produktsikkerhedsloven, flyttes til kapitel 4 om markedsovervågning. Bestemmelsen om hvem, der varetager rollen som koordinerende myndighed, placeres i kapitel 6 om lovens administration, og der foreslås dermed en opsplitning af den gældende § 17, *stk. 2*. Forslaget er derudover ikke udtryk for en indholdsmæssig ændring.

Sikkerhedsstyrelsen varetager således alene rollen som kontrolmyndighed i det omfang, andet ikke følger af forslaget § 15.

Til § 15

Der er i den gældende lovs § 18 fastsat regler for fordelingen af kompetencen mellem forskellige relevante produktsikkerhedsmyndigheder, således som der er lagt op til i direktivets artikel 6, stk. 3.

Bestemmelsen videreføres med forslagens § 15. Af det foreslåede *stk. 1* fremgår det, at den relevante kontrolmyndighed efter produktsikkerhedsloven er den myndighed, der er kontrolmyndighed i henhold til særlovgivningen. Bestemmelsen åbner mulighed for, at myndigheder, der er underlagt andre ressortministerier, kan anvende lovforslagets bestemmelser. Der er således tale om en opsamlingslov. Det vil sige, at den både finder anvendelse i forhold til produkter, der ikke er reguleret andre steder, og i forhold til produkter, der er reguleret i særlovgivning, men kun for så vidt angår visse specifikke risici.

Den sidste situation kan føre til, at ikke alle de risici, der kan være ved produktet, er reguleret i særlovgivningen. Hvis særlovgivning regulerer elsikkerheden ved et produkt, men ikke regulerer andre sikkerhedsmæssige aspekter som fx skarpe kanter eller smådele, vil produktsikkerhedsloven kunne anvendes af den kontrolmyndighed, der er kompetent efter særloven, til at gribe ind over for de risici, der ikke er reguleret i særloven, men som alligevel gør produkterne farlige.

En anden situation, hvor kontrolmyndigheden efter en særlov kan anvende produktsikkerhedsloven, er, hvor særlovgivningen ikke indeholder tilstrækkelige kontrol- og indgrebsbeføjelser. Det kan fx være, hvis særlovgivningen fastsætter krav til sikkerheden ved et produkt, men reglerne ikke indeholder beføjelser til fx at udtage produkter til kontrol eller hjemler til at sanktionere overtrædelser.

I sådanne tilfælde kan den pågældende kontrolmyndighed fx udstede påbud om tilbagetrækning og afhjælpning i en konkret sag i medfør af produktsikkerhedsloven, selvom myndigheden ikke har beføjelser til det i den relevante særlovgivning.

Hvis et produkt ikke er omfattet af særlovgivningen, men det alligevel må anses for at have en sådan nær sammenhæng med de produkter, der er omfattet heraf, vil den myndighed, der er ansvarlig i medfør af særlovgivningen, være den, der er nærmest til at vurdere de sikkerhedsmæssige aspekter ved produktet. Da produktet imidlertid ikke er reguleret i særlovgivningen, vil myndigheden skulle anvende produktsikkerhedslovens bestemmelser i alle henseender.

Bestemmelsen hjemler endvidere, at lovens indgrebsbeføjelser mv. kan indpasses i det administrative hierarki, som særlovsmyndigheden er en del af. Det sker ved

bemyndigelsen til, at andre ministre ved bekendtgørelse kan fastsætte regler om sagsbehandling, der afviger fra produktsikkerhedslovens regler. Det kan fx være bestemmelser om klageadgang.

Bestemmelsen berører ikke kontrolmyndighedernes mulighed for efter egen lovgivning at fastsætte materielle krav til produkterne herunder om indretning, mærkning mv.

Forslagets *stk. 2* er en videreførelse af den gældende lovs § 18, stk. 2. Det er væsentligt, at der fortsat er mulighed for at overføre kompetence efter loven til et andet ministerium. I det omfang et produkt ikke umiddelbart hører under et bestemt ministerium, vil det således være Økonomi- og Erhvervsministeriet, ved Sikkerhedsstyrelsen, der vil være kontrolmyndigheden. Såfremt det imidlertid ligger meget langt fra Sikkerhedsstyrelsens specialviden, men i øvrigt har nær sammenhæng med den specialviden, der er tilgængelig i et andet ministerium, vil det være nærliggende at overføre kompetence til det relevante ministerium for at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af ressourcerne. Det er en forudsætning for kompetenceoverførslen, at den sker på baggrund af en forhandling mellem de relevante ministre.

Til § 16

Den foreslåede bestemmelse er indholdsmæssigt set en videreførelse af den gældende lovs § 20, stk. 1, der gennemfører direktivets artikel 9, stk. 2. Bestemmelsen beskriver muligheden for, at forbrugerne kan anmelde skader og farlige produkter til myndighederne. Myndighederne skal vurdere, om anmeldelsen skal føre til et indgreb i medfør af bestemmelserne i §§ 20-22, eller om det ikke er tilfældet. Hvis myndigheden finder, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at foretage yderligere i anledningen af anmeldelsen, kan myndigheden træffe afgørelse på det foreliggende grundlag.

Til § 17

Den gældende lov indeholder i § 21 en hjemmel til, at kontrolmyndighederne kan kræve at få meddelt de oplysninger, der skønnes nødvendige for myndighedens virksomhed. I § 22 er der endvidere hjemmel til at udtage stikprøver. Bestemmelserne gennemfører direktivets artikel 8, stk. 1, litra a, pkt. i.- iii.

Indholdet videreføres som udgangspunkt i en samlet bestemmelse i forslagens § 17. Bestemmelsen indeholder i *stk. 1* en beskrivelse af de beføjelser, kontrolmyndigheden kan benytte sig af i forhold til ethvert produkt. Det er således ikke en forudsætning, at produktet er farligt. Det er hensigten med bestemmelsen, at kontrolmyndigheden i videst muligt omfang udfører kontrollen i samarbejde med erhvervslivet og på en sådan måde, at der

uden at svække kontrollens effektivitet tages størst muligt hensyn til de erhvervsdrivende.

Det betyder blandt andet, at der kun udtages de produkter, der er nødvendige for en effektiv kontrol, og at produkterne så vidt muligt returneres efter test. Hvis et produkt er defekt efter test, vil der være situationer, hvor det på grund af bevismæssige årsager ikke er muligt at returnere produktet.

Bestemmelsen skal sikre, at kontrolmyndigheden kan foretage den fornødne vurdering af, om et produkt overhovedet er omfattet af lovens anvendelsesområde, eller om det eventuelt omfattes af særlovgivning. Derudover skal den give myndighederne mulighed for at vurdere, om et produkt er sikkert. Kontrollen, der foretages af hensyn til forbrugernes sikkerhed, sker alene blandt erhvervsvirksomheder, der udgør et led i omsætningen. Bestemmelsen kan således ikke anvendes til at udtage produkter til kontrol hos privatpersoner.

Myndigheden kan kræve de oplysninger og dokumenter, der er nødvendige for at foretage vurderingen på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Bestemmelsen afgrænses dog af det almindelige forbud mod selvinkriminering, som det blandt andet kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6. Er der konkret mistanke om, at det af oplysningerne vil fremgå, at den pågældende har begået noget strafbart, kan det således ikke kræves, at oplysningerne udleveres. I et sådant tilfælde må sagen overlades til politiets efterforskning.

Der vil som regel være sammenhæng mellem oplysningerne og dokumenterne. Dog vil det kunne forekomme, at oplysninger af relevant karakter ikke er udskrevet på papir, men fx alene findes elektronisk. Sådanne oplysninger vil være omfattet af bestemmelsen på samme måde som deciderede dokumenter, hvilket fremgår af det foreslåede *stk. 2*.

Med bestemmelsen indføres som noget nyt en udtrykkelig hjemmel til, at myndigheden kan føre kontrol på baggrund af relevant dokumentation. Dokumentationen kan fremsendes fra enten producenten eller distributøren, og fremsendelsen kan ske i form af brev, pakke, elektronisk eller på anden relevant måde, således som det fremgår af forslaget *stk. 2*.

Karakteren af den dokumentation der kan kræves, vil variere fra produkt til produkt. De oplysninger, myndighederne vil kunne kræve, skal være relevante for det, kontrollen skal belyse, og være let tilgængelige for virksomheden. Der er således ikke tale om, at myndighederne kan kræve, at virksomhederne foretager nye test, som efterfølgende dokumenteres over for myndighederne.

Derudover giver bestemmelsen hjemmel til at udtage produkter med henblik på test af produktets sikkerhedsmæssige aspekter. Dette er en forudsætning for, at kontrolmyndighederne kan leve op til direktivets krav om, at der skal føres kontrol med, at produkter, der er bragt i omsætning, er sikre. Udtagningen af stikprøver kan umiddelbart ske fra offentligt tilgængelige lokaler, mens udtagning af stikprøver fra ikke offentligt tilgængelige lokaler kræver særskilt hjemmel. Der henvises til forslaget *§ 18* med tilhørende bemærkninger.

Foruden at fungere som redskab i forbindelse med, at kontrolmyndigheden er blevet opmærksom på et konkret farligt produkt, er beføjelserne også et vigtigt element i udøvelsen af markedsovervågningen, som beskrevet i forslaget *§ 27*.

Efter *stk. 3*, skal producenterne give kontrolmyndigheden de oplysninger, der er nødvendige for en effektiv kontrol, uanset oplysningerne kan have karakter af forretningshemmeligheder.

Bestemmelsen skal både ses i lyset af de forvaltningsretlige regler om aktindsigt og forslaget *§ 29, stk. 2*. Af denne bestemmelse fremgår det modsætningsvist, at myndighederne skal sikre, at der ikke videregives oplysninger, der er indsamlet i medfør af de foreslåede regler, når disse må betragtes som forretningshemmeligheder, og når det ikke er nødvendigt for at beskytte forbrugernes sikkerhed og sundhed.

De oplysninger, myndighederne kommer i besiddelse af, er ofte følsomme og af stor økonomisk og konkurrencemæssig betydning for den enkelte virksomhed. Det er derfor af væsentlig betydning for, om virksomhederne stiller de nødvendige oplysninger til rådighed for myndighedernes kontrol, at de ikke frygter, at oplysningerne bliver gjort til genstand for aktindsigt, hvis der er tale om forretningshemmeligheder.

I *stk. 4* foreslås en hjemmel til, at ministeren kan bemyndige andre end kontrolmyndigheden til at udtage prøveeksemplarer af produkter eller bestanddele heraf uden betaling og at foretage relevante og nødvendige undersøgelser af produktet. Bestemmelsen sikrer, at kontrolmyndigheden kan tilrettelægge sin kontrolindsats så hensigtsmæssigt som muligt. I det omfang det fx vurderes, at ressourceanvendelsen kan optimeres ved at lade en privat virksomhed udtage prøverne eller ved at indgå i et samarbejde med en anden myndighed, giver bestemmelsen således mulighed herfor. Den private virksomhed vil i den forbindelse skulle undergives myndighedernes kontrol.

Ved bemyndigelse af en privat virksomhed til at udtage produkter til test, skal det fremgå entydigt af bemyndigelsesbeskrivelsen, hvor langt bemyndigelsen

rækker. Det kan være ved beskrivelse af antallet af produkter der skal udtages, antallet af butikker hvor produkterne skal udtages, antallet af produkter der må udtages i den enkelte butik og lignende information.

Til § 18

Efter den gældende lovs § 22, stk. 1, kan kontrolmyndigheden udtage stikprøver af et produkt. Selve udtagningen kan ske fra ikke offentligt tilgængelige lokaler uden retskendelse, hvis der er en formodet risiko for, at produktet kan indebære en fare for forbrugernes sundhed og sikkerhed. Politiet kan yde bistand i fornødent omfang.

Efter produktsikkerhedsdirektivets artikel 8, stk. 1, litra a, nr. i), skal myndighederne kunne foretage egnede produktsikkerhedsundersøgelser af passende omfang indtil sidste trin af produktets anvendelse eller forbrug, også selvom det er markedsført som et sikkert produkt. Det fremgår ikke af direktivet, om myndigheden skal kunne få adgang til ikke offentligt tilgængelige lokaler for der at udtage stikprøverne.

De kontrolaktiviteter, der i dag foregår i produktsikkerhedslovens regi, er hovedsageligt risikobaserede. Kontrollen foretages primært som fysisk kontrol. Kontrollen foregår enten i butikslokalerne hos detailledet eller i ikke offentligt tilgængelige lokaler hos producenten, importøren eller detailledet, hvis der er en formodet risiko for, at der er produkter, der kan frembyde fare.

Den gældende bestemmelse giver dog kun i begrænset omfang mulighed for at udføre kontrol i ikke offentligt tilgængelige lokaler, hvis kontrollen er et led i et markedsovervågningsprogram. Det skyldes, at markedsovervågningsprogrammer ikke udelukkende tager afsæt i konkrete farlige produkter. De udarbejdes derimod på baggrund af en række elementer, der tilsammen peger på, at en given produktkategori bør underkastes kontrol. Det sker sædvanligvis uden, at der for de enkelte produkter er en konkret formodning for, at de er farlige, men dog således at kontrollen vurderes at være nødvendig for at sikre et højt beskyttelsesniveau.

Efter forordningen om akkreditering og markedsovervågning, som også finder anvendelse i forhold til produkter, der er omfattet af produktsikkerhedsdirektivet, skal der i passende omfang foretages kontrol med produkter. Det følger også af forordningen, at kontrolmyndighederne skal have adgang til de erhvervsdrivendes lokaler og til at udtage stikprøver af produkter, når det er nødvendigt og begrundet. Derudover forudsætter forordningen, at der sker en højere grad af samarbejde på tværs af myndigheder og landegrænser.

Forordningen forholder sig ikke til de regler, de enkelte medlemsstater eventuelt måtte have om boligens ukrænkelighed. Da forordningen imidlertid ikke er begrænset til at gælde kontrol i offentligt tilgængelige lokaler, men handler om adgang til erhvervslokaler i det hele taget, må bestemmelsen forstås således, at myndighederne skal kunne få adgang til alle dele af erhvervslokalerne, hvor det er nødvendigt og begrundet for at føre en effektiv kontrol, uanset om det kræver retskendelse eller ej.

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelsen udformes således, at kontrolmyndigheden kan opnå adgang til ikke offentligt tilgængelige lokaler for at føre kontrol, hvis det skønnes nødvendigt. I modsætning til forordningens ordlyd foreslås det, at kun kravet ”nødvendigt” angives i bestemmelsen. Det skyldes, at adgangen, uanset om det fremgår af bestemmelsen eller ej, kun vil kunne opnås uden retskendelse, hvis det er begrundet. Heri ligger også et krav om, at adgangsmuligheden kun skal benyttes, hvor den må anses for proportional ifølge det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip.

I modsætning til den gældende bestemmelse forudsætter forsalget ikke, at der er en formodning for, at et produkt kan udgøre en fare, før myndigheden kan få adgang til at føre kontrol.

Den foreslåede ændring bevirker, at der sker en begrænset udvidelse af bestemmelsen i forhold til den rækkevidde, den gældende bestemmelse om adgang uden retskendelse har. Konkret betyder det, at kontrolmyndighederne, hvis det skønnes nødvendigt for at føre en effektiv kontrol, kan udtage stikprøver af produkter fra ikke offentligt tilgængelige lagerlokaler mv., uden der på forhånd er en konkret formodning om, at produkterne er farlige. Det gælder både i relation til gennemførelsen af markedsovervågningsprogrammer og i relation til kontrol med produkter, der ikke er omfattet af et markedsovervågningsprogram.

Om det er nødvendigt at udtage produkterne fra ikke offentligt tilgængelige lokaler beror blandt andet på, om kontrolmyndigheden vil kunne få et tilstrækkeligt retvisende billede af markedet, hvis der kun udtages produkter fra offentligt tilgængelige lokaler. Derudover indgår en vurdering af, om det er muligt at skaffe produkterne på anden måde, om det er nødvendigt, at myndigheden selv kan udvælge de produkter, der ønskes udtaget til stikprøvekontrol, eller om det er tilstrækkeligt, at den erhvervsdrivende udvælger og eventuelt fremsender et produkt. Det indgår også i vurderingen af, om adgang må anses for nødvendig, om det udvalg, myndigheden har i det offentligt tilgængelige lokale, er tilstrækkeligt, eller om det vurderes at udgøre en så lille andel af de produkter, den pågældende erhvervsdrivende er i besid-

delse af, at der ikke vil være tale om repræsentative stikprøveeksemplarer. Endelig indgår det i vurderingen, hvordan kontrollen udføres mest effektivt.

Hvis det ud fra en samlet betragtning af blandt andet ovenstående elementer vurderes, at det vil være nødvendigt at udtage produkter fra ikke offentligt tilgængelige lokaler til test, vil myndigheden således kunne anvende bestemmelsen.

Konkret vil det fx kunne være nødvendigt, hvis kontrolmyndigheden ikke kan foretage en effektiv kontrol, fordi de produkter der er tilgængelige i offentlige lokaler, ikke gør det muligt at udtage repræsentative produkter til test. Hvis kontrolmyndigheden vurderer, at det er nødvendigt, at de produkter, der udtages, stammer fra samme parti, vil det således ikke altid være muligt at udtage et passende antal produkter fra samme butik. Samtidig er det ikke sikkert, at produkterne i en anden butik stammer fra samme parti. I den situation, vil det altså kunne være nødvendigt for at udføre en effektiv kontrol, at produkterne udtages hos eksempelvis producenten eller importøren.

Et andet eksempel på en situation, hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse er, hvor et givent produkt kun findes i butikken i ét eksemplar. Det kan fx være et produkt, som forbrugerne kan afprøve i butikken. Afhængigt af hvad produktet skal testes for, er det ikke sikkert, at et sådant produkt kan give et retvisende billede af kvaliteten af de produkter, der er på markedet. Hvis produktet skal testes for, hvilke ydre påvirkninger det kan holde til, vil produktet ikke kunne anvendes, da myndigheden ikke kender den belastning, produktet har været udsat for i butikken. Hvis produktet derimod skal testes for sikkerhedsmæssigt korrekte afstande mellem produktets enkelte bestanddele, vil en testmodel kunne være tilstrækkelig. Det vil dog forudsætte, at kontrolmyndigheden vurderer, at produktet er repræsentativt for produkttypen som sådan. Er dette ikke tilfældet, vil det være nødvendigt at udtage et andet eksemplar fra virksomhedens lager.

Et tredje eksempel på en situation hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse er, hvor kontrolmyndigheden har bedt den erhvervsdrivende om at udlevere repræsentative produkter til test, men hvor der enten ikke udleveres produkter, eller hvor de produkter der udleveres, ikke udgør repræsentative produkter. I sådanne situationer hvor kontrolmyndigheden uden held har forsøgt at få udleveret relevante produkter, kan det være nødvendigt at få adgang til lokaler uden offentlig adgang, for at kontrolmyndighed selv kan udtage produkter med henblik på en effektiv kontrol.

Et fjerde eksempel på en situation, hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse er i forhold til internetbutikker, butikker, der sælger via postordre og lignende. Her vil produkterne ikke kunne udtages til test i offentligt tilgængelige butikslokaler, da sådanne ikke findes. Vurderingen af om det er nødvendigt at få adgang til at udtage testeksemplarer vil afhænge af det konkrete produkt, der skal testes, samt hvor vigtigt det er, at det er myndigheden selv, der udvælger produktet. Hvis det ikke vurderes at være nødvendigt, at myndigheden selv udvælger produkterne, vil den kunne bede om, at der tilsendes et eller flere eksemplarer af et givet produkt til myndigheden.

Såfremt internetbutikken drives fra privatboligen, vil adgang dog alene kunne ske til de dele af boligen, der anvendes til erhvervsformål. Der vil således ikke være adgang til stuen, hvis produkter, der sælges via en internetvirksomhed, alene befinder sig i et kontor eller et anneks.

Et femte eksempel på en situation hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse er, hvor der af sikkerhedsmæssige hensyn ikke er tid til at afvente, at kontrolmyndigheden får tilsendt et produkt, eller foretager en repræsentativ kontrol i detailledet. I disse situationer hvor der er tale om farlige produkter, der forudsætter en meget hurtig reaktion fra kontrolmyndighedens side, vil det således også kunne være nødvendigt, at kontrolmyndigheden kan få direkte adgang til den erhvervsdrivendes lokaler.

Det afhænger således både af det produkt, der skal testes, det produktet skal testes i forhold til, de fysiske omstændigheder, produktet befinder sig under, og betingelserne for at udføre en effektiv kontrol i øvrigt, om det vil være nødvendigt at anvende adgangsbestemmelsen. Hvis det vurderes, at være nødvendigt at anvende bestemmelsen, kan myndigheden vælge, om kontrollen skal ske i detailledets lagerlokaler eller hos producenten.

Hvis det derimod ikke skønnes at være nødvendigt, herunder proportionalt med det myndigheden vil opnå ved at få adgang til de pågældende lokaler, vil bestemmelsen ikke kunne anvendes. Myndigheden er så henvist til at udtage stikprøveeksemplarer fra lokaler, der er offentligt tilgængelige, eller til at bede om at få tilsendt produkterne.

Det foreslåede *stk. 2* er en videreførelse af den gældende lovs § 22, *stk. 2*.

Til § 19

Den gældende lovs § 11 omfatter de situationer, hvor der kan gribes ind overfor produkter, der endnu ikke er

bragt i omsætning. Produktsikkerhedsdirektivet indeholder ikke bestemmelser, der fastsætter retningslinjer for tiden før et produkt markedsføres, eller bringes i omsætning, som det er oversat til i den gældende produktsikkerhedslov.

Det foreslås, at der opretholdes mulighed for at forbyde, at farlige produkter bringes i omsætning. Det skal samtidig kunne påbydes at destruere produkterne, hvis det er nødvendigt.

Bestemmelsen tager særligt sigte på de situationer, hvor SKAT i forbindelse med kontrol af produkter der kommer ind i Danmark fra lande uden for EU, bliver opmærksom på et produkt, der umiddelbart kan forekomme farligt.

Ifølge artikel 27 i forordningen om akkreditering og markedsovervågning kan toldmyndighederne suspendere frigivelse af et produkt, hvis det fx formodes at udgøre en alvorlig risiko for menneskers sikkerhed eller sundhed, det ikke er ledsaget af lovmæssig dokumentation eller det uretmæssigt er påført CE-mærkning. Hvis frigivelse af et produkt er blevet suspenderet af toldmyndighederne, skal frigivelse ifølge forordningens artikel 28 ske, hvis ikke toldmyndighederne inden 3 arbejdsdage efter suspensionen har modtaget en meddelelse om, at kontrolmyndighederne har truffet foranstaltninger overfor produktet.

I den forbindelse vil myndighederne kunne have behov for at forbyde, at farlige produkter bringes i omsætning.

Muligheden for at påbyde destruktion skal, som det også gælder foranstaltningerne efter forslaget § 20, anvendes med særlig omtanke. For nærmere beskrivelse henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 20.

Til § 20

Der er i den gældende lovs §§ 11-13 fastsat bestemmelser om kontrolmyndighedens muligheder for at udstede påbud om afhjælpning af forhold, der gør et produkt farligt, om tilbagekaldelse og tilbagetrækning, om destruktion af et farligt produkt samt forbud mod at et produkt tilbydes, leveres eller udstilles. Bestemmelserne omhandler både produkter, der ikke er bragt i omsætning, og produkter, der er bragt i omsætning. Der er endvidere hjemmel til at fastsætte nærmere regler om forbud mod forhandling af konkrete produkter, hvis dette skønnes nødvendigt. Bestemmelserne gennemfører produktsikkerhedsdirektivets artikel 8, stk. 1, litra f, idet Europa-Kommissionen dog har stillet spørgsmål ved, om artikel 8, stk. 1, litra f, punkt ii, er implementeret i dansk ret. Punkt ii indeholder bestemmelsen om, at myndighederne, hvis det er hensigtsmæssigt eller nødven-

digt, sammen med producenter og distributører kan sørge for, at de nødvendige forholdsregler træffes.

Den foreslåede bestemmelse omhandler alene den situation, hvor det er konstateret, at et produkt er farligt, og hvor de tiltag producenten og distributøren har foretaget i medfør af forslaget §§ 7-10 ikke er tilstrækkelige til at imødegå faren. Myndigheden kan derfor være nødt til at gribe ind med et påbud. Et produkt kan godt være farligt, og indgreb påkrævet, uanset det er udarbejdet i overensstemmelse med de regler og standarder, der er nævnt i forslaget § 6, og som ligger til grund for en vurdering af, om produktet kan betragtes som sikkert i overensstemmelse med kravet i forslaget § 5.

Forslagets *stk. 1* beskriver de foranstaltninger, myndigheden kan benytte sig af, når der gribes ind overfor et farligt produkt, der er bragt i omsætning. Som bestemmelsen er formuleret, kan påbuddet ikke alene rette sig mod den, der har bragt produktet i omsætning. Også senere led i afsætningskæden vil kunne mødes med et påbud i medfør af bestemmelsen, hvis det er relevant.

Under hensyn til ønsket om at føre en målrettet og effektiv kontrol og i den forbindelse at genere erhvervslivet så lidt som muligt, vil påbud og forbud i medfør af bestemmelsen som hovedregel blive udstedt til producenten.

Bestemmelsen er formuleret så de mindst indgribende foranstaltninger nævnes først, mens de mest indgribende nævnes til sidst. I overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip bør der ikke bruges en mere indgribende foranstaltning end nødvendigt for at opnå formålet.

Uanset produktet er farligt, vil det således i nogle tilfælde være tilstrækkeligt at advare behørigt om de risici, der er ved produktet, som angivet i forslaget *stk. 1, nr. 1*. Sådanne advarsler kan fx udformes som anført i bemærkningerne til § 22. I forbindelse med vurderingen af hvilken foranstaltning der skal anvendes, vil den effekt, der forventes at kunne opnås, skulle afvejes i forhold til de til omkostninger, der vil være ved fx at kalde produktet tilbage fra forbrugerne. Hvis relevant advarselsinformation er tilstrækkelig til at forhindre skader, i hvad der må anses for et rimeligt omfang, når man også har taget de mulige skaders alvorlighed i betragtning, vil den foranstaltning skulle anvendes frem for fx tilbagekaldelse.

Det vil være relevant at kræve afhjælpning, som anført i forslaget *stk. 1, nr. 2*, i situationer, hvor et produkt eventuelt ved forbrugerens egen udskiftning af bolt og skrue vil opnå den fornødne sikkerhed, som er påkrævet i forslaget § 5. I sådanne situationer vil virksomheden ofte kunne tilbyde sine kunder, at de kan fremsende kon-

taktdata, hvorefter de vil modtage de nødvendige reserverede.

Som anført i forslagens *stk. 1, nr. 3*, er det også muligt at påbyde, at produktet trækkes tilbage fra markedet. Det vil sige, at de erhvervsdrivende påbydes at sikre, at de produkter, der er tilgængelige for, men endnu ikke erhvervet af forbrugerne, skal returneres til producenten.

Reglerne om tilbagekaldelse af produkter som angivet i forslagens *stk. 1, nr. 4*, har et andet sigte end købelovens regler om forbrugerkøb. Muligheden for i forbindelse med en tilbagekaldelse at gøre et mangelsansvar gældende i medfør af købeloven afhænger således af de konkrete omstændigheder omkring erhvervelsen af produktet.

Det vil som oftest fremgå af den information om tilbagekaldelsen, som den erhvervsdrivende udsender eller på anden måde giver, om forbrugeren kan forvente omlevering, refundering af købesummen eller andet med henblik på at afhjælpe manglen ved det farlige produkt.

Hvis der er tale om et brugt produkt, vil et påbud om tilbagekaldelse både kunne meddeles den, der oprindeligt har solgt produktet som nyt, og den, der erhvervs-mæssigt har bragt det brugte produkt i omsætning. Et påbud kan endvidere rettes til enhver anden, der har været et led i afsætningen. Et eksempel på ”enhver anden,” der har været et led i omsætningen, er fx et auktionshus, der alene formidler et salg, uden at vedkommende kan siges at være distributør. Det er uden betydning, om formidlingen sker via internettet eller på anden måde.

Påbud om tilbagekaldelse af produkter, som i brugt stand er solgt videre af privatpersoner, kan alene meddeles de erhvervsdrivende, der har udgjort et led i afsætningskæden, da produktet var nyt.

Tilbagekaldelsen skal tilrettelægges, så den ikke medfører væsentlige ulemper for indehaveren af det farlige produkt. Det vil i praksis ikke være muligt helt at friholde indehaveren af produktet for opgaver i relation til tilbagekaldelsen.

Den sidste og mest indgribende foranstaltning der beskrives i forslagens *stk. 1, nr. 5*, er muligheden for at påbyde destruktion af farlige produkter. Foranstaltningen vil kunne have væsentlige økonomiske konsekvenser for den, påbuddet rettes imod, og vil derfor kun kunne begrundes, hvor ingen af de øvrige foranstaltninger vurderes at være tilstrækkelige til at forhindre de farlige produkter i at blive tilbudt forbrugerne.

Forslagets *stk. 2* er tiltænkt de situationer, hvor produktet er bragt i omsætning. Det vil sige, at det er gjort tilgængeligt på markedet, mens det endnu ikke er leveret med henblik på salg eller anden overdragelse til forbrugerne. Hvis myndigheden er blevet opmærksom på pro-

duktet, fx på baggrund af indberetninger i det fælles-europæiske system RAPEX, fra et andet EU-land eller på anden måde, vil salg mv. kunne påbydes standset med hjemmel i denne bestemmelse. Se nærmere om RAPEX i bemærkningerne til § 33.

Forslagets *stk. 3* har til hensigt at implementere direktivets artikel 8, stk. 1, litra f, punkt ii, og hjemler således udtrykkeligt muligheden for, at myndigheder og erhvervsdrivende kan samarbejde om relevante indsatser, uden at der nødvendigvis udstedes et påbud herom. Der er ikke i den gældende lov en bestemmelse, der modsvarer direktivets.

Hensigten med bestemmelsen er blandt andet, at myndigheden som udgangspunkt ikke behøver at udstede et påbud over for hver enkelt erhvervsdrivende, der har været et led i omsætningskæden, men at de erhvervsdrivende samarbejder om at opnå det bedste resultat. Heri ligger blandt andet en forventning om, at den producent, der har fået et påbud, kontakter de relevante distributører og beder dem om i fornødent omfang at medvirke til, at påbuddet efterkommes. Hvis ikke der samarbejdes om indsatsen på en sådan måde, at der reelt kan ske en forebyggelse af risici, vil myndigheden kunne rette et påbud mod relevante parter i medfør af forslagens *stk. 1*.

Efter forslagens *stk. 4* kan kontrolmyndigheden, hvis det er nødvendigt, bestemme, at enhver anden med tilknytning til produktet end producenten eller distributøren, skal bidrage til at begrænse og hindre risici i at opstå. Bestemmelsen skal sikre tilstrækkelig gennemførelse af direktivets artikel 8, stk. 4, litra c. Denne bestemmelse angiver, at kravene om tilbagetrækning, tilbagekaldelse mv. som udgangspunkt bør rettes mod producenten, dernæst distributøren og i sidste instans enhver anden hvis det er nødvendigt for at sikre, at der sker det fornødne samarbejde om, at de produkter, der er gjort tilgængelige på markedet, er sikre. Den kravet vil kunne rettes imod, er enhver anden med tilknytning til produktet, også selv om denne ikke er en erhvervsdrivende, og selvom vedkommende ikke kan siges at have været en del af afsætningskæden,

Et eksempel er en skole, som har fået et stort antal gaver til uddeling blandt børnene. Det er ikke skolen, der har bedt om at få gaverne, men det kan fx være en forælder, der har formidlet kontakten mellem giveren og modtageren.

Hvis det produkt, som skolen deler ud på nogens vegne, viser sig at være farligt, vil skolen, der ikke kan betragtes som erhvervsdrivende, kunne omfattes af bestemmelsen. Det vil i den forbindelse fx kunne bestemmes, at skolen ved opslag skal oplyse om de farlige produkter, eleverne har modtaget.

Bestemmelsen kan derimod ikke finde anvendelse i forhold til personer, der ingen tilknytning har haft til produktet.

Til § 21

Den gældende lov indeholder i § 11, stk. 1, nr. 3, en hjemmel til, at kontrolmyndigheden midlertidigt kan forbyde, at et produkt eller et parti heraf, der endnu ikke er bragt i omsætning, tilbydes, leveres eller udstilles. Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 8, stk. 1, litra d., som imidlertid ikke sonderer mellem, om produktet er bragt i omsætning eller ej.

Efter den foreslåede § 21 kan myndigheden på samme måde midlertidigt forbyde, at et produkt leveres, markedsføres, udstilles eller på anden måde gøres tilgængeligt for forbrugerne, hvis produktet vurderes at kunne være farligt. Bestemmelsen giver alene denne mulighed i forhold til produkter, der er bragt i omsætning. Produkter, der endnu ikke er bragt i omsætning, vil skulle behandles i overensstemmelse med fremgangsmåden i forslaget § 19.

Forbuddet kan rettes mod den, der har gjort et produkt tilgængeligt på markedet.

Angivelsen af, at forbuddets varighed ikke kan strække sig ud over, hvad der er nødvendigt for at foretage de nævnte undersøgelser, er udtryk for det almindelige proportionalitetsprincip. Det betyder, at de midler, der anvendes, ikke må være mere indgribende end nødvendigt i forhold til det formål, kontrolmyndigheden ønsker at opnå.

Til § 22

Den gældende lovs § 11, stk. 1, nr. 1, og § 12, stk. 1, nr. 1, indeholder bestemmelser om i hvilke situationer, der skal gives advarsler i forbindelse med et farligt produkt. Bestemmelserne gennemfører direktivets artikel 8, stk. 1, litra b.

Som følge af ønsket om at gøre lovens struktur mere klar og entydig foreslås en bestemmelse, der i højere grad lægger sig op ad direktivet.

Det foreslåede *stk. 1* omhandler den situation, hvor et produkt viser sig at frembyde farer i særlige situationer. Det kan fx være, når det anvendes på en bestemt måde, eller når det anvendes ud over den forventede levetid. Bestemmelsen kan anvendes, hvis faren vurderes at kunne imødegås med advarsler eller ved fx at foretage tilpasning eller ændre opbevaringen af produktet. I disse situationer vil der som udgangspunkt hverken være hjemmel til eller behov for at kræve mere indgribende foranstaltninger, end bestemmelsen rummer mulighed for.

Advarsler kan gives på selve produktet, på indlægsedler eller i brugsanvisninger, på skilte i butikken, der sælger produkterne, eller på anden måde, som myndigheden måtte finde nødvendig for at oplyse de forbrugere, der anvender produktet i de særlige situationer, hvor produktet har vist sig at være farlige. Der kan være tale om at angive alderskrav, håndteringsvejledning, oplysninger om materialets holdbarhed eller relevante sikkerhedsforanstaltninger, der skal udøves af forbrugeren.

Hvis produktet endvidere er særligt farligt for visse kategorier af personer, som beskrevet i *stk. 2*, skal advarslen målrettes denne gruppe, og hvis det er nødvendigt, skal advarslen udsendes som en særlig advarsel. Der kan altså i disse situationer være behov for at anvende andre og mere direkte kanaler for meddelelsen af advarslen end det normalt vil være tilfældet. Dermed bliver sandsynligheden for, at advarslen når ud til modtagergruppen også større.

I begge tilfælde skal advarslen være på dansk. Dette udelukker dog ikke, at advarslen derudover kan angives på andre sprog.

Kontrolmyndighederne bør kun anvende bestemmelsen, hvis de forholdsregler, den erhvervsdrivende selv har truffet i medfør af forslaget § 9, stk. 1, ikke vurderes at være tilstrækkelige, eller hvis den erhvervsdrivende ikke har truffet nogen forholdsregler.

Påbuddet vil som udgangspunkt blive rettet mod producenten, hvis denne er etableret i Danmark. I det omfang det ikke er tilfældet, rummer bestemmelsen også mulighed for, at påbuddet kan rettes mod enhver anden, der har gjort produktet tilgængeligt på markedet, fx distributøren.

Såfremt påbuddet rettes mod producenten, vil senere led i afsætningskæden kunne påbydes at medvirke til, at påbuddet efterkommes som det fremgår af forslaget § 20, stk. 1.

Til § 23

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 22, stk. 3. Der er alene foretaget mindre sproglige tilpasninger.

Til § 24

Der foreslås som noget nyt en hjemmel til, at myndigheden kan kræve oplyst, på hvilken måde en foranstaltning efter forslaget §§ 19-22 og 28 er udført og hvilken effekt den har haft. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse i forhold til de forholdsregler producenten har truffet i medfør af forslaget § 9. Bestemmelsen skal sikre, at myndigheden kan kræve de nævnte oplysninger uden nødvendigvis at foretage fysisk kontrol. Det vil

bero på myndighedens konkrete vurdering, om der er behov for at kræve sådanne oplysninger. Hvis der er tale om et påbud, vil kravet om oplysningerne sædvanligvis blive stillet som et led i påbuddet, mens der vil blive anmodet særskilt herom, hvis der er tale om en foranstaltning, som producenten har truffet på egen foranledning.

Oplysningerne er væsentlige for myndighedens vurdering af, om effekten af den foranstaltning, der er truffet, har været tilstrækkelig. Det vil sige, om der er advaret i behørigt omfang, om de farlige produkter enten er blevet ændret, fjernet fra markedet eller kaldt tilbage fra forbrugerne og eventuelt destrueret, hvis det har været nødvendigt. I det omfang det i forbindelse med myndighedernes opfølgning viser sig, at foranstaltningerne ikke har været tilstrækkelige, vil der således kunne iværksættes yderligere tiltag med henblik på at sikre, at forbrugerne ikke udsættes for farlige produkter.

Bestemmelsen afgrænses af det almindelige forbud mod selvinkriminering, som det blandt andet kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6. Er der konkret mistanke om, at det af oplysningerne vil fremgå, at den pågældende har begået noget strafbart, kan det således ikke kræves, at oplysningerne udleveres. I et sådant tilfælde må sagen overlades til politiets efterforskning.

Til § 25

Produktsikkerhedsdirektivet indeholder i artikel 8, stk. 2, 3. sektion, en bestemmelse om, at medlemsstaterne selv skal kunne foretage de foranstaltninger, der er omfattet af lovforslagets §§ 20-22. Bestemmelsen er ikke implementeret i den gældende produktsikkerhedslov.

Forslaget indeholder i *stk. 1* en bestemmelse om, at myndigheden selv kan træffe de fornødne foranstaltninger, hvis de foranstaltninger, de erhvervsdrivende eller andre har truffet på egen foranledning, ikke har været tilstrækkelige, eller hvis et påbud ikke er efterkommet eller et forbud ikke overholdt. Bestemmelsen kan også anvendes, hvis det ikke er muligt at finde den, et påbud eller forbud skal rettes imod.

Kontrolmyndigheden kan benytte sig af de foranstaltninger, der er anført i §§ 20-22 og skal i den forbindelse foretage samme afvejning, som når den udsteder et påbud eller forbud. Det vil sige, at der skal tages stilling til, hvilken foranstaltning det er nødvendigt at anvende. Foranstaltningen skal således leve op til kravet om, at både kontrol og ressourceanvendelsen skal være effektiv.

Forslagets *stk. 2* giver hjemmel til, at myndigheden kan kræve de omkostninger, den har afholdt i forbindelse

med at den har truffet foranstaltninger i medfør af stk. 1, refunderet af den, der skulle have afholdt dem. Bestemmelsen er hovedsageligt relevant i de situationer, hvor myndigheden har grebet ind, fordi et påbud ikke er fulgt. Den vil som udgangspunkt ikke have nogen betydning i de situationer, hvor det ikke er muligt at finde den, et påbud eller et forbud skulle have været rettet imod, da det så heller ikke vil være muligt at finde den, det økonomiske krav ville kunne rettes imod. Hvis vedkommende på et senere tidspunkt dukker op, vil det afhængigt af omstændighederne være muligt at rejse kravet om refusion overfor den pågældende.

Til § 26

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 13, stk. 1, hvorefter det kan forbydes at forhandle og annoncere med farlige produkter. På grund af lovforslagets struktur kan bekendtgørelse i medfør af bestemmelsen udstedes med henblik på at forhindre, at noget bringes i omsætning, eller at forhindre salg eller anden tilgængeliggørelse hvis produktet allerede er bragt i omsætning.

Bestemmelsen vil fx kunne anvendes, når kontrolmyndigheden vurderer, at der er så mange implicerede parter i forbindelse med et konkret farligt produkt, at den eneste hensigtsmæssige måde at gribe ind på er ved bekendtgørelse.

Bestemmelsen er hidtil kun anvendt i et begrænset omfang, og den forventes også fremover kun at blive anvendt i særlige situationer. Det kan fx være, hvis der er tale om et produkt, der kun sælges i Danmark, hvis salget af produktet har været meget omfattende, eller hvis produktet sælges i mange forskelligartede butikker, og et indgreb efter forslagets øvrige bestemmelser vil kræve uforholdsmæssigt mange ressourcer.

Det er ikke hensigten, at hjemlen skal anvendes til udstedelse af regler, der implementerer EU-retsakter, herunder kommissionsbeslutninger. Sådanne regler udstedes med hjemmel i forslagets § 30.

Til § 27

Den gældende lov indeholder ikke bestemmelser om tilrettelæggelsen af markedsovervågningsprogrammer og strategier. Det ligger dog som en forudsætning for hele loven, at myndigheden foretager markedsovervågning, herunder på baggrund af strategier om hvordan en sådan markedsovervågning kan foretages mest effektivt i lyset af, at formålet med loven er, at produkter er sikre.

I direktivets artikel 9, stk. 1, er der fastsat en bestemmelse om, at der skal fastsættes strategier for overvågningen af markedet, og at strategierne skal baseres på fx sektorbestemte overvågningsprogrammer for kategorier

af produkter eller risici samt opfølgning herpå, løbende ajourføring af faglig relevant viden og vurdering af om de relevante overvågningsmekanismer er tilstrækkelige og hensigtsmæssige.

Umiddelbart vil det i dansk ret være op til myndighederne at tilrettelægge strategien for en sådan markeds- overvågning. Dette er også årsagen til, at bestemmelsen ikke er gennemført direkte som en bestemmelse i loven.

I lyset af at forordningen om akkreditering og markeds- overvågning sætter langt større fokus på effektiv markeds- overvågning, end der hidtil har været, foreslås med bestemmelsen en præcisering af, at hovedparten af myndighedernes kontrol baserer sig på markeds- overvågning.

Et markeds- overvågningsprogram skal være tilrettelagt på en måde, så det medfører en effektiv kontrol med henblik på et mere sikkert marked. Både tilrettelæggelse og udførelse af et markeds- overvågningsprogram kan forudsætte et samarbejde mellem en række myndighe- der, der hver især skal foretage kontrol med produkter, der er udvalgt på baggrund af objektive kriterier. Det kan også være en fokuseret indsats, der foretages af en enkelt myndighed, som på tilsvarende måde har udvalgt de produkter, der skal omfattes af markeds- overvågnings- programmet.

Kontrolmyndighederne lægger som udgangspunkt ob- jektive kriterier til grund for deres vurdering af, om et produkt eller en produktserie skal omfattes af et mar- kedsovervågningsprogram. Som eksempler på sådanne kriterier kan nævnes antallet af skadesindberetninger og statistikker over forekomne ulykker, der stammer fra det pågældende produkt. Det kan også være det forhold, at der er en begrundet sandsynlighed for, at en type af pro- dukter er farlige, eventuelt baseret på erfaringer fra andre EU-lande. Også den situation, hvor et produkt retter sig mod en meget sårbar forbrugergruppe, fx babyer, og hvor der tidligere har været problemer med disse pro- dukter, kan pege på, at de pågældende produkter bør underkastes nærmere undersøgelser.

Tilrettelæggelsen af markeds- overvågningsprogram- mer vil således skulle ske ud fra en vurdering af summen af relevante kriterier.

I forbindelse med udarbejdelsen af et markeds- overvågningsprogram vil kontrolmyndighederne kunne få behov for at anvende hjemlen i § 18 til at få adgang til ikke offentligt tilgængelige lokaler for at sikre, at de produkter, der udtages til kontrol, er repræsentative stik- prøver.

Til § 28

Der foreslås som noget nyt en bestemmelse, hvorefter den, der er ansvarlig for uretmæssigt at have mærket et produkt med CE-mærkning, kan påbydes at fjerne dette. Direktivet omhandler ikke CE-mærkning, og der kræves ikke CE-mærkning af de produkter, der omfattes af pro- duktsikkerhedsloven.

I Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ak- kreditering og markeds- overvågning mv. fremgår det af artikel 30, stk. 6, at medlemsstaterne skal sikre, at reg- lerne om CE-mærkning gennemføres korrekt. Medlems- staterne skal desuden tage passende skridt i tilfælde af uretmæssig anvendelse af mærkningen og skal desuden indføre sanktioner i tilfælde af overtrædelser. Sanktio- nerne kan også omfatte strafferetlige sanktioner for al- vorlige overtrædelser. Disse sanktioner skal stå i forhold til, hvor alvorlig overtrædelser er, og skal have en ef- fektiv præventiv virkning mod uretmæssig anvendelse af CE-mærkning.

Bestemmelsen giver kontrolmyndighederne hjemmel til at kontrollere, om produkterne uretmæssigt er påført CE-mærkning, idet der, hvis det er tilfældet, ikke vil være en særlov, der kan anvendes til at gribe ind over for den uretmæssige mærkning. Den giver endvidere mu- lighed for at kræve mærkningen fjernet.

Der er i forslagens § 35 fastsat straffebestemmelser, der tager sigte på uretmæssig CE-mærkning. Straf kan på- lægges både ved overtrædelse af et påbud om at fjerne CE-mærkning og direkte uden påbud, hvis mærkningen har haft til hensigt at skaffe økonomisk vinding.

Til § 29

Produktsikkerhedsdirektivets artikel 16 omhandler myndighedernes videregivelse af oplysninger om farlige produkter til forbrugerne. Bestemmelsen er ikke imple- menteret fuldstændigt i den gældende produktsikker- hedslov, idet der dog i dennes § 14 er fastsat regler, der giver myndigheden mulighed for at offentliggøre oplys- ninger om faren ved et produkt.

Da produktsikkerhedsdirektivet imidlertid lægger op til en mere aktiv og udadvendt myndighedsrolle foreslås det, at direktivets artikel 16 gennemføres i produktsik- kerhedsloven. Det er imidlertid ikke med forslaget af- gjort, hvordan offentligheden skal have adgang til oplysningerne. Om myndigheden således vælger at læg- ge oplysningerne ud på internettet, oplyse via aviser eller andre medier eller noget helt tredje vil afhænge af de konkrete omstændigheder.

Bestemmelsen tager umiddelbart sigte på, at myndig- hederne skal gøre de oplysninger, som er beskrevet i bestemmelsen, tilgængelige for offentligheden. Bestem-

melsen er således ikke begrænset på samme måde som den gældende lovs § 14, der giver myndigheden mulighed for at oplyse om faren ved et produkt, når der er behov for det.

Offentliggørelse af oplysninger om et farligt produkt vil tidligst kunne forekomme, når der er konstateret en fare ved produktet. Dette betyder, at der ikke kan ske offentliggørelse før kontrolmyndigheden konkret har vurderet, at produktet er farligt. Det kræves ikke, at der i øvrigt er foretaget indgreb mod produktet. Kontrolmyndighedens offentliggørelse vil ofte falde sammen med, at den erhvervsdrivende foretager relevant og nødvendig advarsel om faren eller tilbagetrækker eller tilbagekalder produktet. Kombinationen af myndighedens offentliggørelse og den erhvervsdrivendes handlinger vil medvirke til at skabe et mere sikkert marked, fordi der hurtigt kan oplyses om en konkret fare.

Efter *stk. 1* skal offentliggørelsen indeholde informationer, der er egnede til at identificere produktet og orientere om faren ved produktet. Den skal endvidere indeholde oplysning om de foranstaltninger, der er truffet, samt om hvordan forbrugerne bør forholde sig. Bestemmelsen giver hjemmel til offentliggørelse af alle nødvendige oplysninger til identifikation af produktet, herunder billedmateriale og informationer om navn og adresse på tidligere afsætningsled. Ved offentliggørelsen gives forbrugeren de oplysninger, der gør det muligt at medvirke til en effektiv tilbagekaldelse af produktet efter lovens bestemmelser herom.

Efter forslaget *stk. 2* påhviler det kontrolmyndigheden at sikre, at de oplysninger, der har væsentlig økonomisk betydning for den pågældende virksomhed, og som derfor kan betegnes som forretningshemmeligheder, ikke videregives. I de situationer hvor det er nødvendigt af hensyn til at beskytte forbrugernes sikkerhed og sundhed, vil oplysningerne dog kunne videregives, selv om de indeholder forretningshemmeligheder. Der vil være tale om helt særegne situationer, hvor de oplysninger, der ikke kan betegnes som forretningshemmeligheder, ikke vil være tilstrækkelige til at sikre offentligheden den information, der gør det muligt at undgå, at der opstår fare.

Det foreslås i *stk. 3*, at myndigheden i visse situationer kan undlade at offentliggøre oplysninger som angivet i forslaget *stk. 1*. Bestemmelsen giver myndigheden mulighed for at foretage en afvejning, der både tilgodeser forbrugerne, som skal beskyttes mod farlige produkter, og virksomheden, der ønsker at bibeholde sit gode renommé. Hvis kontrolmyndigheden således er positivt vidende om, at der alene er bragt 2 farlige produkter i omsætning, og at disse allerede er tilbagekaldt af producenten, samt at producenten også rent faktisk har

modtaget produkterne retur, er der således som udgangspunkt ikke behov for yderligere advarsler og offentliggørelse. Offentliggørelse i sådanne situationer vil alene få den funktion, at virksomheden hænges ud for at have produceret et produkt, der er farligt, selv om det ikke længere er tilgængeligt for forbrugerne. Hvis myndigheden imidlertid har grundlag for at antage, at man ikke med den aktuelle tilbagekaldelse har fået fjernet alle eller en tilfredsstillende del af de farlige produkter, vil undladelse af offentliggørelse ikke kunne ske med hjemmel i det foreslåede *stk. 3*.

Til § 30

Efter den gældende lovs § 15 og § 25, *stk. 3*, kan økonomi- og erhvervsministeren fastsætte regler til gennemførelse af EU-retsakter. Den gældende § 16 indeholder en beskrivelse af det indhold, reglerne kan gives.

For at skabe det bedst mulige administrationsgrundlag foreslås det, at bestemmelserne samles til én hjemmel, og at alle relevante EU-retsakter gennemføres med hjemmel i den samme bestemmelse.

Hjemlen i *stk. 1* kan anvendes til at gennemføre EU-retsakter om sikkerhedskrav til legetøj og produkter, der på grund af deres ydre fremtræden kan forveksles med andre produkter og herigennem være til fare for forbrugernes sundhed eller sikkerhed. Det svarer til den mulighed, der er for at gennemføre EU-retsakter i den gældende lovs § 15.

I regler, der gennemføres i medfør af forslaget *stk. 1*, kan der blandt andet fastsættes bestemmelser om krav vedrørende fremstilling af visse produkter i overensstemmelse med standarder, krav om typegodkendelse og mærkning, herunder sporbarhedsmærkning, regler om udpegning af overensstemmelsesvurderingsorganer, regler om kontrol og markedsovervågning, herunder bestemmelser om hvordan adgang til de erhvervsdrivendes lokaler kan forekomme i forbindelse med udøvelse af kontrolvirksomhed, regler om betaling af gebyr for typegodkendelser og pligt til at afgive relevante oplysninger til forbrugere og myndigheder. Der kan også fastsættes regler om betaling af omkostninger forbundet med myndighedernes kontrol, såfremt det i forbindelse med kontrollen konstateres, at produktet ikke opfylder de væsentlige sikkerhedskrav eller ikke er fremstillet i overensstemmelse med standarderne eller en godkendt prototype, forbud mod fremstilling og udbud af visse nærmere angivne produkter, herunder forbud mod indførsel til Danmark og eksport fra Danmark, bestemmelser om myndighedernes indgrebsbeføjelser, herunder om muligheden for at påbyde advarselmærkning, tilbagetrækning, tilbagekaldelse, destruktion samt regler om muligheden for at påbyde tilbagekøb.

Efter forslaget § 35 kan der fastsættes regler om straf for overtrædelse af de bestemmelser, der fastsættes i medfør af § 30. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 35.

Forslaget hjemler endvidere gennemførelse af kommissionsbeslutninger, der er truffet i medfør af produktsikkerhedsdirektivets artikel 13. Hvis Europa-Kommissionen konstaterer, at en bestemt produktkategori udgør en risiko for forbrugernes sikkerhed og sundhed i flere medlemsstater, kan den vedtage en beslutning, som pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at gribe ind over for de pågældende produkter. Det kan fx kræves, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at det i forbindelse med salget af et produkt angives hvilke særlige forholdsregler, forbrugeren skal iagttage, for at produktet kan anses for sikkert.

Med bestemmelsen skal det være muligt at gennemføre disse beslutninger i dansk ret inden for 20 dage efter deres vedtagelse.

Sædvanlig praksis ved udstedelse af regler i dansk ret er, at der gives offentligheden en vis rimelig frist til at komme med bemærkninger til de regler, der foreslås. Såfremt der i en kommissionsbeslutning er fastsat en frist på 20 dage for gennemførelse af beslutningen, vil fristen for at give bemærkninger blive endog ganske kort. Det er i den forbindelse væsentligt, at myndighederne sørger for at give offentligheden de bedste muligheder for at ytre sig på de givne præmisser.

Hvis en kontrolmyndighed ikke i almindelighed er bemyndiget til at udstede regler på ministerens vegne inden for det pågældende særlovsområde, vil der, i relation til muligheden for at kunne føre kommissionsbeslutninger ud i livet inden for en frist på 20 dage, kunne gives den relevante kontrolmyndighed en konkret bemyndigelse til at udstede de nødvendige regler med hjemmel i forslaget § 1. Det bør således ikke være begrænsninger i de kompetencer, en myndighed har fået tilført, der bevirker, at det ikke er muligt at gennemføre kommissionsbeslutninger inden for den givne frist. De relevante kontrolmyndigheder bør i stedet søge på forhånd at tage stilling til, hvordan gennemførelse af kommissionsbeslutninger inden for deres særlovsområde kan ske inden for fristen.

Det foreslås, at der i *stk. 2* indsættes en hjemmel til, at ministeren kan henlægge sine beføjelser i medfør af regler udstedt med hjemmel i *stk. 1* til anden offentlig myndighed. Derudover kan beføjelser i regler udstedt i medfør af *stk. 1* til at udtage prøveeksemplarer af produkter eller bestanddele heraf, samt til at foretage relevante og nødvendige undersøgelser af produkter, henlægges til en privat virksomhed. Det er i den forbindelse

en forudsætning for henlæggelse af sådanne opgaver, at der i forbindelse med bemyndigelsen af den private virksomhed, foretages en nøjagtig beskrivelse af bemyndigelsens rækkevidde.

Det skal således blandt andet angives hvor mange produkter, der skal udtages, hvilke butikker de skal udtages fra og hvor mange produkter der må udtages hvert sted.

Til § 31

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 17 a. Der er alene foretaget en sproglig tilpasning af bestemmelsen.

Til § 32

De foreslåede *stk. 1 og 2*, er en videreførelse af bestemmelserne i den gældende lovs § 17, *stk. 2, 2. led*, og § 25, *stk. 1*. Bestemmelserne fastlægger, hvem der er ansvarlig for, at der sker den fornødne koordination mellem de relevante kontrolmyndigheder. Bestemmelsen i § 25, *stk. 1*, er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1037 af 8. december 2003 om koordination af administrationen af produktsikkerhedsloven.

Stk. 1 og 2 gennemfører sammen med forslaget § 33 produktsikkerhedsdirektivets artikel 11 og 12, der omhandler medlemsstaternes forpligtelser til at underrette Europa-Kommissionen i tilfælde af, at der træffes foranstaltninger eller forholdsregler over for farlige produkter.

Som led i koordinationsfunktionen har Sikkerhedsstyrelsen blandt andet til opgave at administrere den danske deltagelse i EU-kommissionens varslingsystem om farlige produkter - RAPEX (Fællesskabssystemet for hurtig udveksling af oplysninger om farlige produkter) – også kaldet notifikationssystemet. Systemet er beskrevet nærmere i bemærkningerne til forslaget § 33.

Forslaget *stk. 3* viderefører den gældende lovs § 25, *stk. 2*, idet der dog er foretaget enkelte sproglige tilpasninger.

Til § 33

Den gældende lov indeholder i § 24 bestemmelser om kontrolmyndighedernes pligter i forhold til underretning af EU-kommissionen om farlige produkter. Bestemmelsen har til formål at gennemføre direktivets artikler 11 og 12, der omhandler medlemsstaternes forpligtelser til at give underretning i tilfælde af, at der træffes foranstaltninger eller forholdsregler over for farlige produkter.

Som et led i denne myndighedsopgave modtager Sikkerhedsstyrelsen meddelelser (notifikationer) om farlige produkter fra Europa-kommissionen samt udarbejder og

udsender de endelige meddelelser (notifikationer) til Europa-Kommissionen om farlige produkter fundet på det danske marked. Der er dels tale om afgørelser udarbejdet i Sikkerhedsstyrelsen, dels afgørelser udarbejdet af andre myndigheder, der administrerer produktsikkerhedsloven.

Da der er mere end én kontrolmyndighed inden for produktsikkerhedslovens område, foreslås der i *stk. 1* en bestemmelse om, at kontrolmyndigheden, såfremt denne ikke er Sikkerhedsstyrelsen, straks underretter Sikkerhedsstyrelsen om påbud og forbud, forholdsregler, henstillinger og frivillige foranstaltninger vedrørende produkters sikkerhed truffet i medfør af denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf eller efter anden lov, i det omfang kommissionen skal underrettes efter produktsikkerhedsdirektivet. Sikkerhedsstyrelsen videresender denne underretning til Kommissionen.

Det foreslås således, at bestemmelsen i store træk opretholdes. Da Kommissionen imidlertid har stillet spørgsmål om, hvorvidt direktivets artikler 11 og 12 er gennemført på tilstrækkelig måde, foreslås det, at der indføres i *stk. 2*. Bestemmelsen skal sikre fuldstændig gennemførelse af artiklerne 11 og 12, således at der sondres mellem de situationer, hvor et produkt udgør risiko, og de situationer, hvor et produkt udgør en alvorlig risiko, som defineret i forslaget § 4, stk. 1, nr. 3. Når der er tale om alvorlig risiko, kræver det en meget hurtig reaktion fra myndighedernes side for at sikre, at der ikke sker unødigt skade. Dette præciseres med det foreslåede *stk. 2*.

Med henblik på at klargøre de forpligtelser kontrolmyndigheden har i medfør af produktsikkerhedsdirektivet, foreslås det endvidere i *stk. 3*, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelsen af RAPEX og underretningen af Kommissionen. Regler fastsat i medfør af bestemmelsen skal særligt indeholde bestemmelser, der nærmere beskriver de procedurer, der er fastsat i produktsikkerhedsdirektivets bilag II.

Disse regler og retningslinjer indgår allerede i administrationen af området i dag. Hjemlen er således ikke udtryk for, at kontrolmyndighederne skal ændre den måde, de anvender RAPEX på. Med fastsættelsen af reglerne i en bekendtgørelse gøres det blot mere synligt for andre end de forpligtede myndigheder, hvordan underretningssystemet fungerer og anvendes.

Til § 34

Der er i den gældende lovs § 23 fastsat bestemmelser om klage og søgsmål. Bestemmelsen sikrer gennemførelse af den gældende artikel 18, stk. 2, i produktsikker-

hedsdirektivet, der omhandler muligheden for domstolsprøvelse.

Den foreslåede bestemmelse er i udgangspunktet en fortsættelse af § 23. Der er dog i *stk. 2* indsat en frist for at den, der ønsker, at kontrolmyndigheden skal indbringe et påbud eller et forbud for domstolen, skal anmode kontrolmyndigheden herom inden for 3 måneder efter påbuddet eller forbuddet er meddelt. Derudover foreslås det, at påbud om at fjerne CE-mærkning, der er anvendt uretmæssigt, kan indbringes for domstolene. Det skyldes, at påbud af denne art vil kunne have store økonomiske konsekvenser for virksomheden.

Forslaget søger at imødegå de situationer, hvor en virksomhed af forskellige årsager ønsker at trække en sag i langdrag. Hensynet til blandt andet konkurrerende virksomheder, detaileddets eventuelle regresmuligheder og myndighedernes ressourceanvendelse bevirker, at en frist for at bede myndigheden om at indbringe sagen, i de fleste tilfælde vil føre til en mere tilfredsstillende proces for de involverede parter.

Fristen på 3 måneder løber fra påbuddet eller forbuddet er meddelt, det vil sige, når det er kommet frem til modtageren, eller når det efter normale omstændigheder må antages at være kommet frem. Hvis adressaten d. 28. april har modtaget et påbud eller forbud, der er dateret den 27. april, udløber fristen for at anmode kontrolinstansen om at indbringe sagen for domstolen således den 28. juli, hvis denne er en hverdag.

Bestemmelsen berører ikke muligheden for at den, der har fået et påbud eller forbud, uafhængigt af tidsfristen, selv kan indbringe afgørelsen for domstolene.

Til § 35

Bestemmelsen er en videreførelse af den gældende lovs § 27. Udover de muligheder for straf, der ligger i den gældende bestemmelse, foreslås der indført en mulighed for at straffe for uretmæssig anvendelse af CE-mærkning.

Det foreslås, at straffen for overtrædelse af produktsikkerhedslovens bestemmelser er bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning. Der henvises her hovedsageligt til straffelovens § 188, stk. 1, nr. 2, og kapitel 25 om forbrydelser mod liv og legeme, hvor der også er mulighed for at ifalde fængselsstraf i tilfælde af simpel uagtsomhed. Der er således ikke mulighed for at idømme fængselsstraf efter bestemmelserne i produktsikkerhedsloven, selv når der foreligger skærpede omstændigheder.

Bøder skal stå i et passende forhold til den farlige situation, som overtrædelsen af reglerne har medført. Derudover skal antallet af forekomne skader, gentagen

overtrædelse af reglerne og virksomhedens omsætning kunne tillægges vægt ved udmålingen af straffen.

Producenter såvel som distributører skal medvirke til, at sikkerhedskravene overholdes, og at kun sikre produkter bringes i omsætning. Når der kræves forsæt efter forslaget *stk. 1, nr. 1*, skyldes det, at §§ 5 og 7 og § 10, stk. 1 og 2, har en sådan karakter, at der kun bør straffes for overtrædelser i de tilfælde, hvor det var klart for den erhvervsdrivende, at bestemmelsen rent faktisk var overtrådt.

Et produkt kan fx godt være farligt, og dermed i strid med kravet i § 5, uanset det er produceret i overensstemmelse med en standard, således som nævnt i forslaget § 6, og dermed burde være sikkert. Hvis et sådant produkt bringes i omsætning, vil det imidlertid kun kunne føre til straf, hvis den, der har bragt det i omsætning, har været vidende om, at produktet på trods af overensstemmelsen med standarden, var farligt. Hvis vedkommende har bragt produktet i omsætning i den tro, at det var sikkert, fordi det var produceret i overensstemmelse med en harmoniseret standard, vil vedkommende således ikke kunne straffes for overtrædelse af § 5.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2*, at den der, med forsæt eller ved grov uagtsomhed, eller gentagne gange, undlader at efterkomme et påbud eller overtræder et forbud straffes med bøde. Der foreligger gentagne overtrædelser, selv om vedkommende erhvervsdrivendes overtrædelser ikke er identiske, når de dog er ensartede. Hvis kontrolmyndigheden eksempelvis har udstedt påbud om, at et produkt kun må udbydes, hvis nærmere angivne krav om sikkerhedsemballage er opfyldt, og den erhvervsdrivende på trods heraf anvender en anden og ringere form for sikkerhedsemballage, vil dette være at betragte som en gentagelse, uanset der ikke reelt er tale om at gentage præcist samme forhold.

Hvis myndigheden fx har påbudt den ansvarlige at annoncere på en særligt angivet måde, og dette påbud ikke efterkommes, vil en sådan forsætlig undladelse kunne straffes i medfør af bestemmelsen. Det samme er tilfældet, hvis den, der er ansvarlig for at have påsat CE-mærkning uretmæssigt, påbydes at fjerne mærket inden for en nærmere angivet frist, og dette ikke sker.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3*, at der kan fastsættes bødestraf for den, der forsætligt, eller ved grov uagtsomhed, ikke meddeler kontrolmyndigheden de oplysninger, den forlanger.

Det er ofte meget væsentligt for kontrolmyndighedens mulighed for hurtigt at tage stilling til, om et produkt er farligt, at de ønskede oplysninger stilles til rådighed uden unødigt forsinkelse. Det er derfor væsentligt, at

undladelse af at afgive relevante oplysninger, kan straffes.

Hvis der opstår mistanke om, at oplysningerne ikke bliver udleveret fordi de vil vise, at den pågældende har begået noget strafbart, vil den foreslåede straffebestemmelse ikke kunne håndhæves. Sagen må i stedet overgives til politiet til nærmere efterforskning.

Det foreslåede *stk. 1, nr. 4* og *nr. 5*, er en videreførelse af den gældende lovs § 27, stk. 4, hvorefter der kan pålægges bødestraf for producenter og distributører, som ikke efterkommer pligten til at opbevare og videreformidle oplysninger, der er nødvendige for at spore produkternes oprindelse.

Producenter og distributører kan straffes for manglende indberetning til kontrolmyndighederne, såfremt de ved, at et produkt, de har gjort tilgængeligt på markedet, ikke opfylder de almindelige sikkerhedskrav.

I *stk. 2* foreslås det, at uretmæssig anvendelse af CE-mærkning er umiddelbart strafbart, hvis det er sket med forsæt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre. Bestemmelsen finder i modsætning til det foreslåede *stk. 1, nr. 2*, anvendelse i de situationer, hvor hensigten med mærket har været økonomisk vinding, men hvor den, der har påsat mærket, har fulgt påbuddet om at fjerne mærket. I sådanne situationer vil mærkningen kunne straffes, uanset påbuddet er efterkommet.

Det foreslås i *stk. 3*, at der kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser, der udstedes med hjemmel i § 11, stk. 2, § 12, stk. 2, § 26 og § 30. Bestemmelserne indeholder hjemlerne til, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om producenters og distributørers oplysningspligt, og at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om producenterne og distributørernes samarbejde med kontrolmyndighederne, om forbud mod særligt farlige produkter og til gennemførelse af EU-retsakter. I disse tilfælde vil det være relevant at kunne indføre straffebestemmelser.

Det foreslåede *stk. 4* er en videreførelse af den gældende lovs § 28.

Til § 36

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2010. De bestemmelser, der er fastsat i medfør af den gældende lovs § 13, § 15, § 25, stk. 1, 3 og 4, og § 27, stk. 5, forbliver i kraft, til de ophæves eller afløses af bestemmelser, der er fastsat i medfør af denne lov.

Der er tale om en nyaffatning af produktsikkerhedsloven, men ikke om væsentlige indholdsmæssige ændringer, der bevirker, at samtlige regler, der er udstedt i

medfør af loven, skal ændres. Det vurderes således at være mest hensigtsmæssigt, at det generelt bestemmes, at regler udstedt i medføre af den gældende lov oprettholdes indtil videre.

Til § 37

Bestemmelsen vedrører lovforslagets territoriale gyldighed.

Bilag 1**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -
under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,
under henvisning til forslag fra Kommissionen(1),
under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg(2),
efter proceduren i traktatens artikel 251(3) på grundlag af Forligsudvalgets fælles udkast af 2. august 2001,
og
ud fra følgende betragtninger:

(1) Ifølge artikel 16 i Rådets direktiv 92/59/EØF af 29. juni 1992 om produktsikkerhed i almindelighed(4), skulle Rådet fire år efter den dato, der er fastsat for gennemførelsen af nævnte direktiv, på grundlag af en rapport fra Kommissionen om de indhøstede erfaringer og ledsaget af hensigtsmæssige forslag, træffe afgørelse om, hvorvidt direktivet eventuelt burde tilpasses. Det er nødvendigt at foretage adskillige ændringer af direktiv 92/59/EØF for at supplere, skærpe eller tydeliggøre visse af dets bestemmelser på baggrund af de opnåede erfaringer og den nyeste, væsentlige udvikling for så vidt angår sikkerheden ved forbrugsvarer, samt ændringer i traktaten, navnlig i artikel 152 om folkesundhed og artikel 153 om forbrugerbeskyttelse, og på baggrund af forsigtighedsprincippet. Af hensyn til klarheden bør direktiv 92/59/EØF nyaffattes. Tjenesteydelsers sikkerhed falder med denne nyaffattelse uden for nærværende direktivs anvendelsesområde, eftersom Kommissionen agter at fastslå behovene, mulighederne og de vigtigste mål for Fællesskabets indsats vedrørende tjenesteydelsers sikkerhed og leverandørers ansvar, med henblik på forelæggelse af relevante forslag.

(2) Der bør træffes foranstaltninger med henblik på at forbedre funktionen af det indre marked, som består af et område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital.

(3) I mangel af fællesskabsforskrifter kan medlemsstaternes horisontale lovgivning om produktsikkerhed, som navnlig pålægger erhvervslivet en generel forpligtelse til kun at markedsføre sikre produkter, variere for så vidt angår den beskyttelse, den yder forbrugerne. Sådanne forskelle og den manglende horisontale lovgivning i visse medlemsstater kan skabe handelshindringer og konkurrenceforvriddning inden for det indre marked.

(4) For at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau bør Fællesskabet bidrage til at forbedre forbrugernes sikkerhed og sundhed. Horisontale fællesskabsforskrifter, der indfører et almindeligt produktsikkerhedskrav og omfatter bestemmelser om producenters og distributørers generelle forpligtelser, kontrol med Fællesskabets produktsikkerhedskrav samt hurtig udveksling af oplysninger og indgriben på fællesskabsplan i bestemte tilfælde, bidrager til at nå dette mål.

(5) Det er meget vanskeligt at vedtage fællesskabsforskrifter for alle eksisterende eller fremtidige produkter. Der er behov for brede, horisontale lovgivningsrammer for sådanne produkter og for at udfylde lakunerne, navnlig indtil den eksisterende specifikke lovgivning er blevet revideret, og for at supplere bestemmelserne i de gældende eller kommende specifikke forskrifter, bl.a. med henblik på at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed som foreskrevet i traktatens artikel 95.

(6) Der bør derfor på fællesskabsplan fastlægges et almindeligt sikkerhedskrav for alle produkter, som markedsføres eller på anden måde leveres eller stilles til rådighed for forbrugerne, som er bestemt for forbrugerne, eller som kan forventes anvendt af forbrugerne under rimeligt forudsigelige betingelser, selv om produkterne ikke er bestemt for dem. I alle disse tilfælde kan de pågældende produkter udgøre en risiko for forbrugernes sikkerhed og sundhed, som bør forhindres. Visse varer, som sælges brugt, bør dog ifølge sagens natur undtages herfra.

(7) Dette direktiv bør gælde for produkter, uanset hvorledes de sælges, herunder fjernsalg og elektronisk salg.

- (8) Produkternes sikkerhed bør vurderes under hensyntagen til alle relevante aspekter, bl.a. de kategorier af forbrugere, der kan være særlig udsat for de risici, de pågældende produkter udgør, navnlig børn og ældre.
- (9) Dette direktiv omfatter ikke tjenesteydelser, men for at sikre, at målene om beskyttelse opfyldes, bør dets bestemmelser ligeledes finde anvendelse på produkter, som i forbindelse med en tjenesteydelse leveres eller stilles til rådighed for forbrugerne med henblik på at blive anvendt af dem. Sikkerheden af udstyr, der anvendes af tjenesteyderne selv ved leveringen af en tjenesteydelse til forbrugerne, hører ikke under dette direktiv, da den skal ses i forbindelse med sikkerheden ved den præsterede tjenesteydelse. Navnlig er udstyr, med hvilket forbrugerne bevæger sig eller rejser, og som betjenes af en tjenesteyder, udelukket fra direktivets anvendelsesområde.
- (10) Produkter, som udelukkende er bestemt til erhvervsmæssig brug, men som efterfølgende er kommet ind på forbrugermarkedet, bør være omfattet af kravene i dette direktiv, da de kan udgøre risici for forbrugernes sikkerhed og sundhed, når de anvendes under rimeligt forudsigelige betingelser.
- (11) Hvis der ikke findes mere specifikke sikkerhedsbestemmelser inden for rammerne af den fællesskabslovgivning, der omfatter de pågældende produkter, bør alle bestemmelserne i dette direktiv finde anvendelse for at sikre beskyttelsen af forbrugernes sikkerhed og sundhed.
- (12) Hvis der i specifik fællesskabslovgivning fastsættes sikkerhedskrav, som kun omfatter bestemte risici eller kategorier af risici i forbindelse med de pågældende produkter, er de erhvervsdrivendes forpligtelser, for så vidt angår disse risici, de forpligtelser, der er fastsat i de specifikke forskrifter, hvorimod det almindelige sikkerhedskrav i dette direktiv gælder for de øvrige risici.
- (13) Bestemmelserne i dette direktiv vedrørende producenters og distributørers øvrige forpligtelser, medlemsstaternes forpligtelser og beføjelser, udvekslinger af oplysninger og situationer, hvor hurtig indgriben er nødvendig, samt videregivelse af oplysninger og fortrolighed finder anvendelse i forbindelse med produkter, som er omfattet af specifikke fællesskabsforskrifter, hvis disse forskrifter ikke allerede indeholder bestemmelser om sådanne forpligtelser.
- (14) For at gøre det lettere at sikre en effektiv og ensartet anvendelse af det almindelige sikkerhedskrav i dette direktiv er det vigtigt at fastsætte ikke-bindende europæiske standarder, der omfatter bestemte produkter og risici, således at et produkt, som er i overensstemmelse med en national standard, der gennemfører en europæisk standard, formodes at være i overensstemmelse med nævnte krav.
- (15) For så vidt angår målene i dette direktiv bør europæiske standardiseringsorganer fastlægge europæiske standarder på grundlag af mandater fastsat af Kommissionen med bistand fra de relevante udvalg. For at sikre, at produkter, som er i overensstemmelse med standarderne, opfylder det almindelige sikkerhedskrav, bør Kommissionen, der bistås af et udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne, fastsætte de krav, standarderne skal opfylde. Disse krav bør anføres i mandaterne til standardiseringsorganerne.
- (16) Hvis der ikke findes specifikke forskrifter, og hvis der ikke foreligger europæiske standarder, der er fastlagt efter mandat fra Kommissionen, eller hvis der ikke gøres brug af disse standarder, bør produktsikkerheden navnlig vurderes under hensyntagen til nationale standarder, der gennemfører andre relevante europæiske eller internationale standarder, Kommissionens henstillinger, nationale standarder, internationale standarder, adfærdskodekser, det aktuelle tekniske stade samt den sikkerhed, forbrugerne med rimelighed kan forvente. I den forbindelse kan Kommissionens henstillinger lette den sammenhængende og effektive anvendelse af dette direktiv, indtil der foreligger europæiske standarder, eller for risici og/eller produkter, hvor disse standarder ikke anses for mulige eller relevante.
- (17) En relevant uafhængig certificering, der anerkendes af de kompetente myndigheder, kan gøre det lettere at dokumentere, at gældende kriterier for produktsikkerhed overholdes.
- (18) De erhvervsdrivendes forpligtelse til at overholde det almindelige sikkerhedskrav bør suppleres med andre forpligtelser, da det er nødvendigt, at de erhvervsdrivende gør en indsats for at forebygge risiciene for forbrugerne under bestemte forhold.
- (19) De supplerende forpligtelser for producenterne bør omfatte pligt til at vedtage foranstaltninger, der står i et rimeligt forhold til produkternes karakteristika, og som gør det muligt for producenterne at gøre sig

bekendt med de risici, produkterne kan frembyde, at stille oplysninger til rådighed for forbrugerne, som sætter disse i stand til at vurdere og forebygge risiciene, at advare forbrugerne om risiciene ved farlige produkter, de allerede har fået leveret, at tilbagetrække disse produkter fra markedet og i sidste instans at tilbagekalde dem, når det er nødvendigt, hvilket kan indebære en passende form for kompensation, f.eks. ombytning eller godtgørelse, alt efter hvilke bestemmelser der gælder i medlemsstaterne.

(20) Distributørerne bør være med til at sikre, at produkterne er i overensstemmelse med gældende sikkerhedskrav. De forpligtelser, der er pålagt distributørerne, anvendes forholdsmæssigt på deres respektive ansvar. Det kan især i forbindelse med velgørende aktiviteter vise sig umuligt at give de kompetente myndigheder oplysninger og dokumentation om eventuelle risici og om varens oprindelse, når der er tale om enkelte brugte genstande, der er stillet til rådighed af privatpersoner.

(21) Producenter og distributører bør samarbejde med de kompetente myndigheder om at forebygge risici og underrette dem, når de konstaterer, at bestemte allerede leverede produkter er farlige. Betingelserne for denne underretning bør fastsættes i dette direktiv for at lette en effektiv anvendelse af det og samtidig undgå at pålægge de erhvervsdrivende og myndighederne for store byrder.

(22) For at sikre en effektiv håndhævelse af de forpligtelser, der påhviler producenter og distributører, bør medlemsstaterne oprette eller udpege myndigheder, der har ansvaret for at overvåge produktsikkerheden, og som har beføjelse til at træffe passende foranstaltninger, herunder beføjelse til at anvende effektive sanktioner, som står i forhold til overtrædelsen og virker afskrækkende, og til at sikre en hensigtsmæssig samordning mellem de forskellige udpegede myndigheder.

(23) Det er navnlig nødvendigt, at disse foranstaltninger omfatter medlemsstaternes beføjelse til straks og effektivt at påbyde eller sørge for tilbagetrækning af farlige produkter, som allerede er markedsført, og i sidste instans at påbyde, koordinere eller sørge for tilbagekaldelse af farlige produkter, som allerede er leveret til forbrugerne. Disse beføjelser bør anvendes, når producenter og distributører undlader at forebygge risiciene for forbrugerne i overensstemmelse med deres forpligtelser. Myndighederne bør, når det er påkrævet, have de fornødne beføjelser og procedurer for hurtigt at træffe beslutning om og gennemføre alle de foranstaltninger, der er nødvendige.

(24) Forbrugernes sikkerhed afhænger i vid udstrækning af en aktiv kontrol med overholdelsen af Fællesskabets produktsikkerhedskrav. Medlemsstaterne bør derfor fastlægge systematiske strategier for at sikre et effektivt markedstilsyn og andre kontrolaktiviteter, og de bør sikre, at disse er gennemskelige for offentligheden og de berørte parter.

(25) Det er nødvendigt, at medlemsstaternes kontrolmyndigheder samarbejder for at sikre, at dette direktivs mål om beskyttelse opfyldes. Der er derfor behov for at fremme et europæisk produktsikkerhedsnetværk mellem medlemsstaternes kontrolmyndigheder med henblik på i samordning med andre fællesskabsprocedurer, navnlig fællesskabssystemet for hurtig udveksling af oplysninger (RAPEX), at fremme et bedre operationelt samarbejde i forbindelse med markedstilsynet og andre kontrolaktiviteter, herunder navnlig risikovurdering, afprøvning af produkter, udveksling af knowhow og videnskabelig viden, gennemførelse af fælles tilsynsprojekter og opsporing samt tilbagetrækning eller tilbagekaldelse af farlige produkter.

(26) For at sikre et ensartet, højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed og sikre ensartede vilkår overalt i det indre marked er det nødvendigt at Kommissionen underrettes om alle foranstaltninger, som begrænser markedsføringen af et produkt, eller hvorved det trækkes tilbage fra markedet eller tilbagekaldes. Sådanne foranstaltninger skal være i overensstemmelse med traktaten, særlig artikel 28, 29 og 30.

(27) Effektiv kontrol med produktsikkerheden kræver, at der på nationalt plan og fællesskabsplan etableres et system for hurtig udveksling af oplysninger i situationer, hvor der består en alvorlig risiko, der kræver hurtig indgriben for så vidt angår et produkts sikkerhed. Der bør desuden i dette direktiv fastlægges nærmere regler for forvaltningen af systemet, og Kommissionen bør bemyndiges til at tilpasse disse regler med bistand af et udvalg.

(28) Ifølge dette direktiv skal der udarbejdes ikke-bindende retningslinjer, som angiver enkle og klare kriterier og praktiske regler, som kan videreudvikles, navnlig for at muliggøre en effektiv underretning om

foranstaltninger, som begrænser markedsføringen af produkter i de tilfælde, der er omfattet af dette direktiv, under hensyntagen til de mange forskellige situationer, medlemsstaterne og de erhvervsdrivende står over for. Retningslinjerne bør navnlig omfatte kriterier for brugen af begrebet alvorlige risici med henblik på at lette en sammenhængende anvendelse af de relevante bestemmelser i tilfælde af sådanne risici.

(29) Det er først og fremmest medlemsstaterne, som under overholdelse af traktatens bestemmelser, særlig artikel 28, 29 og 30, skal træffe de nødvendige forholdsregler med hensyn til farlige produkter, der befinder sig på deres område.

(30) Hvis medlemsstaterne imidlertid anvender forskellige fremgangsmåder for at håndtere risikoen i forbindelse med bestemte produkter, kan det medføre uacceptable forskelle i forbrugerbeskyttelsen og udgøre en hindring for handelen inden for Fællesskabet.

(31) Der kan opstå alvorlige produktsikkerhedsmæssige problemer, som kræver hurtig indgriben, og som umiddelbart berører eller kan berøre hele eller en stor del af Fællesskabet, og som på grund af karakteren af det sikkerhedsmæssige problem, produktet frembyder, ikke kan behandles effektivt på en måde, der svarer til problemets hastende karakter, efter de procedurer, der er fastsat i de specifikke fællesskabsforskrifter for de pågældende produkter eller den pågældende produktkategori.

(32) Det er derfor nødvendigt at indføre en mekanisme, der som en sidste udvej gør det muligt i form af en beslutning rettet til medlemsstaterne at vedtage foranstaltninger, som finder anvendelse i hele Fællesskabet, for at imødegå situationer, der er opstået som følge af produkter, som frembyder en alvorlig risiko. En sådan beslutning bør omfatte et forbud mod eksport af det pågældende produkt, medmindre særlige omstændigheder i det foreliggende tilfælde gør det muligt at beslutte at indføre et delvist forbud eller slet intet forbud, navnlig når der er indført en ordning med forudgående samtykke. Der bør desuden tages stilling til et eksportforbud med henblik på at imødegå risici for forbrugernes sundhed og sikkerhed. Da en sådan beslutning ikke er umiddelbart bindende for de erhvervsdrivende, bør medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger til dens gennemførelse. Foranstaltninger, som vedtages efter denne procedure, er midlertidige, medmindre de gælder for individuelt fastlagte produkter eller partier af produkter. Med henblik på at sikre en passende vurdering af behovet for og den bedst mulige forberedelse af sådanne foranstaltninger bør de vedtages af Kommissionen, der bistås af et udvalg, efter konsultationer med medlemsstaterne og, hvis der foreligger videnskabelige spørgsmål, som hører under et af Fællesskabets videnskabelige udvalg, sammen med det videnskabelige udvalg, der har kompetence med hensyn til den pågældende risiko.

(33) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen(5).

(34) For at lette en effektiv og sammenhængende anvendelse af dette direktiv kan der være behov for at drøfte de forskellige aspekter vedrørende dets anvendelse i et udvalg.

(35) Det bør sikres, at offentligheden har adgang til de oplysninger vedrørende produktsikkerhed, som myndighederne råder over. Forretningshemmeligheder skal imidlertid i overensstemmelse med traktatens artikel 287 beskyttes på en måde, der er forenelig med behovet for at sikre et effektivt markedstilsyn og effektive beskyttelsesforanstaltninger.

(36) Dette direktiv berører ikke de skadelidtes rettigheder efter Rådets direktiv 85/374/EØF af 25. juli 1985 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om produktansvar(6).

(37) Medlemsstaterne bør sørge for passende muligheder for at klage til de kompetente retsinstanser over foranstaltninger truffet af de kompetente myndigheder, som begrænser markedsføringen af et produkt eller trækker det tilbage fra markedet eller tilbagekalder det.

(38) I øvrigt skal foranstaltninger vedrørende importvarer til imødegåelse af sikkerheds- og sundhedsmæssige risici for forbrugerne, f.eks. eksportforbud, træffes under overholdelse af Fællesskabets internationale forpligtelser.

(39) Kommissionen bør regelmæssigt undersøge, hvorledes dette direktiv anvendes, og hvilke resultater der er opnået, navnlig i forbindelse med den måde, hvorpå markedstilsynsordningerne, den hurtige udveksling af oplysninger og foranstaltningerne på fællesskabsplan fungerer, sammen med andre spørgsmål af relevans for forbrugsvaresikkerhed, og regelmæssigt aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet herom.

(40) Dette direktiv påvirker ikke medlemsstaternes forpligtelser for så vidt angår fristen for gennemførelse og anvendelse af direktiv 92/59/EØF -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

Formål - Anvendelsesområde - Definitioner

Artikel 1

1. Dette direktiv skal sikre, at markedsførte produkter er sikre.

2. Dette direktiv finder anvendelse på alle de produkter, der er defineret i artikel 2, litra a). Hver af direktivets bestemmelser finder anvendelse, medmindre der findes fællesskabsforskrifter med specifikke bestemmelser om sikkerheden ved de pågældende produkter, som har samme mål.

Når produkter er omfattet af specifikke sikkerhedskrav ifølge fællesskabslovgivningen, finder dette direktiv kun anvendelse på de aspekter og de risici eller kategorier af risici, som ikke er omfattet af disse krav. Således:

a) finder artikel 2, litra b) og c), og artikel 3 og 4 ikke anvendelse på disse produkter, for så vidt angår de risici eller kategorier af risici, der er omfattet af den specifikke lovgivning

b) finder artikel 5 til 18 anvendelse, medmindre der findes specifikke bestemmelser, som gælder for de aspekter, der er omfattet af disse artikler, og som har samme mål.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved:

a) "Produkt": ethvert produkt, som - også i forbindelse med levering af en tjenesteydelse - er bestemt for forbrugerne, eller som under rimeligt forudsigelige betingelser kan forventes anvendt af forbrugerne, selv om det ikke er bestemt for dem, og som mod betaling eller gratis leveres eller stilles til rådighed som led i en handelsvirksomhed, hvad enten det er nyt, brugt eller istandsat.

Denne definition finder dog ikke anvendelse på brugte produkter, som har karakter af antikviteter, eller som forud for deres brug skal repareres eller sættes i stand, hvis leverandøren klart underretter den person, til hvem levering sker, herom.

b) "Sikkert produkt": ethvert produkt, som under almindelige eller rimeligt forudsigelige anvendelsesbetingelser, herunder anvendelsestid og i givet fald ibrugtagning, installation og vedligeholdelseskrav, ikke frembyder nogen risiko eller kun minimale risici, der er forenelige med produktets anvendelse, og som under hensyntagen til et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed anses for acceptable, navnlig i betragtning af følgende forhold:

i) produktets egenskaber, herunder dets sammensætning og emballering samt betingelser for montering og i givet fald installation og vedligeholdelse

ii) produktets virkning på andre produkter, såfremt det med rimelighed kan forudses anvendt sammen med andre produkter

iii) produktets præsentationsmåde, mærkning, eventuelle advarsler og anvisninger vedrørende dets anvendelse og bortskaffelse samt alle andre angivelser eller oplysninger om produktet

iv) de kategorier af forbrugere, for hvem anvendelse af produktet udgør en risiko, navnlig børn og ældre
Muligheden for at skabe større sikkerhed eller for at skaffe andre, mindre farlige produkter er ikke tilstrækkelig grund til at betragte et produkt som farligt.

c) "Farligt produkt": ethvert produkt, som ikke svarer til definitionen på "sikkert produkt" i litra b).

d) "Alvorlig risiko": enhver alvorlig risiko, som kræver de offentlige myndigheders omgående indgriben, herunder risici, der ikke har øjeblikkelige virkninger.

e) "Producent":

- i) fabrikanten af et produkt, såfremt denne er etableret i Fællesskabet, og enhver, der optræder som fabrikant ved at påføre produktet sit navn, mærke eller andet kendetegn, eller som sætter produktet i stand
- ii) fabrikantens repræsentant, såfremt fabrikanten ikke er etableret i Fællesskabet, eller, i mangel af en sådan repræsentant i Fællesskabet, importøren af produktet
- iii) andre erhvervsdrivende i afsætningskæden, såfremt deres virksomhed kan påvirke de sikkerhedsmæssige egenskaber ved et produkt.
- f) "Distributør": enhver erhvervsdrivende i afsætningskæden, hvis virksomhed ikke påvirker produktets sikkerhedsmæssige egenskaber
- g) "Tilbagekaldelse": enhver foranstaltning med henblik på returnering af et farligt produkt, som producenten eller distributøren tidligere har leveret eller stillet til rådighed for forbrugeren.
- h) "Tilbagetrækning": enhver foranstaltning med henblik på at forhindre, at et farligt produkt distribueres, udstilles og tilbydes forbrugeren.

KAPITEL II

Almindeligt sikkerhedskrav - Kriterier for vurdering af produktets overensstemmelse - Europæiske standarder

Artikel 3

1. Producenterne må kun markedsføre sikre produkter.
2. Et produkt betragtes som sikkert for så vidt angår de aspekter, der er omfattet af bestemmelserne i national lovgivning, når det, hvis der ikke findes specifikke fællesskabsbestemmelser vedrørende det pågældende produkts sikkerhed, er i overensstemmelse med de nationale specifikke bestemmelser i den medlemsstat, på hvis område det markedsføres, såfremt disse bestemmelser er i overensstemmelse med traktaten, særlig artikel 28 og 30, som fastlægger de sikkerheds- og sundhedskrav, det pågældende produkt skal opfylde for at kunne markedsføres.

Et produkt formodes at være sikkert for så vidt angår de risici og risikokategorier, der er omfattet af de pågældende nationale standarder, når det er i overensstemmelse med ikke-bindende nationale standarder, der gennemfører europæiske standarder, for hvilke Kommissionen i overensstemmelse med artikel 4 har offentliggjort referencer i De Europæiske Fællesskabers Tidende. Medlemsstaterne offentliggør referencerne for disse nationale standarder.

3. Under andre omstændigheder end dem, der er omhandlet i stk. 2, vurderes et produkts overensstemmelse med det almindelige sikkerhedskrav på grundlag af bl.a. følgende elementer, når de findes:
 - a) de nationale ikke-bindende standarder, der gennemfører andre relevante europæiske standarder end dem, der er omhandlet i stk. 2
 - b) de standarder, der gælder i den medlemsstat, hvor produktet markedsføres
 - c) henstillinger fra Kommissionen, som fastsætter retningslinjer for vurdering af produktsikkerhed
 - d) adfærdskodekser for produktsikkerhed inden for den pågældende sektor
 - e) den aktuelle viden og teknologi
 - f) den sikkerhed, som forbrugerne med rimelighed kan forvente.

4. At et produkt er i overensstemmelse med de kriterier, der skal sikre, at det almindelige sikkerhedskrav overholdes, især de i stk. 2 eller 3 omhandlede bestemmelser, udelukker ikke, at medlemsstaternes myndigheder træffer passende foranstaltninger for at begrænse markedsføring af produktet eller kræve dets tilbagetrækning fra markedet eller dets tilbagekaldelse, hvis produktet på trods af dets overensstemmelse med kravene viser sig at være farligt.

Artikel 4

1. Med henblik på anvendelsen af dette direktiv udarbejdes de europæiske standarder, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, andet afsnit, således:
 - a) de krav, der stilles for at sikre, at produkter, som er i overensstemmelse med disse standarder, opfylder det almindelige sikkerhedskrav, fastsættes efter proceduren i artikel 15, stk. 2

b) på grundlag af disse krav anmoder Kommissionen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationsfundets tjenester(7) de europæiske standardiseringsorganer om at udarbejde standarder, som opfylder disse krav

c) på grundlag af disse mandater vedtager de europæiske standardiseringsorganer disse standarder i overensstemmelse med principperne i de generelle retningslinjer for samarbejdet mellem Kommissionen og disse organer

d) i forbindelse med den i artikel 19, stk. 2, omhandlede rapport aflægger Kommissionen hvert tredje år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om dens programmer for fastsættelse af krav og standardiseringsmandater som omhandlet i litra a) og b). Rapporten skal navnlig analysere de trufne afgørelser om krav og standardiseringsmandater som omhandlet i litra a) og b) og om standarder som omhandlet i litra c). Rapporten skal også oplyse om de produkter, som Kommissionen agter at fastsætte de pågældende krav og mandater for, de risici ved produkterne, der skal tages i betragtning, og resultaterne af alt forberedende arbejde på dette område.

2. Kommissionen offentliggør i De Europæiske Fællesskabers Tidende referencerne for de europæiske standarder, som således er vedtaget og udarbejdet i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte krav.

Hvis en standard, der er vedtaget af de europæiske standardiseringsorganer inden dette direktivs ikrafttræden, sikrer overensstemmelse med det almindelige sikkerhedskrav, beslutter Kommissionen at offentliggøre dens referencer i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Hvis en standard ikke sikrer overensstemmelse med det almindelige sikkerhedskrav, tilbagetrækker Kommissionen helt eller delvis offentliggørelsen af referencerne for denne standard.

I de tilfælde, der er omhandlet i andet og tredje afsnit, træffer Kommissionen på eget initiativ eller på anmodning af en medlemsstat og efter proceduren i artikel 15, stk. 2, afgørelse om, hvorvidt den pågældende standard er i overensstemmelse med det almindelige sikkerhedskrav. Kommissionen træffer beslutning om offentliggørelse eller tilbagetrækning efter at have hørt det udvalg, der er nedsat ved artikel 5 i direktiv 98/34/EF. Den underretter medlemsstaterne om sin beslutning.

KAPITEL III

Andre forpligtelser for producenter og forpligtelser for distributører

Artikel 5

1. Producenterne skal inden for rammerne af deres respektive virksomhed give forbrugeren de relevante oplysninger, således at denne kan vurdere de risici, der er forbundet med et produkt i dets normale eller med rimelighed forventede anvendelsestid, hvis disse risici ikke er umiddelbart indlysende uden passende advarsel, og således kan sikre sig herimod.

En sådan advarsel fritager ikke for forpligtelsen til at overholde dette direktivs øvrige krav.

Producenterne skal ligeledes inden for rammerne af deres respektive virksomhed træffe foranstaltninger, som står i et rimeligt forhold til de leverede produkters egenskaber, og som gør det muligt for producenterne:

- a) at gøre sig bekendt med de risici, produkterne måtte frembyde
- b) at træffe passende forholdsregler, herunder - hvis det er nødvendigt for at undgå disse risici - tilbagetrækning af produkterne fra markedet, hensigtsmæssig og effektiv advarsel af forbrugerne eller tilbagekaldelse af produkterne fra forbrugerne.

Foranstaltningerne i tredje afsnit omfatter f.eks.:

- a) angivelse på produktet eller på dets emballage af producentens identitet, adresse mv. samt produktets reference eller i givet fald det produktparti, det tilhører, medmindre udeladelse af denne angivelse er berettiget, og
- b) i alle tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt, stikprøvekontrol af de markedsførte produkter, behandling af klager og i givet fald føring af et register over klager samt underretning af distributørerne om overvågningen af produkterne.

De forholdsregler, der er nævnt i tredje afsnit, litra b), træffes frivilligt eller på de kompetente myndigheders anmodning i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, litra f). Tilbagekaldelse er sidste udvej, når andre forholdsregler ikke er tilstrækkelige til at forebygge risiciene, i de tilfælde, hvor producenterne finder det nødvendigt eller er forpligtede til det som følge af en foranstaltning truffet af den kompetente myndighed. Tilbagekaldelsen kan iværksættes inden for rammerne af en eventuel adfærdskodeks på området i den pågældende medlemsstat.

2. Distributørerne skal med fornøden omhu bidrage til at sikre, at sikkerhedskravene er opfyldt, især ved ikke at levere produkter, som de på grundlag af de foreliggende oplysninger og i deres egenskab af fagfolk ved eller burde have vidst ikke opfylder disse krav. De skal endvidere inden for rammerne af deres respektive virksomhed deltage i overvågningen af de markedsførte produkters sikkerhed, navnlig ved at videregive oplysninger om risici ved produkterne, ved at opbevare og videreformidle den dokumentation, der er nødvendig for at opspore produkternes oprindelse, samt ved at deltage i de forholdsregler, producenterne og de kompetente myndigheder træffer for at undgå disse risici. De skal inden for rammerne af deres respektive virksomhed træffe foranstaltninger til et effektivt samarbejde.

3. Hvis producenterne og distributørerne på grundlag af de foreliggende oplysninger og i deres egenskab af fagfolk ved eller burde vide, at et produkt, de har markedsført, frembyder risici for forbrugeren, som er uforenelige med det almindelige sikkerhedskrav, skal de straks som fastsat i bilag I underrette medlemsstaternes kompetente myndigheder herom og navnlig om, hvilke forholdsregler de har truffet for at forebygge risici for forbrugerne.

Kommissionen tilpasser efter proceduren i artikel 15, stk. 3, de særlige krav vedrørende denne underretningspligt, som er anført i bilag I.

4. Producenterne og distributørerne samarbejder inden for rammerne af deres respektive virksomhed med de kompetente myndigheder, når disse anmoder derom, om de forholdsregler, der tages for at undgå risiciene ved de produkter, de leverer eller har leveret. De kompetente myndigheder fastlægger reglerne for dette samarbejde, herunder procedurene for dialogen med producenter og distributører om spørgsmål i forbindelse med produktsikkerhed.

KAPITEL IV

Medlemsstaternes specifikke pligter og beføjelser

Artikel 6

1. Medlemsstaterne sikrer, at producenter og distributører overholder deres forpligtelser i medfør af dette direktiv på en sådan måde, at markedsførte produkter er sikre.

2. Medlemsstaterne opretter eller udpeger myndigheder, der har beføjelse til at føre kontrol med, at produkterne overholder det almindelige sikkerhedskrav og sørger for, at disse myndigheder har og udøver de fornødne beføjelser til at træffe de egnede foranstaltninger, der påhviler dem i medfør af dette direktiv.

3. Medlemsstaterne fastlægger disse myndigheders opgaver, beføjelser og organisation og de nærmere bestemmelser for deres samarbejde. De underretter Kommissionen, som videresender oplysningerne til de øvrige medlemsstater.

Artikel 7

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser vedrørende de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der vedtages i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de anvendes. Sanktionerne skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen disse bestemmelser senest den 15. januar 2004 og underretter den straks om eventuelle ændringer.

Artikel 8

1. Med henblik på anvendelsen af dette direktiv, særlig artikel 6, kan medlemsstaternes kompetente myndigheder bl.a. træffe de foranstaltninger, der er anført i litra a) og i litra b)-f), alt efter omstændighederne:

a) for ethvert produkt:

i) foretage egnede produktsikkerhedsundersøgelser af passende omfang indtil sidste trin af produktets anvendelse eller forbrug, også selv om det er markedsført som et sikkert produkt

ii) kræve alle nødvendige oplysninger fra de berørte parter

iii) udtage prøver af produkter for at analysere dem med henblik på deres sikkerhed

b) for ethvert produkt, som kan frembyde risici under bestemte forhold:

i) kræve, at der på produktet anføres passende advarsler om de risici, der kan være forbundet med det, som skal være udformet klart og letforståeligt på det eller de officielle sprog i den medlemsstat, hvor produktet markedsføres

ii) stille betingelser forud for produktets markedsføring for at gøre det sikkert

c) for ethvert produkt, som kan frembyde risici for bestemte personer:

påbyde, at disse personer rettidigt og på passende måde advares mod denne risiko, bl.a. ved udsendelse af særlige advarsler

d) for ethvert produkt, som kan være farligt:

midlertidigt, så længe det er nødvendigt med henblik på gennemførelsen af sikkerhedskontrol, -undersøgelser eller -vurderinger, forbyde, at produktet leveres, tilbydes leveret eller udstilles

e) for ethvert farligt produkt:

forbyde produktets markedsføring og fastsætte de nødvendige ledsageforanstaltninger for at sikre, at forbuddet overholdes

f) for ethvert farligt produkt, der allerede er på markedet:

i) påbyde eller sørge for, at produktet øjeblikkeligt og effektivt trækkes tilbage, og at forbrugerne advares om de risici, der er forbundet med det

ii) påbyde eller koordinere eller i givet fald sammen med producenterne og distributørerne sørge for, at produktet tilbagekaldes fra forbrugerne, og at det destrueres under forsvarlige forhold.

2. Når medlemsstaternes kompetente myndigheder træffer foranstaltninger som dem, der er omhandlet i stk. 1, navnlig foranstaltningerne i litra d)-f), skal de gøre det i overensstemmelse med traktaten, særlig artikel 28 og 30, således at foranstaltningerne iværksættes på en måde, der står i forhold til risikoen alvor og under behørig hensyn til forsigtighedsprincippet.

Medlemsstaterne tilskynder til og støtter i forbindelse med disse foranstaltninger de frivillige forholdsregler, producenterne og distributørerne træffer i overensstemmelse med de forpligtelser, der påhviler dem i henhold til dette direktiv, navnlig kapitel III, i givet fald ved udformning af adfærdskodekser.

Medlemsstaterne sørger for eller påbyder om nødvendigt gennemførelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, litra f), hvis de forholdsregler, producenterne og distributørerne har truffet i henhold til deres forpligtelser, ikke er tilfredsstillende eller er utilstrækkelige. Tilbagekaldelse er sidste udvej. Den kan iværksættes inden for rammerne af en eventuel adfærdskodeks på området i den pågældende medlemsstat.

3. De kompetente myndigheder har navnlig beføjelse til at træffe de nødvendige forholdsregler til med den fornødne hurtighed at anvende passende foranstaltninger, f.eks. dem, der er omhandlet i stk. 1, litra b)-f), i forbindelse med produkter, som udgør en alvorlig risiko. Medlemsstaterne fastlægger og vurderer konkret i hvert enkelt tilfælde disse omstændigheder efter deres særlige kendetegn under hensyntagen til retningslinjerne i bilag II, punkt 8.

4. De foranstaltninger, de kompetente myndigheder skal træffe i medfør af denne artikel, rettes, alt efter det konkrete tilfælde:

a) til producenten

b) inden for rammerne af deres respektive virksomhed, til distributørerne og navnlig til den ansvarlige for det første led i distributionskæden på det nationale marked

c) til enhver anden, når det viser sig nødvendigt med henblik på samarbejde om forholdsreglerne til undgåelse af de risici, der er forbundet med et produkt.

Artikel 9

1. For at sikre et effektivt markedstilsyn med henblik på at sikre et højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed, hvilket indebærer et samarbejde mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder, sørger medlemsstaterne for, at der fastlægges strategier, som indebærer hensigtsmæssige midler og foranstaltninger, som navnlig kan omfatte:

- a) udformning, regelmæssig ajourføring og gennemførelse af sektorbestemte tilsynsprogrammer for kategorier af produkter eller risici samt opfølgning af tilsynsaktiviteter, observationer og resultater
- b) opfølgning og ajourføring af videnskabelig og teknisk viden om produktsikkerhed
- c) periodisk gennemgang og vurdering af, hvorledes kontrolaktiviteterne fungerer, om de er effektive og, om nødvendigt, ændring af den fastlagte strategi for og tilrettelæggelse af tilsynet.

2. Medlemsstaterne sikrer, at forbrugerne og de øvrige berørte parter kan indgive klager til de myndigheder, der har ansvaret for produktsikkerhed og for tilsyns- og kontrolaktiviteterne, og at disse klager følges op på passende måde. Medlemsstaterne underretter aktivt forbrugerne og andre berørte parter om de procedurer, der fastsættes med henblik herpå.

Artikel 10

1. Kommissionen fremmer og deltager i et europæisk netværk mellem de myndigheder i medlemsstaterne, der har ansvaret for produktsikkerhed, navnlig i form af et administrativt samarbejde.

2. Dette netværk, der fungerer i samordning med de øvrige eksisterende fællesskabsprocedurer, især RA-PEX, har især til formål at lette:

- a) udveksling af oplysninger om risikovurdering, farlige produkter, afprøvningsmetoder og -resultater, den seneste videnskabelige udvikling samt om andre aspekter, der er relevante for kontrolaktiviteterne
- b) etablering og gennemførelse af fælles projekter vedrørende kontrol og afprøvning
- c) udveksling af knowhow og god praksis samt samarbejde om uddannelsesaktiviteter
- d) forbedring af samarbejdet på fællesskabsplan med hensyn til opsporing, tilbagetrækning og tilbagekaldelse af farlige produkter.

KAPITEL V

Udveksling af oplysninger - Situationer, hvor hurtig indgriben er påkrævet

Artikel 11

1. Når en medlemsstat træffer foranstaltninger efter artikel 8, stk. 1, litra b)-f), til begrænsning af markedsføringen af produkter eller til deres tilbagetrækning eller tilbagekaldelse, underretter den Kommissionen om disse foranstaltninger og baggrunden herfor, såfremt en sådan underretning ikke er foreskrevet i medfør af artikel 12 eller specifikke fællesskabsbestemmelser. Den underretter desuden Kommissionen om ændringer i eller ophævelse af sådanne foranstaltninger.

Hvis den pågældende medlemsstat finder, at virkningerne af risikoen ikke rækker ud over eller ikke kan række ud over dens område, underretter den Kommissionen om de i første afsnit nævnte foranstaltninger, hvis de omfatter oplysninger, der kan være af betydning for produktsikkerheden i medlemsstaterne, især hvis de vedrører en ny risiko, som der endnu ikke er gjort opmærksom på i andre meddelelser.

Kommissionen udarbejder efter proceduren i artikel 15, stk. 3, de i bilag II, punkt 8, nævnte retningslinjer, idet den sørger for, at systemet er effektivt og fungerer tilfredsstillende. Disse retningslinjer omfatter forslag til indholdet og standardudformningen af de meddelelser, der er omhandlet i nærværende artikel, og navnlig forslag til præcise kriterier for fastlæggelse af de omstændigheder, hvor meddelelsen er relevant i henhold til andet afsnit.

2. Kommissionen sender meddelelsen til de øvrige medlemsstater, medmindre den efter en gennemgang af foranstaltningen på grundlag af oplysningerne i meddelelsen konkluderer, at foranstaltningen ikke er i overensstemmelse med fællesskabsretten. I så fald underretter den øjeblikkelig den medlemsstat, der har truffet forholdsreglen.

Artikel 12

1. Hvis en medlemsstat træffer eller beslutter at træffe foranstaltninger eller forholdsregler, at rette henstillinger til eller at indgå aftaler med producenter og distributører, uanset om dette sker frivilligt, om sådanne

foranstaltninger eller forholdsregler med henblik på at forhindre, begrænse eller indføre særlige bestemmelser for den eventuelle markedsføring eller brug af produkter på sit eget område på grund af en alvorlig risiko, underretter den øjeblikkelige Kommissionen herom gennem RAPEX. Medlemsstaten underretter straks Kommissionen om enhver ændring eller ophævelse af de pågældende foranstaltninger og forholdsregler.

Hvis den pågældende medlemsstat finder, at virkningerne af risikoen ikke rækker ud over eller ikke kan række ud over dens eget område, går den frem efter de bestemmelser, der er fastlagt i artikel 11, under hensyntagen til de relevante kriterier i de retningslinjer, der er omhandlet i bilag II, punkt 8.

Med forbehold af første afsnit kan medlemsstaten, inden den beslutter at træffe sådanne foranstaltninger eller forholdsregler, meddele Kommissionen alle foreliggende oplysninger om eksistensen af en alvorlig risiko.

I tilfælde af en alvorlig risiko giver medlemsstaten Kommissionen meddelelse om de frivillige forholdsregler, jf. artikel 5, som producenterne og distributørerne har truffet.

2. Ved modtagelsen af disse meddelelser kontrollerer Kommissionen, om de er i overensstemmelse med denne artikel og med de krav, der gælder for RAPEX, og sender dem til de øvrige medlemsstater, der ligeledes straks underretter Kommissionen om, hvilke foranstaltninger de træffer.

3. De nærmere regler for RAPEX er anført i bilag II. Kommissionen tilpasser disse regler efter proceduren i artikel 15, stk. 3.

4. Der er adgang til RAPEX for kandidatlande, tredjelande og internationale organisationer inden for rammerne af aftaler mellem Fællesskabet og disse lande eller internationale organisationer på de vilkår, der er fastsat i disse aftaler. Sådanne aftaler skal bygge på gensidighed og indeholde bestemmelser om fortrolighed svarende til dem, der gælder inden for Fællesskabet.

Artikel 13

1. Bliver Kommissionen bekendt med, at bestemte produkter udgør en alvorlig risiko for forbrugernes sikkerhed og sundhed i flere medlemsstater, kan den efter at have hørt medlemsstaterne og, hvis der foreligger videnskabelige spørgsmål, som hører under et af Fællesskabets videnskabelige udvalg, det videnskabelige udvalg, der er kompetent med hensyn til den pågældende risiko, på grundlag af resultaterne af disse høringer vedtage en beslutning efter proceduren i artikel 15, stk. 2, som pålægger medlemsstaterne at træffe foranstaltninger blandt de i artikel 8, stk. 1, litra b)-f), omhandlede, hvis:

a) det af de forudgående høringer af medlemsstaterne fremgår, at de anvender eller agter at anvende vidt forskellige fremgangsmåder for at imødegå den pågældende risiko, og

b) risikoen, på grund af arten af det pågældende produktsikkerhedsproblem, ikke i medfør af andre procedurer i specifikke fællesskabsforskrifter vedrørende de pågældende produkter kan imødegås på en måde, der svarer til sagens hastende karakter, og

c) risikoen kun kan imødegås effektivt ved vedtagelse af passende foranstaltninger på fællesskabsplan til sikring af et ensartet og højt beskyttelsesniveau for forbrugernes sikkerhed og sundhed og af det indre markeds tilfredsstillende funktion.

2. De i stk. 1 omhandlede beslutninger gælder i en periode på højst et år og kan efter samme procedure forlænges med yderligere perioder, hver gang med højst et år.

Gyldigheden af beslutninger vedrørende specifikke, individuelt fastlagte produkter eller partier af produkter er dog ikke tidsbegrænset.

3. Eksport af farlige produkter fra Fællesskabet, for hvilke der er vedtaget en beslutning, jf. stk. 1, er forbudt, medmindre beslutningen bestemmer andet.

4. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af de i stk. 1 omhandlede beslutninger inden for en frist på under 20 dage, medmindre en anden frist er fastsat i disse beslutninger.

5. De kompetente myndigheder, der skal anvende de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, giver inden for en måned de berørte parter lejlighed til at fremføre deres synspunkter og underretter Kommissionen herom.

KAPITEL VI

Udvalgsprocedurer

Artikel 14

1. De nødvendige foranstaltninger til iværksættelse af dette direktiv vedtages, for så vidt angår de emneområder, der er nævnt nedenfor, efter forskriftsproceduren i artikel 15, stk. 2:

a) de i artikel 4 nævnte foranstaltninger vedrørende standarder, der er vedtaget af de europæiske standardiseringsorganer

b) de i artikel 13 nævnte beslutninger, som pålægger medlemsstaterne pligt til at træffe de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, litra b)-f).

2. De nødvendige foranstaltninger til iværksættelse af dette direktiv vedtages, for så vidt angår alle andre emneområder, efter rådgivningsproceduren i artikel 15, stk. 3.

Artikel 15

1. Kommissionen bistås af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dens artikel 8. Fristen i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til 15 dage.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dens artikel 8.

4. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

KAPITEL VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 16

1. Offentligheden skal i overensstemmelse med kravene om transparens, med forbehold af de begrænsninger, der er nødvendige af hensyn til kontrol- og undersøgelsesaktiviteterne, generelt have adgang til de oplysninger om produktrelaterede risici for forbrugernes sikkerhed og sundhed, som medlemsstaterne eller Kommissionen råder over. Offentligheden skal navnlig have adgang til oplysninger om identifikation af produkterne, om risikoens art og om de foranstaltninger, der er truffet.

Medlemsstaterne og Kommissionen træffer dog de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres embedsmænd og andre ansatte ikke viderebringer oplysninger, der er indsamlet i henhold til dette direktiv, og som i behørigt begrundede tilfælde ifølge deres natur er forretningshemmeligheder, medmindre viderebringelse af oplysninger om produkters sikkerhedsmæssige egenskaber under visse omstændigheder er nødvendig for at beskytte forbrugernes sikkerhed og sundhed.

2. Beskyttelsen af forretningshemmeligheder er ikke til hinder for videregivelse til de kompetente myndigheder af oplysninger, der er af betydning for effektive kontrolaktiviteter og for et effektivt markedstilsyn. Myndigheder, der modtager oplysninger, som er forretningshemmeligheder, sikrer beskyttelsen af dem.

Artikel 17

Dette direktiv berører ikke anvendelsen af direktiv 85/374/EØF.

Artikel 18

1. Alle beslutninger om begrænsning af markedsføringen af et produkt eller om dets tilbagetrækning eller tilbagekaldelse, der træffes i medfør af dette direktiv, skal begrundes behørigt. Den berørte part skal snarest muligt underrettes om beslutningen, om klagemuligheder i henhold til gældende ret i den pågældende medlemsstat og klagefrister i forbindelse hermed.

De berørte parter skal så vidt muligt have lejlighed til at fremkomme med deres synspunkter, inden foranstaltningen træffes. Har der på grund af sagens hastende karakter ikke fundet en høring sted forinden, skal den gennemføres inden for en rimelig tid efter iværksættelsen af den pågældende foranstaltning.

Foranstaltninger, som foreskriver et produkts tilbagetrækning eller tilbagekaldelse, skal udformes under hensyn til ønsket om at tilskynde distributører, brugere og forbrugere til at medvirke til, at de gennemføres.

2. Medlemsstaterne sikrer, at alle foranstaltninger truffet af de kompetente myndigheder, som begrænser markedsføringen af et produkt eller foreskriver dets tilbagetrækning eller tilbagekaldelse, kan indbringes for de kompetente domstole.

3. En beslutning truffet i medfør af dette direktiv om begrænsning af markedsføringen af et produkt eller dets tilbagetrækning eller tilbagekaldelse berører på ingen måde vurderingen af det ansvar i henhold til de nationale strafferetlige bestemmelser på området, der påhviler den part, beslutningen er rettet til.

Artikel 19

1. Kommissionen kan forelægge det udvalg, der er omhandlet i artikel 15, ethvert spørgsmål om anvendelsen af dette direktiv, især spørgsmål om kontrol og markedstilsyn.

2. Kommissionen forelægger hvert tredje år efter den 15. januar 2004 Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen af dette direktiv.

Rapporten skal navnlig indeholde oplysninger om sikkerheden ved forbrugsprodukter, bl.a. om forbedring af produkternes sporbarhed, markedstilsynets funktion, standardiseringsarbejdet, hvorledes RAPEX fungerer, og om fællesskabsforanstaltninger, der er truffet på grundlag af artikel 13. Med henblik herpå foretager Kommissionen på grundlag af kravene i dette direktiv og andre fællesskabsforskrifter vedrørende produkt-sikkerhed de relevante vurderinger, navnlig af de strategier, systemer og fremgangsmåder, der anvendes i medlemsstaterne. Medlemsstaterne yder al den bistand og leverer alle de oplysninger, Kommissionen har brug for for at kunne foretage disse vurderinger og udarbejde rapporterne.

Artikel 20

Kommissionen skal fastslå behovene, mulighederne og de vigtigste mål for Fællesskabets indsats vedrørende tjenesteydelsers sikkerhed og inden den 1. januar 2003 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport herom, i givet fald ledsaget af relevante forslag.

Artikel 21

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv med virkning fra den 15. januar 2004. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og administrative bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, direktivet omfatter.

Artikel 22

Direktiv 92/59/EØF ophæves med virkning fra den 15. januar 2004, uden at det berører medlemsstaternes forpligtelser for så vidt angår den i bilag III anførte frist for gennemførelse og anvendelse af nævnte direktiv. Henvisninger til direktiv 92/59/EØF gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag IV.

Artikel 23

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Artikel 24

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 3. december 2001.

På Europa-Parlamentets vegne

N. Fontaine

Formand

På Rådets vegne

F. Vandenbroucke

Formand

(1) EFT C 337 E af 28.11.2000, s. 109, og

EFT C 154 E af 29.5.2001, s. 265.

(2) EFT C 367 af 20.12.2000, s. 34.

(3) Europa-Parlamentets udtalelse af 15.11.2000 (EFT C 223 af 8.8.2001, s. 154), Rådets fælles holdning af 12.2.2001 (EFT C 93 af 23.3.2001, s. 24) og Europa-Parlamentets afgørelse af 16.5.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT). Europa-Parlamentets afgørelse af 4.10.2001 og Rådets afgørelse af 27.9.2001.

(4) EFT L 228 af 11.8.1992, s. 24.

(5) EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

(6) EFT L 210 af 7.8.1985, s. 29. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/34/EF (EFT L 141 af 4.6.1999, s. 20).

(7) EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37. Ændret ved direktiv 98/48/EF (EFT L 217 af 5.8.1998, s. 18).

BILAG I

KRAV TIL DE OPLYSNINGER VEDRØRENDE PRODUKTER, SOM IKKE OPFYLDER DET ALMINDELIGE SIKKERHEDSKRAV, SOM PRODUCENTER OG DISTRIBUTØRER SKAL FORELÆGGE DE KOMPETENTE MYNDIGHEDER

1. Oplysninger i henhold til artikel 5, stk. 3, eller i givet fald i henhold til specifikke bestemmelser i fællesskabslovgivningen om det pågældende produkt meddeles de kompetente myndigheder, som er udpeget til dette formål i de medlemsstater, hvor de pågældende produkter er eller har været markedsført eller på anden måde er eller har været leveret til forbrugerne.

2. Kommissionen fastlægger med bistand fra det i artikel 15 omhandlede udvalg indholdet og standardudformningen af de meddelelser, der er omhandlet i dette bilag, og sørger for at sikre, at systemet er effektivt og fungerer tilfredsstillende. Navnlig skal den, eventuelt i form af en vejledning, fremsætte forslag til enkle og klare kriterier for fastlæggelse af de særlige betingelser, især vedrørende isolerede produkter eller omstændigheder, hvor meddelelse ikke er relevant for formålene med dette bilag.

3. I tilfælde af alvorlige risici skal disse oplysninger mindst indeholde følgende:

- a) oplysninger, der gør det muligt præcist at identificere det pågældende produkt eller produktparti
- b) en fuldstændig beskrivelse af den risiko, de pågældende produkter frembyder
- c) alle tilgængelige oplysninger, der kan være nyttige for at opspore produktet
- d) en beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet for at forebygge risici for forbrugerne.

BILAG II

REGLER FOR ANVENDELSE AF RAPEX OG RETNINGSLINJERNE FOR UNDERRETNING

1. RAPEX omfatter produkter som defineret i direktivets artikel 2, litra a), der udgør en alvorlig sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko for forbrugerne.

Farmaceutiske produkter, der er omfattet af direktiv 75/319/EØF(1) og 81/851/EØF(2), falder ikke ind under anvendelsesområdet for RAPEX.

2. RAPEX skal først og fremmest sikre hurtig udveksling af oplysninger i tilfælde af en alvorlig risiko. De under punkt 8 omhandlede retningslinjer fastsætter de specifikke kriterier for, hvorledes alvorlige risici fastslås.

3. Medlemsstater, som i medfør af direktivets artikel 12 underretter Kommissionen, giver alle foreliggende oplysninger. Meddelelsen skal navnlig indeholde de oplysninger, der er anført i de i punkt 8 omhandlede retningslinjer, og mindst:

- a) oplysninger, der gør det muligt at identificere produktet
- b) en beskrivelse af den pågældende risiko, herunder et resumé af resultaterne af alle afprøvninger og analyser og de konklusioner heraf, der gør det muligt at vurdere risikoniveauet
- c) i givet fald arten og varigheden af de trufne eller vedtagne foranstaltninger eller forholdsregler
- d) oplysninger om de forskellige omsætningsled og om distributionen af produktet, navnlig bestemmelseslandene.

Oplysningerne fremsendes ved hjælp af det særlige standardmeddelelsseskema og efter de nærmere regler, der er anført i de i punkt 8 nævnte retningslinjer.

Når medlemsstater i medfør af direktivets artikel 11 eller 12 giver meddelelse om en foranstaltning, der sigter mod at begrænse markedsføringen eller anvendelsen af et kemisk stof eller præparat, fremlægger de

snarest muligt et resumé af eller henvisningerne til de relevante data om det pågældende stof eller præparat og kendte og tilgængelige erstatningsstoffer, når sådanne oplysninger foreligger. De meddeler desuden foranstaltningens forventede virkninger for forbrugernes sikkerhed og sundhed samt resultaterne af den risikovurdering, der er foretaget i overensstemmelse med de generelle principper for risikoevaluering af kemiske stoffer som omhandlet i artikel 10, stk. 4, i forordning (EØF) nr. 793/93(3) i tilfælde af et eksisterende stof eller artikel 3, stk. 2, i direktiv 67/548/EØF(4) i tilfælde af et nyt stof. I de retningslinjer, der henvises til i stk. 8, fastsættes nærmere oplysninger og regler for de oplysninger, der kræves i den henseende.

4. Når en medlemsstat i overensstemmelse med direktivets artikel 12, stk. 1, tredje afsnit, har underrettet Kommissionen om en alvorlig risiko, inden den træffer beslutning om foranstaltninger, skal medlemsstaten inden 45 dage meddele Kommissionen, om den bekræfter eller ændrer disse oplysninger.

5. Kommissionen kontrollerer hurtigst muligt, at de oplysninger, den har modtaget via RAPEX, er i overensstemmelse med direktivets bestemmelser, og kan, når den finder det nødvendigt, selv iværksætte en undersøgelse for at vurdere produktsikkerheden. I tilfælde af en sådan undersøgelse skal medlemsstaterne i videst muligt omfang give Kommissionen de oplysninger, den anmoder om.

6. Ved modtagelsen af en meddelelse i henhold til direktivets artikel 12 skal medlemsstaterne senest inden udløbet af det tidsrum, der er fastsat i de i punkt 8 omhandlede retningslinjer, give Kommissionen meddelelse om følgende:

- om produktet er markedsført på deres område
- hvilke foranstaltninger med hensyn til det pågældende produkt de eventuelt vedtager som følge af deres egen situation, med en begrundelse, navnlig den afvigende vurdering af risikoen og alle andre særlige forhold, som berettiger deres beslutning, især manglende foranstaltninger eller opfølgning
- alle yderligere relevante oplysninger, som de har modtaget om den pågældende risiko, herunder resultater af afprøvninger eller analyser.

I de i punkt 8 omhandlede retningslinjer opstilles der præcise kriterier for underretning om foranstaltninger, hvis rækkevidde er begrænset til det nationale område, og for hvorledes meddelelser om risici, som medlemsstaten mener ikke rækker ud over dens eget område, skal behandles.

7. Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen om eventuelle ændringer eller om ophævelse af den eller de pågældende foranstaltninger eller forholdsregler.

8. Efter proceduren i direktivets artikel 15, stk. 3, udarbejder og ajourfører Kommissionen regelmæssigt retningslinjer for Kommissionens og medlemsstaternes forvaltning af RAPEX.

9. Kommissionen kan underrette de nationale kontaktpunkter om produkter, der frembyder alvorlige risici, og som er importeret til eller eksporteret fra Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

10. Den medlemsstat, der foretager meddelelsen, er ansvarlig for de meddelte oplysninger.

11. Kommissionen overvåger, at systemet fungerer efter hensigten, og systematiserer og rubricerer meddelelserne efter, hvor meget de haster. De nærmere bestemmelser fastlægges i de i punkt 8 omhandlede retningslinjer.

(1) EFT L 147 af 9.6.1975, s. 13. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2000/38/EF (EFT L 139 af 10.6.2000, s. 28).

(2) EFT L 317 af 6.11.1981, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2000/37/EF (EFT L 139 af 10.6.2000, s. 25).

(3) EFT L 84 af 5.4.1993, s. 1.

(4) EFT 196 af 16.8.1967, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2000/33/EF (EFT L 136 af 8.6.2000, s. 90).

BILAG III

FRIST FOR GENNEMFØRELSE OG ANVENDELSE AF DET OPHÆVEDE DIREKTIV (JF. ARTIKEL 22, første afsnit)

Direktiv	Direktiv Frist for gennemførelse	Frist for anvendelse
----------	----------------------------------	----------------------

92/59/EØF

29. juni 1994

29. juni 1994

BILAG IV**SAMMENLIGNINGSTABEL**

(JF. ARTIKEL 22, ANDET AFSNIT)

Artikel 1 Artikel 1

Artikel 2 Artikel 2

Artikel 3 Artikel 4

Artikel 4 —

Artikel 5 Artikel 3

Artikel 6 Artikel 5

Artikel 7 Artikel 5, stk. 2

Artikel 8 Artikel 6

Artikel 9 —

Artikel 10 —

Artikel 11 Artikel 7

Artikel 12 Artikel 8

Artikel 13 Artikel 9

Artikel 14 + 15 Artikel 10

Artikel 16 Artikel 12

Artikel 17 Artikel 13

Artikel 18 Artikel 14

Artikel 19 Artikel 15

Artikel 20 —

Artikel 21 Artikel 17

Artikel 22 Artikel 18

Artikel 23 Artikel 19

Bilag I —

Bilag II Bilag

Bilag III —

Bilag IV —